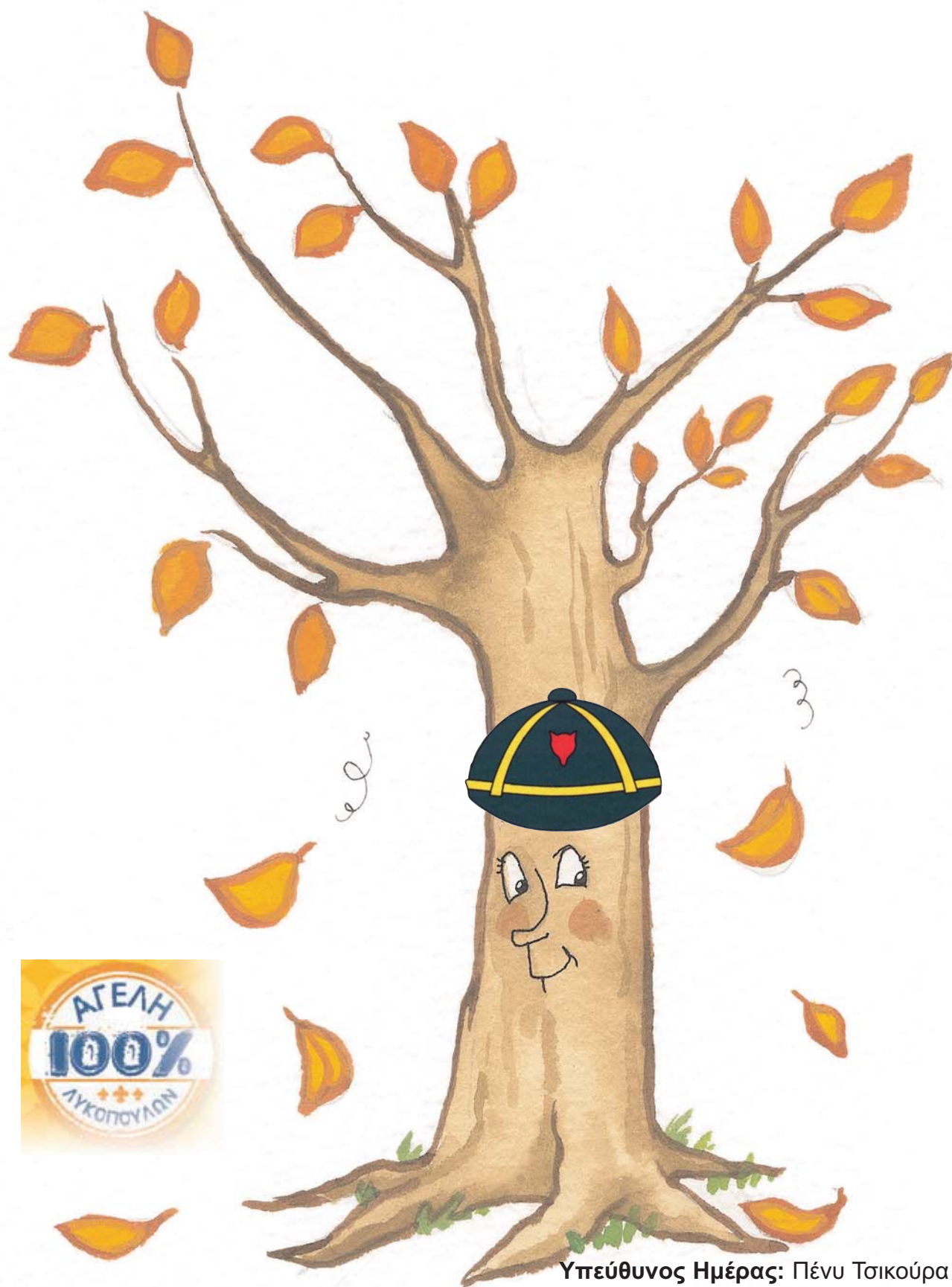


ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΒΟΥΝΟΥ



Υπεύθυνος Ημέρας: Πένυ Τσικούρα
penny.tsikoura@hotmail.com
τηλ. επικοινωνίας: 6973553384

Κλῆδος Λυκοπούλων Γενική Εφορεία Σ.Ε.Π.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΟΥΝΟ

Για την Παγκόσμια μέρα του βουνού και με αφορμή το βουνό θα ήθελα να παραθέσω μερικές σκέψεις μου για το βουνό και τη φύση.

Η φύση είναι από μόνη της ένα σχολείο.

Εξασκεί όλες τις αισθήσεις.

Το κελάγησμα του πουλιού και το κελάρυσμα του ρυακιού εξασκεί την αίσθηση της ΑΚΟΗΣ

Η ποικιλία των χρωμάτων των λουλουδιών, το πράσινο των δέντρων, το γαλάζιο του ουρανού, εξασκούν την αίσθηση της ΟΡΑΣΗΣ

Ο φλοιός του δέντρου που ακουμπάμε για να ξαποστάσουμε, το χορτάρι που καθόμαστε, ο βράχος που θα σκαρφαλώσουμε, η βροχή ή ο αέρας που μας μαστιγώνουν, το χορτάρι που καθόμαστε, ο βράχος που θα σκαρφαλώσουμε εξασκούν την αίσθηση της ΑΦΗΣ.

Η μυρωδιά του λουλουδιού, οι μυρωδιές που φέρνει το αγέρι, η μυρωδιά του βρεγμένου χώματος ασκούν την αίσθηση της ΟΣΦΡΗΣΗΣ.

Η αληθινή γεύση του νερού της πηγής, οι άγριοι καρποί του δάσους ασκούν την αίσθηση της ΓΕΥΣΗΣ.

Η ζωή στη φύση είναι ο καλύτερος δάσκαλος για την υπομονή με την οποία το κουκούλι θα γίνει πεταλούδα, το φυτό θα βγάλει λουλούδι, για την καρτερικότητα για την κάθε μεταβολή κατά την εναλλαγή των εποχών, για το σεβασμό με τον οποίο η φύση λειτουργεί απέναντι σε όλα της τα πλάσματα.

Η ζωή στη φύση είναι το καλύτερο μέσο για να μυήσουμε τα παιδιά στις αλήθειες της ζωής δίνοντας τους την ευκαιρία να τις βιώσουν, προσφέροντας τους την ευκαιρία να μάθουν με τον πιο φυσικό, μη παρεμβατικό, τρόπο, και να τις ανακαλύψουν και συνάμα να αγαπήσουν μέσα από το ομαδικό παιχνίδι τον εαυτό τους, τους άλλους και τη φύση.

Εκμεταλλευτείτε, την φύση στο παιχνίδι σας. Είναι αστείρευτη πηγή δραστηριοτήτων και δεν θα σας προδώσει ποτέ.

Καλό κυνήγι.

«Μάγκ»

Θεσσαλονίκη 20/ 12/2009

II ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Το παιχνίδι πόλης που θα αφορά το βουνό θα παιχτεί σε κάποιο πάρκο που καλό είναι να έχει δέντρα κοντά

Οι Αγέλες θα συναντηθούν στο πάρκο όπου θα είναι στημένοι οι παρακάτω σταθμοί. Με την άφιξή τους κάθε Αγέλη θα παραλάβει μία χρωματιστή φωτογραφία βουνού σε Α3 μέγεθος (μάλλον ίδια για κάθε Αγέλη) από όπου θα λείπουν κομμάτια . Από κάθε σταθμό θα παραλαμβάνουν αριθμημένα κομμάτια του παζλ τα οποία θα πρέπει να συμπληρώσουν για να δουν τη φωτογραφία καθώς επίσης και κάποιες λέξεις για το τελικό πανό. Τα λυκόπουλα αφού συμπληρώσουν την φωτογραφία στο τέλος θα συμπληρώσουν τη λέξη-λέξεις που θα έχουν μαζέψει στο πίσω μέρος της φωτογραφίας

Στο τέλος της δράσης κάθε Αγέλη θα μπορεί να επιδείξει πάνω σε ένα ξύλο - πλακατ την φωτογραφία της η οποία αφού θα είναι η ίδια αν ενωθούν θα δείχνει ένα μεγάλο δάσος ή μια συνεχόμενη βουνοκορφή και στο πίσω μέρος θα βγαίνει ένα μήνυμα σχετικά με το βουνό και τη φύση.

- 1ος σταθμός**-θέλω να ξέρω γιατί παιχνίδι ερωτήσεων-συμπλήρωση ακροστοιχίδας
- 2ος σταθμός**- πυροσβεστική
- 3ος σταθμός**- γνωριμία με τα ζώα
- 4ος σταθμός**- γνωριμία με τα δέντρα
- 5ος σταθμός**-γνωριμία με τους οικότοπους
Παιχνίδι δασών TABOO και παιχνίδι ερωτήσεων
- 6ος σταθμός** - απειλούμενα είδη
- 7ος σταθμός**-ορειβασία
- 8ος σταθμός**- παιχνίδι δάσους

Μύθος

Ετσι σώθηκε το δάσος

Την προηγούμενη Κυριακή, φτάνει στην Αγέλη έντρομος ένας νάνος που κατοικεί στο βουνό και μας λέει ότι ο τόπος του απειλείται από τους νάνους της πόλης που θέλουν να χτίσουν στο βουνό. Αυτό συμβαίνει γιατί κανένας μας δεν γνωρίζει την πραγματική αξία του βουνού. Μας καλεί σε ένα μικρό "πανηγύρι", την επόμενη Κυριακή που έχουν στήσει για μας για να μάθουμε την αξία του βουνού και να μαζέψουμε υπογραφές για να μην γίνουν τα βουνά ...πόλεις.

ΔΡΑΣΗ ΠΡΟΒΟΛΗΣ

Η δράση προβολής που θα αφορά το βουνό θα παιχτεί σε κάποιο πάρκο που καλό είναι να έχει δέντρα κοντά.

Οι αγέλες θα συναντηθούν στο πάρκο όπου θα είναι στημένοι οι παρακάτω σταθμοί. Με την άφιξή τους κάθε Αγέλη θα παραλάβει μία χρωματιστή φωτογραφία βουνού σε Α3 μέγεθος (μάλλον ίδια για κάθε Αγέλη) από όπου θα λείπουν κομμάτια . Από κάθε σταθμό θα παραλαμβάνουν αριθμημένα κομμάτια του παζλ τα οποία θα πρέπει να συμπληρώσουν για να δουν τη φωτογραφία καθώς επίσης και κάποιες λέξεις για το τελικό πανό. Τα λυκόπουλα αφού συμπληρώσουν την φωτογραφία στο τέλος θα συμπληρώσουν τη λέξη-λέξεις που θα έχουν μαζέψει στο πίσω μέρος της φωτογραφίας.

Στο τέλος της δράσης κάθε Αγέλη θα μπορεί να επιδείξει πάνω σε ένα ξύλο -πλακατ την φωτογραφία της η οποία αφού θα είναι η ίδια αν ενωθούν θα δείχνει ένα μεγάλο δάσος ή μια συνεχόμενη βουνοκορφή και στο πίσω μέρος θα βγαίνει ένα μήνυμα σχετικά με το βουνό και τη φύση.

παγκόσμια ημέρα βουνού



Διάφοροι Ορισμοί και έννοιες για την παγκόσμια μέρα βουνού 11/12/2009 Ημέρα Βουνών

Η 11η Δεκεμβρίου καθιερώθηκε το 2003 ως Διεθνής Ημέρα βουνού για να αναδείξει τον ζωτικό ρόλο που παίζει το βουνό στην ζωή των ανθρώπων και να υπενθυμίσει στην διεθνή κοινότητα την ευθύνη για την διατήρησή του. Τα βουνά καλύπτουν το 1/5 της ξηράς και παρέχουν ζωή στο 1/10 του πληθυσμού. Η δασική αποψίλωση συμβάλει στην οικολογική υποβάθμιση και την απώλεια της βιοποικιλότητας.

Ορισμός Βουνού

Είναι ένας γεωλογικός σχηματισμός που εξαπλώνεται πάνω από την γύρω περιοχή σε μια περιορισμένη έκταση με μια κορυφή.

Το 2007 η ημέρα του βουνού ήταν αφιερωμένη στις κλιματολογικές αλλαγές και στις ενέργειες που μπορούμε να κάνουμε για να μειώσουμε τον αρνητικό αντίκτυπο

π.χ. χρησιμοποίηση ανανεώσιμης ενέργειας

εξοικονόμηση ενέργειας στο σπίτι

μείωση οχημάτων

χρησιμοποίηση αστικών συγκοινωνιών

φύτευση δέντρων

καθαρισμός βουνού

ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Σε όλο τον πλανήτη, η βιοποικιλότητα - η ποικιλομορφία της ζωής, από βακτήρια για τα φυτά και τα ζώα, από τα γονίδια με τα είδη και τα οικοσυστήματα - μειώνεται. Τις τελευταίες δεκαετίες, οι ανθρώπινες μετατροπές και καταστροφές των φυσικών οικοσυστημάτων - και ιδίως στα πρωτοβάθμια δάση, στα τροπικά δάση, στους υγροτόπους, στα ριζοφόρα δέντρα, στις λίμνες, στα ποτάμια, στις θάλασσες και στους ωκεανούς - έχουν φθάσει σε ένα τρομακτικό ρυθμό. Από το 2000, κύρια δάση χάνουν 6 εκατομμύρια εκτάρια κάθε χρόνο.. Ακριβώς όπως η αλλαγή του κλίματος, η οποία θα επιδεινώσει την απώλεια της βιοποικιλότητας και επιδεινώνεται από αυτό, το πρόβλημα είναι το επιταχυνόμενο ρυθμό του φαινομένου - και η συλλογική τύφλωση μας σε αυτό. Earth is evolving towards a state that may not sustain us. Η Γη εξελίσσεται προς μια κατάσταση που δεν μπορεί να μας στηρίξει. πάρχει ένα όριο για την καταστροφή που μπορούμε να προκαλέσουμε στο περιβάλλον από το οποίο εξαρτιόμαστε. Από την εποχή της Βιομηχανικής Επανάστασης, η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει τους φυσικούς πόρους σαν να ήταν άπειροι εφοδιαμού. Ανησυχητικό είναι το γεγονός, ότι δεν έχουν αντιληφθεί οι περισσότεροι άνθρωποι ότι η βιοποικιλότητα είναι ένας πόρος. Η Βιοποικιλότητα υποστηρίζει μια σειρά φυσικών διεργασιών των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών, όπως την ποιότητα του αέρα, την ρύθμιση του κλίματος, τον καθαρισμό του νερού, των παρασίτων και των ασθενειών του ελέγχου, την επικοινωνία καθώς και την πρόληψη της διάβρωσης. Ευημερία του ανθρώπου - και η επιβίωση - είναι αδιανόητη χωρίς την ποικιλομορφία της ζωής. Τροφικά συστήματα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη βιοποικιλότητα . Σημαντικές πτυχές των οικονομιών μας, επίσης, εξαρτώνται από τη βιοποικιλότητα και πρέπει να τονιστεί ότι τους φτωχούς του κόσμου βρίσκονται σε μεγαλύτερο κίνδυνο από την απώλεια της βιοποικιλότητας, διότι αυτοί είναι που εξαρτώνται περισσότερο από τις υπηρεσίες οικοσυστήματος που υποβαθμίζονται.. Τελευταία, αλλά αν μη τι άλλο, μη-υλικά οφέλη που προέρχονται από τα οικοσυστήματα δεν μπορεί να αγνοηθούν, συμπεριλαμβανομένων των πνευματικών και αισθητικών αξιών.

Στόχος της παγκόσμιας ημέρας βουνού είναι να...

...αναδείξει τον ζωτικό ρόλο που παίζει το βουνό στην ζωή των ανθρώπων και να υπενθυμίσει στην διεθνή κοινότητα την ευθύνη για την διατήρησή του.

Ερασιτεχνική Ασχολία Φίλου του Περιβάλλοντος- να αναγνωρίζει τη σημασία του βουνού και τι πρέπει να κάνουμε σαν Λυκόπουλα όταν βρισκόμαστε εκεί για να το προστατεύουμε.

Για να ευαισθητοποιηθούν τα λυκόπουλα απέναντι στο βουνό θα πρέπει να το γνωρίσουν

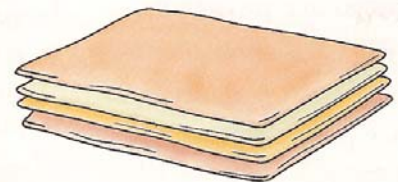
1ο στάδιο: Τα παιδιά φτάνοντας στο σταθμό αυτό θα συναντήσουν πλαστελίνες που θα δείχνουν πως γίνονται οι πτυχές των βουνών καθώς και βρασμένα αβγά που έχουν ραγισμένο τσόφλι και έτσι βγαίνει το υλικό που βρίσκεται μέσα. Με τον τρόπο αυτό τους δείχνουμε πως γίνονται τα βουνά από την πίεση των πτυχών της γής προς τα πάνω. Μεγάλα σχέδια για τη δημιουργία των βουνών μπορούν να τοποθετηθούν σαν αφίσες για καλύτερη απεικόνιση.



Κάν' το μόνος σου!

Μπορείς να φτιάξεις τα δικά σου πτυχωμένα βουνά. Χρειάζεσαι ένα μεγάλο κομμάτι χαρτί, λίγο πηλό και τα χέρια σου!

Τοποθέτησε το χαρτί πάνω σ' ένα τραπέζι· ακούμπησε τα χέρια σου στις άκρες του χαρτιού, πιέζοντας προς τα κάτω, και μετακίνησέ τα συγχρόνως. Φαντάσου ότι τα χέρια σου είναι οι τεράστιες τεκτονικές πλάκες της Γης. Τι θα συμβεί στο μεσαίο κομμάτι του χαρτιού;



1. Πλάσε 3 ή 4 κομμάτια πηλό. Διάλεξε διαφορετικά χρώματα για να αναπαραστήσεις τα στρώματα των πετρωμάτων.
2. Τοποθέτησε τα κομμάτια από πηλό το ένα πάνω από το άλλο και πίεσέ τα όλα μαζί.
3. Διαμόρφωσε τον πηλό έτσι, ώστε να δημιουργηθούν πτυχώσεις. Θα πρέπει να πιέσεις σταθερά για να σχηματίσεις τα βουνά σου. Τι συμβαίνει στα στρώματα του πηλού;



Προσπάθησε να φτιάξεις πτυχωμένα βουνά χρησιμοποιώντας πηλό αντί για χαρτί.



Ονομαστά Πτυχωμένα Βουνά

Οι ψηλότερες οροσειρές του κόσμου είναι πτυχωμένα βουνά, όπως οι Άλπεις στην Ευρώπη, τα Βραχώδη Όρη και τα Αππαλάχια στη Βόρεια Αμερική και τα Ιμαλάια στην Ασία. Το 1786, δύο ορειβάτες κατέκτησαν την κορυφή του Λευκού Όρους, του πιο ψηλού βουνού των Άλπεων. Τότε ξεκίνησε το άθλημα της ορειβασίας!



Βουνά μέσα στα χέρια σου

Όταν ο εκρηματισμός των πτυχών και των ρωγμών γίνεται παιχνίδι...

ΗΛΙΚΙΑ
3+

ΧΡΟΝΟΣ
10 λεπτά

ΥΛΙΚΑ
• 4 κομμάτια πλαστελίνης, διαφορετικών χρωμάτων

ΑΡΙΘΜΟΣ
1 παιδί

ΤΟΠΟΣ
Εσωτερικός χώρος

ΕΠΟΧΗ
Όλο το χρόνο

ΣΤΟΧΟΙ
Να κατανοήσουν την έννοια της γεωλογίας (κατά προτίμηση, έπειτα από παρατήρηση «ετο πεδίο»)

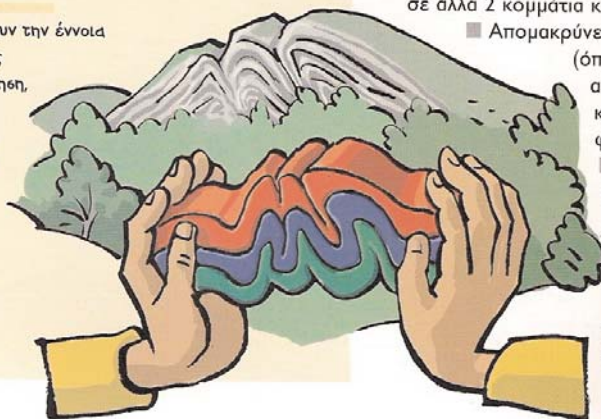


Με την πλαστελίνη μπορείτε να φτιάξετε όλους τους τύπους πτυχών και ρωγμών που υπάρχουν στη φύση και να καταλάβετε (ή να εξηγήσετε) τις δυνάμεις που επιτρέπουν τη δημιουργία τους.

Πάρτε 4 κομμάτια πλαστελίνης, διαφορετικών χρωμάτων, και βάλτε τα το ένα πάνω στο άλλο, σαν να ήταν στρώματα ιζημάτων. Κρατήστε σφιχτά τις 2 άκρες αυτών των κομματιών με τα χέρια, και σπρώξτε τα αργά το ένα προς το άλλο. Τότε σχηματίζεται μια πτυχή (είτε συγκλίνουσα, αν η καμπύλη πηγαίνει προς τα κάτω, είτε αποκλίνουσα, αν η καμπύλη πηγαίνει προς τα πάνω). Με μεγάλα κομμάτια πλαστελίνης θ' αποκτήσετε πολλές πτυχές, διαφορετικές ή μία από την άλλη, οι οποίες θα συμπίεζονται. Ένα πραγματικό βουνό δηλαδή!

Μπορείτε να κόψετε τα κομμάτια της πλαστελίνης σε άλλα 2 κομμάτια και να φτιάξετε ρωγμές:

- Απομακρύνετε ελαφρά τα 2 κομμάτια (όπως όταν οι πλάκες απομακρύνονται) και θα σχηματίσετε μια φυσιολογική ρωγμή.
- Πλησιάστε τα αντίθετα (όπως όταν οι πλάκες πλησιάζουν η μία την άλλη) και σχηματίζεται μια ανάποδη ρωγμή.
- Ξεχωρίστε τη μία από την άλλη και τότε έχετε μια αποσύνδεση.



2ο στάδιο: αμερικάνικο σταυρόλεξο με ελληνικά βουνά.

Βουνά της Ελλάδας

ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ
ΠΑΠΙΚΙΟ
ΑΡΟΑΝΙΑ
ΒΕΡΜΙΟ
ΤΑΪΓΕΤΟΣ
ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑΣ
ΒΟΡΑΣ
ΟΘΡΥΣ
ΧΟΛΟΜΩΝΤΑΣ
ΟΛΥΜΠΟΣ
ΓΡΑΜΜΟΣ
ΠΑΪΚΟ
ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ
ΔΙΡΦΥΣ
ΤΥΜΦΗ



Μάντεψε τι είναι!

Με δεμένα τα μάτια ανακαλύπτουμε και αφυπνίζουμε τις υπόλοιπες αισθήσεις μας...

ΗΛΙΚΙΑ
4+

ΧΡΟΝΟΣ
15 με 30 λεπτά για την προετοιμασία, ανάλογα με το παινίδι, κι άλλο τόσο για τα παινίδια

ΥΛΙΚΑ
• Μικρά αντικείμενα από τη φύση
• Ορυκτά υλικά: άμμος, χώμα, χαλίκι...
• Ένα μαντίλι για κάθε παιδί

ΑΡΙΘΜΟΣ
4 έως 8 παιδιά

ΤΟΠΟΣ
Εξωτερικός χώρος

ΕΠΟΧΗ
Όλο το χρόνο (κυρίως όμως όταν έχει καλό καιρό)

ΣΤΟΧΟΣ
Ν' ακήσουν τις άλλες αισθήσεις εκτός από την όραση (κυρίως την ακοή και την αφή)



Υπάρχουν και άλλοι τρόποι πέρα από τα αρωματικά φυτά για να παίξουμε το παινίδι «τι είναι;». Όλοι οι παίκτες δένουν τα μάτια τους. Τους ζητάμε να μαντέψουν:

- ποια είναι τα μικρά αντικείμενα από τη φύση που τους δίνουμε ν' αγγίξουν,
- ποια είναι τα ορυκτά υλικά που αισθάνονται με γυμνά πόδια (άμμος, χαλίκια, πέτρες...),
- ποια υλικά αφήνουν έναν ήχο όταν τα χτυπάμε ή τα χρησιμοποιούμε (ένα κοτσάνι ραδικιού, λίγο χορτάρι, ένα φύλλο ακακίας, ένα κλαδάκι που σπάει...).

Στο τέλος αυτής της σειράς παινιδιών τα παιδιά βγάζουν τα μαντίλια: αφήνουν τα αντικείμενα και τα υλικά και τα αναγνωρίζουν.



3ο στάδιο - παιχνίδι ακροστιχίδα

ερωτήσεις και απαντήσεις σχετικές με το βουνό ακροστιχίδα που θα πρέπει να συμπληρώσουν για να βγει η λέξη ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΙΟΤΗΤΑ. Αφού διαβάσουν την κάρτα της απάντησης θα πρέπει να απαντήσουν - απομονώσουν την λέξη που χρειάζεται για να συμπληρωθεί η ακροστιχίδα. Παρακάτω παραθέτουμε τις ερωτήσεις τις απαντήσεις που θα διαβάσουν τα παιδιά καθώς και την ερώτηση που θα ερωτηθούν για να συμπληρωθεί η ακροστιχίδα. (ΠΡΟΣΟΧΗ η λέξη δεν αρχίζει πάντα από το γράμμα που ξεκινάει η λέξη που ψάχνουμε.)

Τι διαφορά έχει ένα βουνό από ένα λόφο;

Τα βουνά είναι ψηλότερα από τους λόφους. Οι πλαγιές των βουνών είναι απότομες και δύσκολες στην ανάβαση, αντίθετα από τις πλαγιές των λόφων, που είναι εύκολες στο να τις ανέβει κανείς. Μερικοί υποστηρίζουν πως όταν η κορυφή είναι πάνω από 600 μέτρα σε σχέση με την υπόλοιπη γή τριγύρω, τότε λέμε πως έχουμε βουνό. Οτιδήποτε είναι λιγότερο από 600 μέτρα είναι λόφος (ΒΟΥΝΟ - Ένας λόφος πάνω από 600 μέτρα)

Που βρίσκεται το υψηλότερο βουνό στον κόσμο;

Το ψηλότερο βουνό στον κόσμο είναι η κορυφή του όρους Εβερεστ. Βρίσκεται στα Ιμαλάια στην κεντρική Ασία. Η κορυφή του έχει ύψος 8848 πάνω από το επίπεδο της θάλασσας. (ΙΜΑΛΙΑ - Οροσειρά πάνω στην οποία βρίσκεται η υψηλότερη κορυφή του κόσμου)

Γιατί οι αγρότες χτίζουν σκαλοπάτια στα βουνά;

Σε πολλά μέρη στον κόσμο οι αγρότες χτίζουν χαμηλούς τοίχους στις ορεινές περιοχές για να μην επιτρέψουν το ξέπλυμα του χώματος από τη βροχή. Αυτά τα χωράφια που φαίνονται σαν σκαλοπάτια στο βουνό κρατούν αρκετό χώμα για να μπορέσουν οι γεωργοί να τα καλλιεργήσουν. (ΒΡΟΧΗ - Τα σκαλοπάτια, οι χαμηλοί τοίχοι που χτίζουν οι αγρότες στις ορεινές περιοχές βοηθά Να μην ξεπλένεται το χώμα από τη...)

Γιατί υπάρχει χιόνι στις κορφές των βουνών;

Όταν το νερό κρυώσει πολύ γίνεται πάγος και χιόνι. Στο βουνό όσο πιο ψηλά ανεβαίνουμε τόσο πιο πολύ κρύο κάνει, τόσο πιο πολύ δυνατοί άνεμοι φυσούν. Για κάθε 300 μέτρα που ανεβαίνεις στο βουνό, η θερμοκρασία πέφτει γύρω στους 2 βαθμούς Κελσίου. (ΠΕΦΤΕΙ - Τι γίνεται με τη θερμοκρασία καθώς ανεβαίνουμε στο βουνό;)

Μπορούν τα διαστημόπλοια να μετρήσουν το ύψος των βουνών;

Τα ραντάρ με τα οποία είναι εφοδιασμένα τα διαστημόπλοια, μετρούν το ύψος των βουνών, στέλνοντας ηχητικά σήματα στη γή. Ειδικά μηχανήματα μετρούν το χρόνο που χρειάζεται για να γυρίσουν τα σήματα πίσω και έτσι υπολογίζουν το ύψος των βουνών. ΧΡΟΝΟ - Το ύψος των βουνών υπολογίζεται από τον... χρόνο που χρειάζεται το ηχητικό σήμα. Του ραντάρ να επιστρέψει στο διαστημόπλοιο.

Γιατί μερικά βουνά έχουν αιχμηρές κορφές;

Ακόμη όταν ένα βουνό σχηματιστεί οι άνεμοι, ο πάγος και το νερό της βροχής συνεχίζουν να το διαμορφώνουν παίρνοντας από πάνω του το χώμα και κάνοντας τις κορυφές του αιχμηρές και απότομες. Η συνεχής αλλαγή του βουνού από τα στοιχεία της φύσης λέγεται διάβρωση. (ΔΙΑΒΡΩΣΗ- έτσι λέγεται αλλιώς η αλλαγή του βουνού από τα στοιχεία της φύσης)

Μπορούν τα ζώα να ζήσουν στο βουνό;

Στα ζώα η ζωή στα μεγάλα ύψη δημιουργεί τόσες δυσκολίες όσες και στα φυτά. Έτσι τα περισσότερα από αυτά, ζουν σε πιο χαμηλά επίπεδα από τα μεγάλα ύψη. Για να ανέβουν όμως ψηλότερα πρέπει να είναι καλοί αναρριχητές, όπως τα βουνίσια πρόβατα, οι κατσίκες και οι αντιλόπες. (ΚΑΤΣΙΚΕΣ- Δημοφιλές ζώο στην χώρα μας, γνωστό για τις αναρριχητικές του ικανότητες).

Πότε το χιόνι μετακινείται τόσο γρήγορα όσο ένα αγωνιστικό αυτοκίνητο;

Μερικές φορές στα ψηλά βουνά μπορεί ξαφνικά μια μεγάλη μάζα από χιόνι να ξεκολλήσει και να αρχίσει να κυλά στην πλαγιά του βουνού. Η μάζα αυτή του χιονιού λέγεται χιονοστιβάδα και μπορεί να κατέβει το βουνό με περισσότερο από 160 χλμ./ώρα. (ΧΙΟΝΟΣΤΙΒΑΔΑ - Η μάζα του χιονιού που μπορεί να κατέβει το βουνό με περισσότερο από 160 χλμ./ώρα)

Ποια πόλη βρίσκεται στη κορυφή του κόσμου;

Το Θιβέτ συνορεύει με τα Ιμαλάια και βρίσκεται σε τόσο μεγάλο υψόμετρο, ώστε αποκαλείται η κορυφή του κόσμου. Δεν είναι λοιπόν έκπληξη ότι η Θιβετιανή πόλη της Λάσα, είναι η ψηλότερη πόλη στον κόσμο, και βρίσκεται 3600 μέτρα πάνω από το επίπεδο της θάλασσας. (ΛΑΣΑ - Η πόλη που βρίσκεται στο υψηλότερο υψόμετρο στον κόσμο)

Πόσο ψηλά φτιάχνουν τα πουλιά τις φωλιές τους;

Παρόλο που πολλά πουλιά πετούν σε μεγάλα ύψη, πολύ λίγες φωλιές βρίσκονται σε μεγάλο υψόμετρο. Το ρεκόρ πάντως το κατέχει... η φωλιά του κόνδορα των Άνδεων που βρίσκεται σε ύψος μέχρι και 7000 μέτρα. (ΥΨΟΣ- Η φωλιά του κόνδορα των Άνδεων βρίσκεται σε... μέχρι και 7000 μέτρα).

Ποιος ψαρεύει στη λίμνη με το μεγαλύτερο υψόμετρο;

Η λίμνη Τιτικάκα στο Περού, στη Νότιο Αμερική, είναι η πιο ψηλή, πλωτή λίμνη στο κόσμο. Βρίσκεται 3812 μέτρα από το επίπεδο της θάλασσας. Οι ντόπιοι ζουν στα νησιά της λίμνης και ψαρεύουν με βάρκες πλεγμένες με καλάμια. (ΤΙΤΙΚΑΚΑ- Το όνομα της πιο μεγάλης λίμνης σε υψηλότερο σημείο στον κόσμο).

Γιατί δε φυτρώνουν φυτά στις κορυφές των βουνών;

Πώς ζεσταίνονται τα φυτά των βουνών;

Μερικά φυτά από αυτά που ζουν στα βουνά, όπως το εντελβάνι, έχουν τριχωτά φύλλα που τα Προστατεύουν όπως η γούνα των ζώων προστατεύει τα ζώα από το κρύο. Άλλα πάλι, έχουν σκούρα φύλλα και λουλούδια γιατί όπως είναι γνωστό, το σκούρο χρώμα φυλακίζει το φως του ήλιου και δεν το αφήνει εύκολα να φύγει. (ΤΡΙΧΩΤΑ ΦΥΛΛΑ - Προστατεύουν τα φυτά από το κρύο).

Ποιο φυτό μπορεί να λιώσει το χιόνι;

Πολλά από τα φυτά που φυτρώνουν στα βουνά, όπως η αλπική καμπανούλα, κατά τη διάρκεια του χειμώνα εξαφανίζονται κάτω από το χιόνι. Όταν τα καινούργια βλαστάρια τους αρχίζουν να μεγαλώνουν κατά τη διάρκεια της άνοιξης, σπρώχνουν προς τα επάνω το χιόνι έχοντας την ανάλογη θερμότητα για να λιώσουν το χιόνι γύρω τους. (ΑΛΠΙΚΗ ΚΑΜΠΑΝΟΥΛΑ-Φυτό που κατά τη διάρκεια του χειμώνα εξαφανίζεται κάτω από το χιόνι).

2ος σταθμός - πυρόσβεση

Κριτήρια αξιολόγησης: ζώης υπαίθρου

γ' στάδιο: να προστατεύει ευσυνείδητα το φυσικό περιβάλλον

κριτήρια αξιολόγησης κοινωνικής συνεργασίας β' στάδιο: να γνωρίζει το 199

2ος σταθμός αναλυτικά

Πως μπορώ να προστατέψω το βουνό- τι κάνει ο δασοπυροσβέστης. Σκηνές από καμμένα δάση πριν και μετά στο σταθμό αυτό μπορεί να μας βοηθήσει η πυροσβεστική. Το υλικό που υπάρχει στο CD στο φάκελο πυρόσβεση είναι της πυροσβεστικής. Πυροσβέστες μπορούν να παρευρεθούν στη δράση μετά από συνεννόηση με τον πλησιέστερο πυροσβεστικό σταθμό στον οποίο ανήκετε.

Οι κάρτες με τον Καπνούλη είναι για την κουβέντα που μπορούν να κάνουν οι πυροσβέστες ή εσείς με τα παιδιά. Τα παιδιά θα σας βοηθήσουν να συμπληρώσετε τα κουτάκια ή συννεφάκια διαβάζοντας δυνατά τα κομμάτια που θα πρέπει να τοποθετήσουν στην αφίσσα την οποία μπορείτε να την εκτυπώσετε ή σε Α3 ή να την ζωγραφίσετε.

Τα συννεφάκια που θα συμπληρώσετε είναι:

1. θύμισε στους μεγάλους να μην ανάβουν φωτιά όταν κάνει πολλή ζέστη και φυσά αέρας
2. μην παίζεις ποτέ με σπέρτα και βεγγαλικά μέσα στο δάσος.
3. Μην αφήνεις ποτέ σκουπίδια μπουκάλια ή γυαλιά στο δάσος γιατί μπορεί να πάρουν φωτιά.
4. Δεν πρέπει να ανάβουμε φωτιά στην ύπαιθρο από 1η Μαΐου μέχρι 31 Οκτωβρίου κάθε έτους
5. Αν δεις μεγάλο που καπνίζει θύμισέ του να σβήσει το τσιγάρο καλά πριν το πετάξει.
6. Αν κάποιος μεγάλος ανάψει φωτιά θύμισέ του να τη σβήσει πριν φύγει από το δάσος ρίχνοντας χώμα.
7. Αν δεις φωτιά στο δάσος πές το σε κάποιον μεγάλο.
8. να θυμάσαι η φωτιά δεν είναι παιχνίδι
9. Αν δείτε φωτιά στο δάσος ή στο σπίτι καλέστε την πυροσβεστική υπηρεσία στο 199

Οι εικόνες του playmobil μπορούν να διαβαστούν από έγχρωμες φωτοτυπίες Α3 οι διάφορες ομάδες με παντομίμα προσπαθούν να αναπαριστήσουν τις εικόνες. (θα πρέπει να έχετε μαζί σας μερικά αξεσουάρ που μπορεί να χρειαστούν για μεταμφιέσεις)

1η εικόνα-εκδρομή στο δάσος

2η εικόνα- στο ξύλινο σπιτάκι μας δίπλα στο ποτάμι

3η εικόνα- στο αγρόκτημα του παππού

4η εικόνα- φωτιά.. οι πυροσβέστες φτάνουν!

τέλος κάθε ομάδα θα πρέπει να φτιάξει με τα σώματα τους το 199 και κάθε παιδί μας λέει τον τρόπο που θα θυμάται το νούμερο αυτό.

αν έρθει η πυροσβεστική θα μπορούσατε να έρθετε σε συνεννόηση μαζί τους για το τι μπορούν να κάνουν με τα παιδιά. (να δουν τη μάνικα, το πυροσβεστικό όχημα, την πυροσβεστική ενδυμασία π.χ. στολή , κράνος κλη).

playmobil®



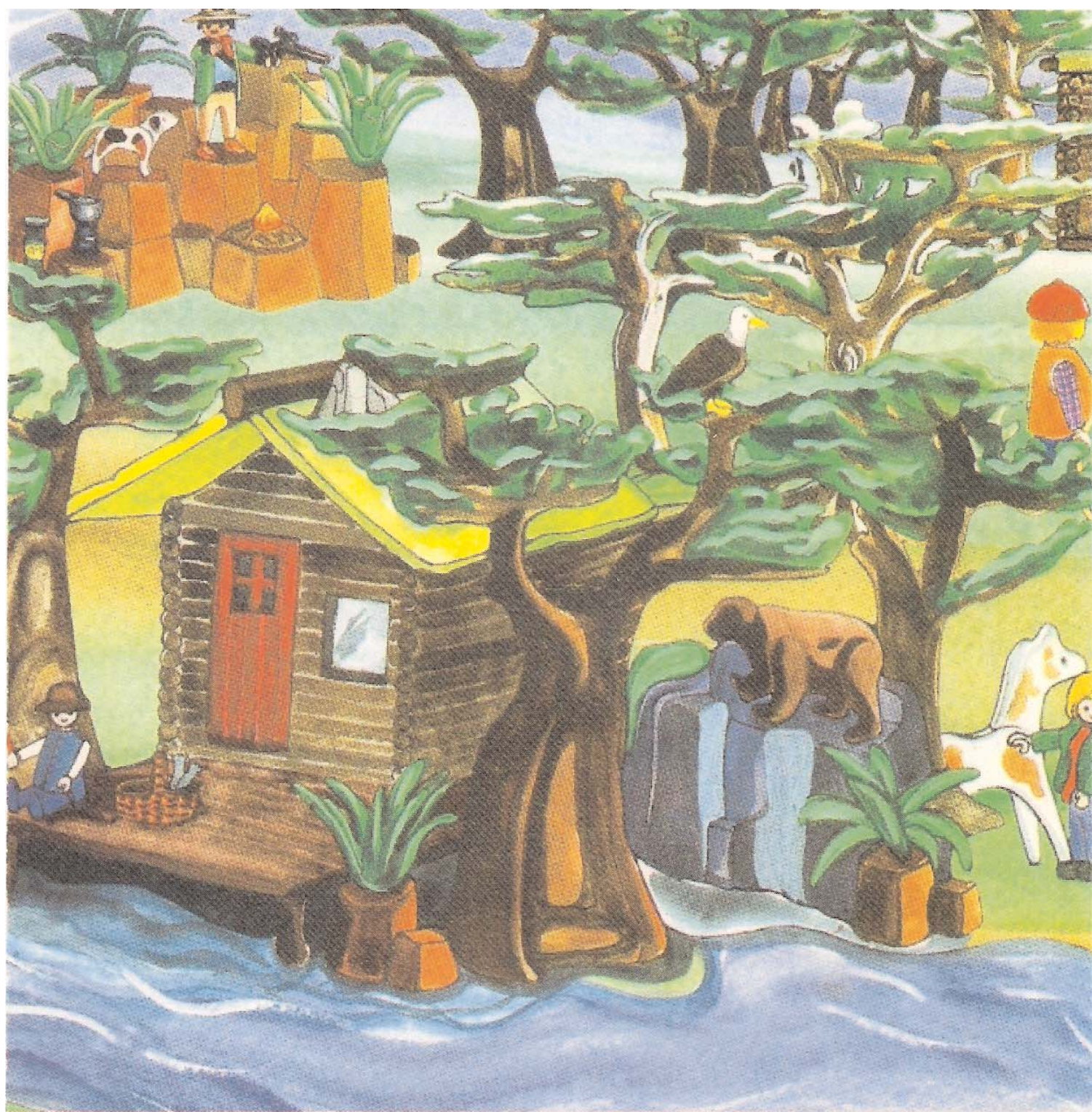
Απλές συμβουλές
για την πρόληψη των πυρκαγιών

...από τους φίλους σας
τα Playmobil



Μία εκδρομή στο δάσος με το τροχόσπιτό μας είναι πραγματική απόλαυση. Υπάρχουν όμως κάποιοι βασικοί κανόνες, που πάντα θυμόμαστε:

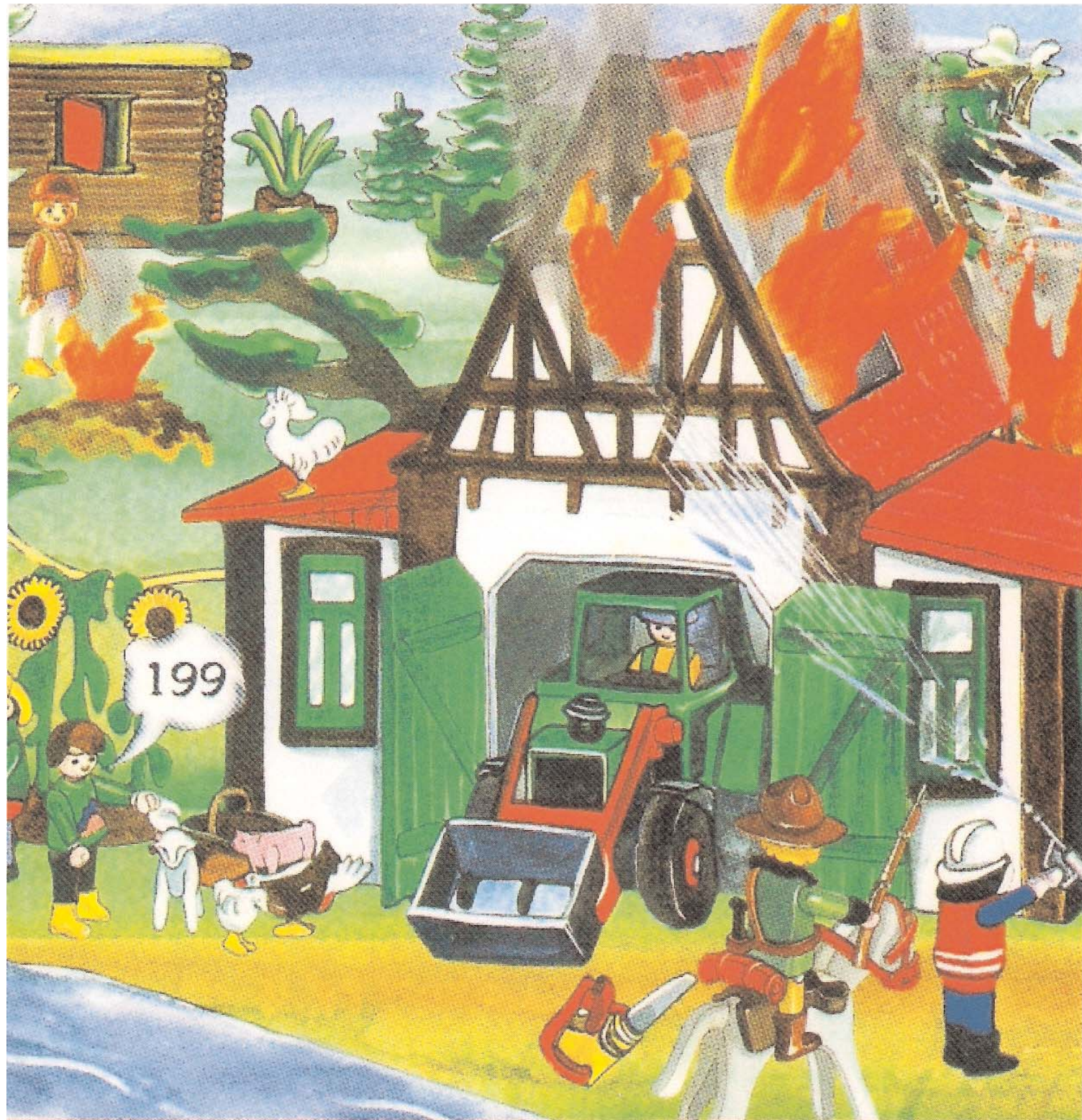
- ✱ Οι γονείς μας προσέχουν να μην πετάνε τα **τσιγάρα** τους στο ύπαιθρο, γιατί υπάρχει σοβαρός κίνδυνος πυρκαγιάς.
 - ✱ Δεν ανάβουμε φωτιά ή ψησταριά μέσα στο δάσος, αλλά στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους και μόνο όταν δεν φυσάει αέρας.
 - ✱ Δεν χρησιμοποιούμε ποτέ βενζίνη για να ανάψουμε φωτιά.
 - ✱ Φεύγοντας βεβαιωνόμαστε, ότι έχουμε σβήσει τη φωτιά πολύ καλά με νερό και την έχουμε σκεπάσει με χώμα
- Τώρα όμως είναι ώρα για ψάρεμα!



Στο ξύλινο σπιτάκι μας δίπλα στο ποτάμι περνάμε υπέροχα.

Τι κάνουμε όμως για να το προστατεύσουμε από τη φωτιά;

- * Καθαρίζουμε την αυλή και τη σκεπή από ξερά φύλλα και κλαδιά.
- * Μαζεύουμε τα σκουπίδια.
- * Στοιβάζουμε τα καυσόξυλα μακριά από το σπίτι.
- * Ο μπαμπάς κλαδεύει τα δέντρα και τα φυτά για να μην ακουμπάνε στο σπίτι.
- * Σε περίπτωση πυρκαγιάς καταβρέχουμε τα ξύλινα μέρη του σπιτιού και τα δένδρα με λάσπη και κλείνουμε ερμητικά όλες τις πόρτες και τα παράθυρα του σπιτιού.



Στο αγρόκτημα του παππού ο κήπος και το περιβόλι χρειάζονται κάθε τόσο κλάδεμα. Η πιο εύκολη λύση είναι να κάψουμε μετά τα ξερά κλαδιά και τα χόρτα. Αυτή η δουλειά όμως χρειάζεται πολύ προσοχή και απαγορεύεται να γίνεται **από τον Μάιο έως τον Οκτώβριο**, ή όταν φυσάει αέρας. Τουλάχιστον δύο άνθρωποι πρέπει να προσέχουν τη φωτιά να μην μεγαλώσει και να έχουν κοντά τους το **λάστιχο** του ποτίσματος. Δεν ξεχνάμε να **καταβρέξουμε** προληπτικά το χώρο. Επίσης πρέπει υποχρεωτικά να έχουμε ειδοποιήσει από πριν την Πυροσβεστική Υπηρεσία στο τηλέφωνο **199**.



Παρ' όλο που ήμαστε τόσο προσεκτικοί, μία σπίθα από το ηλεκτρικό πριόνι του μπαμπά πετάχτηκε πάνω στο σωρό από τα ξερά φύλλα και άρπαξε φωτιά! Το πρώτο πράγμα που κάνουν ο μπαμπάς και ο παππούς, είναι να πετάξουν χώμα στη φωτιά, να τη χτυπήσουν από τα πλάγια με πράσινα κλαδιά και να της ρίξουν νερό, ενώ εμείς τα παιδιά απομακρυνόμαστε. Αν η φωτιά ξεφύγει από τον έλεγχό μας και φτάσει στο σπίτι, τηλεφωνούμε αμέσως στη Πυροσβεστική Υπηρεσία στο τηλέφωνο **199**. Αμέσως καταφθάνουν οι γενναίοι πυροσβέστες, που καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να σβήσουν την πυρκαγιά.

Τα πυροσβεστικά οχήματα έφθασαν. Εμείς...

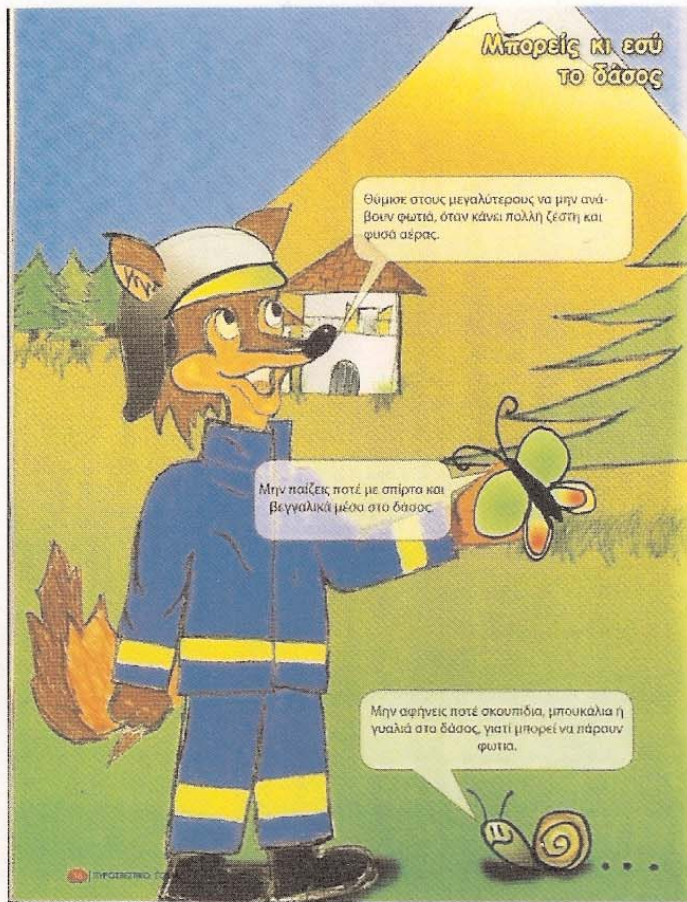
- ☐ πηγαίνουμε κοντά τους για να βοηθήσουμε.
- ☐ τρέχουμε να φέρουμε νερό.
- ☐ απομακρυνόμαστε, για να μην εμποδίζουμε το έργο των πυροσβεστών.

Κάνουμε πικ-νικ μαζί με τους γονείς μας στο δάσος. Για να ψήσουμε το φαγητό μας...

- ☐ χρησιμοποιούμε βενζίνη για να ανάψουμε φωτιά.
- ☐ προσέχουμε να ανάψουμε τη φωτιά σε ξέφωτο και μόνο αν δεν φυσάει αέρας.
- ☐ ανάβουμε τη φωτιά και την αφήνουμε να καίει, χωρίς να την προσέχει κανείς.

Ετοιμαζόμαστε να ανάψουμε φωτιά στον κήπο, για να κάψουμε ξερά φύλλα και κλαδιά. Πρώτα όμως...

- ☐ ειδοποιούμε την Πυροσβεστική Υπηρεσία στο τηλέφωνο 199 και καταβρέχουμε το χώρο.
- ☐ περιμένουμε να φυσήξει αέρας.
- ☐ χορεύουμε το χωρό της φωτιάς.



Μπορείς κι εσύ
το δάσος

Θύμιζε στους μεγαλύτερους να μην ανά-
βουν φωτιά, όταν κάνει πολλή ζεστή και
φύσά αέρας.

Μην παίζεις ποτέ με σπέρτα και
βεγγαλικά μέσα στο δάσος.

Μην αφήνεις ποτέ σκουπίδια, μπουκαλία ή
γυαλιά στο δάσος, γιατί μπορεί να πάρουν
φωτιά.

να προστατεύσεις
από τη φωτιά

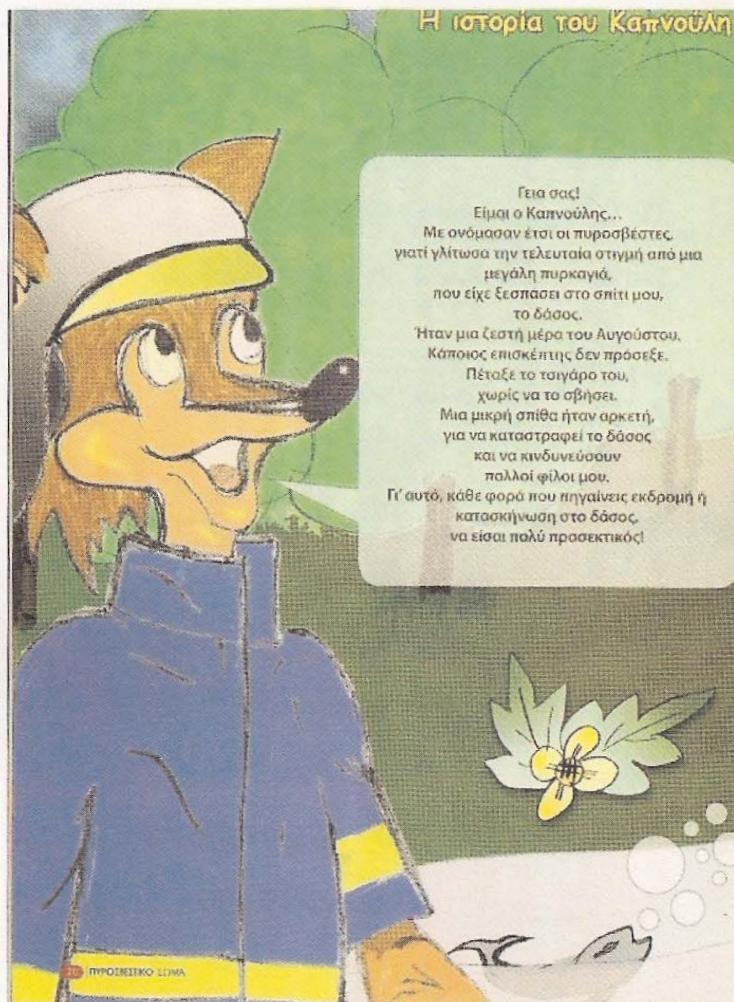
Δεν πρέπει να ανάβουμε φωτιά
στην υπαίθρο, από την 1η Μαΐου
μέχρι τις 31 Οκτωβρίου,
κάθε έτος.

Αν δεις κάποιον μεγάλο να κα-
πνίζει, θύμισε του να σβήσει το
τσιγάρο του πριν το πετάξει.

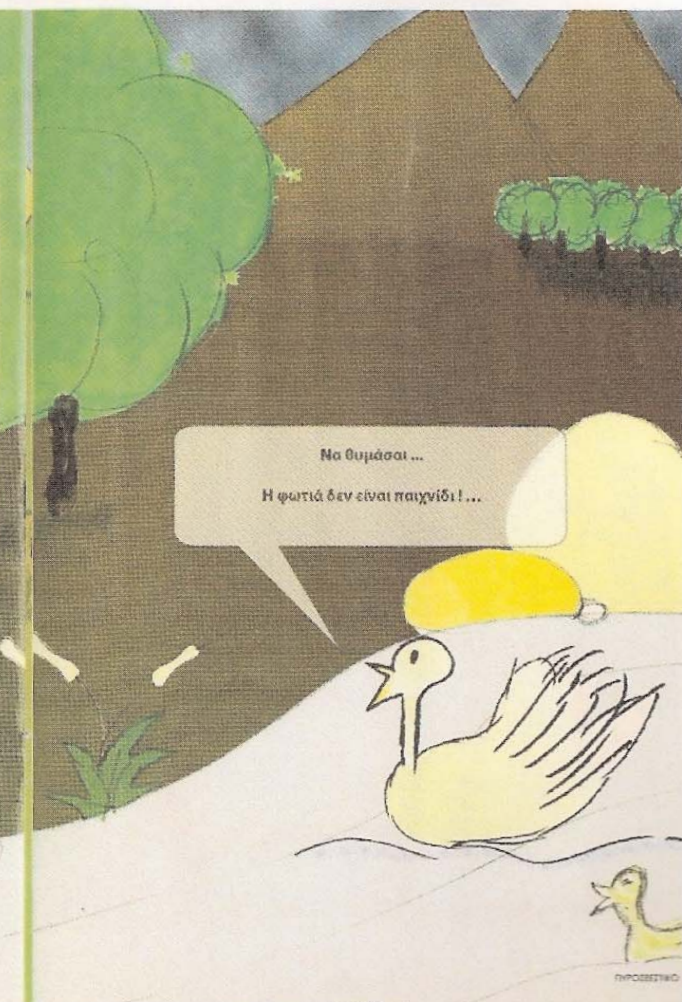
Αν κάποιος μεγάλος ανάψει φωτιά, θύμι-
σε του να τη σβήσει προσεκτικά, πριν φύγει
από το δάσος, ρίχνοντας νερό και χώμα.

Αν δεις φωτιά στο δάσος, πες το
σε κάποιον μεγάλο.

Η ιστορία του Καπνούλη



Γεια σας!
Είμαι ο Καπνούλης...
Με ονόμασαν έτσι οι πυροσβέστες,
γιατί γλίτωσα την τελευταία στιγμή από μια
μεγάλη πυρκαγιά,
που είχε ξεσπάσει στο σπίτι μου,
το δάσος.
Ήταν μια ζεστή μέρα του Αυγούστου.
Κάποιος επισκέπτης δεν πρόσεξε.
Πέταξε το τσιγάρο του,
χωρίς να το σβήσει.
Μια μικρή σπίθα ήταν αρκετή,
για να καταστραφεί το δάσος
και να κινδυνεύσουν
πολλοί φίλοι μου.
Γι' αυτό, κάθε φορά που πηγαίνεις εκδρομή ή
κατασκήνωση στο δάσος,
να είσαι πολύ προσεκτικός!



Μα θυμάσαι ...
Η φωτιά δεν είναι παιχνίδι! ...

Παιδιά μην ξεχνάτε ! ...

Αν δείτε φωτιά
στο σπίτι ή στο δάσος
καλέστε την
Πυροσβεστική Υπηρεσία
τηλεφωνήστε στο
199



Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος
Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων
Πυροσβεστική Επιθεώρηση

Παιχνίδι με κάρτες με ζώα

Ερασιτεχνική ασχολία Φίλου των ζώων: 2. Να αναγνωρίζει 10 ήμερα και 10 άγρια ζώα.

Το παιχνίδι αυτό είναι της εταιρείας Αρκτούρου για τα ζώα και έχει 31 κάρτες ζώων και 31 επεξηγήσεις για κάθε ζώο. Επίσης έχει 2 κάρτες που ερωτήσεις εμπειρικές και γνωστικές.

1η φάση παιχνίδι: κατηγοριοποίησης

Ξεκινώντας το παιχνίδι βάζουμε σε κατηγορίες τα ζώα. Έχουμε 3 διαφορετικές κατηγοριοποιήσεις 1η σε άγρια και εξημερωμένα και προστατευόμενα τη 2η που αναφέρεται στα θηλαστικά-αμφίβια-ερπετά-πτηνά-ασπόνδυλα και την 3η που έχουμε τα φυτοφάγα - τα σαρκοφάγα- και τα παμφάγα. Όλα τα ζώα κατηγοριοποιούνται και στις 3 κατηγοριοποιήσεις (εξαίρεση είναι τα προστατευόμενα που είναι επιπλέον κατηγορία στην 1η κατηγορία και που είναι όλα μέρος των άγριων αλλά επιπλέον προστατεύονται και από την νομοθεσία για είναι απειλούμενα είδη). Στο cd που ακολουθεί θα βρείτε την κατηγοριοποίηση. Για να γίνει το παραπάνω χαρτάκια με τα ονόματα των 31 ζώων θα μοιραστούν στα παιδιά Χ3 με διαφορετικό χρώμα για κάθε κατηγορία. π.χ. για την 1η κατηγοριοποίηση (άγρια-εξημερωμένα) μπορούμε να έχουμε τα ονόματα των ζώων με κόκκινο χρώμα και 14 ονόματα με κίτρινο για τα προστατευόμενα για την 2η κατηγορία που είναι τα θηλαστικά-αμφίβια-ερπετά-πτηνά-ασπόνδυλα μπορούμε να έχουμε 31 πράσινα χαρτάκια με ονόματα των ζώων και για την 3η κατηγορία (φυτοφάγα-σαρκοφάγα-παμφάγα) 31 μπλέ χαρτάκια. Ο πίνακας μπορεί να είναι από 3 φελιζόλ ένα για κάθε κατηγορία όπου τα παιδιά θα πινακίζουν τα χαρτάκια τους.



Δενδροβάτραχος

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι αμφίβιο.

Χαρακτηριστικά

- Το μήκος του φτάνει τα 5 εκ.
- Έχει την ικανότητα να αλλάζει χρώμα (πράσινο ή καφέ).
- Είναι το μοναδικό αμφίβιο που αναρριχάται και γι' αυτό τα δάχτυλα των ποδιών του έχουν στην απόληξή τους βεντούζες, για να κολλήσει στις επιφάνειες και να μην πέφτει.
- Αναπνέει εκτός από τα πνευμόνια και από το δέρμα, όπως όλα τα αμφίβια.

Βιολογία

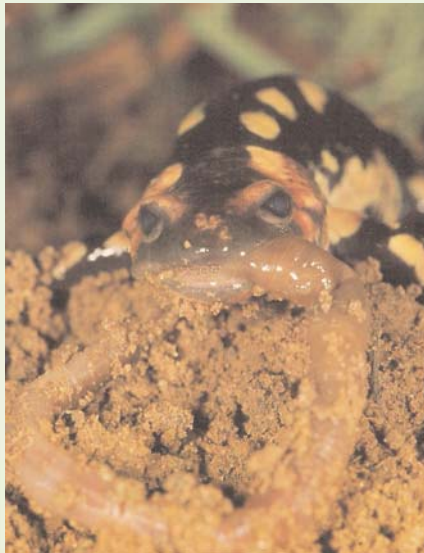
- Ζει 10-15 χρόνια.
- Είναι σαρκοφάγο (τρώει έντομα).
- Ζει ψηλά από το έδαφος, πάνω σε θάμνους και δέντρα, και κατεβαίνει στο έδαφος για να βρει τροφή και νερό.
- Κινείται κυρίως τη νύχτα.
- Κυνηγά με μεγάλη ευκινησία. Συλλαμβάνει τα έντομα με την μακριά, μαλακή και ευκίνητη του γλώσσα.
- Πέφτει σε χειμέρια νάρκη.
- Αναπαράγεται μεταξύ Απριλίου και Μαΐου.
- Τα θηλυκά γενούν από 200 ως 2000 αυγά.
- Την περίοδο που οι δενδροβάτραχοι ζευγαρώνουν κάνουν πολύ φασαρία.
- Αν και είναι το μικρότερο αμφίβιο έχει τη δυνατότερη φωνή.
- Προχωράει πηδώντας.

Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε όλη την Ευρώπη και την Ελλάδα.

Απειλές

- Η καταστροφή των βιοτόπων του, τα λιπάσματα, οι τοξίνες, η αύξηση της υπερϊώδους ακτινοβολίας και το φαινόμενο του θερμοκηπίου απειλούν την ύπαρξή του.



Σαλαμάνδρα

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι αμφίβιο.

Χαρακτηριστικά

- Έχει μήκος 15-35 εκ. και είναι η μεγαλύτερη από τις σαλαμάνδρες.
- Τα μάγουλά της διαθέτουν δηλητηριώδεις αδένες που εκκρίνουν ένα ελαφρώς τοξικό δηλητήριο (ακίνδυνο για τον άνθρωπο) για να αποτρέπει τα ζώα που την κυνηγούν.
- Το θηλυκό είναι λίγο μεγαλύτερο από το αρσενικό.

Βιολογία

- Ζει μέχρι και 14 χρόνια.
- Είναι σαρκοφάγο (τρέφεται με έντομα που ζουν στα φύλλα).
- Ζει σε λόφους και δάση με πυκνή βλάστηση και υγρασία μέσα σε τρύπες.
- Κινείται κυρίως τη νύχτα. (Τη μέρα κινείται μόνο όταν η υγρασία είναι πολύ αυξημένη στην ατμόσφαιρα, δηλαδή μετά τη βροχή).
- Η σαλαμάνδρα είναι ωοσωτόκο αμφίβιο. Αυτό σημαίνει ότι γεννάει πρώτα αυγά που εκκολάπτονται μέσα στο σώμα της και στη συνέχεια γεννάει μικρούς γυρίνους.
- Γεννά μία φορά το χρόνο.

Εξάπλωση

- Υπάρχει σχεδόν σε όλη την Ευρώπη, στη Βόρεια Αφρική και τη Μέση Ανατολή.
- Στην Ελλάδα απαντάται παντού εκτός από την Κρήτη. Στη Νότια Ελλάδα, όπου η υγρασία είναι μειωμένη, είναι πολύ πιο σπάνια και απαντάται μόνο σε μεγάλα δασωμένα βουνά.

Απειλές

- Είναι είδος σπάνιο.
- Προστατεύεται σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.

ΑΛΟΓΑΚΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Κατηγορία

- Είναι άγρια.
- Είναι ασπόνδυλα.

Χαρακτηριστικά

- Το μήκος τους ποικίλει ανάλογα με το είδος από 10 χιλ. μέχρι 15 εκ.
- Τα φτερά τους είναι χοντρά και δερματώδη.
- Το σώμα τους είναι καλυμμένο με ένα σκληρό σκελετό για να προστατεύονται.
- Έχουν 6 πόδια που βγαίνουν από την περιοχή του θώρακα.
- Έχουν 2 κεραίες που σχετίζονται με την όσφρηση και την αφή.
- Σε πολλά είδη το αρσενικό είναι πολύ πιο λεπτοκαμωμένο από το θηλυκό.
- Έχουν πολύ ευκίνητο κεφάλι, το οποίο γυρίζει αμέσως μόλις αντιληφθεί κάποια κίνηση γύρω του.
- Πετάνε συνήθως, όταν ο καιρός είναι ζεστός.

Βιολογία

- Υπάρχουν περίπου 2.000 είδη.
- Είναι σαρκοφάγα (κυνηγούν έντομα αηλιά και μικρές σαύρες).
- Ζουν μοναχικά σε λιβάδια με ανώμαλο έδαφος και σε θαμνώνες.
- Κινούνται την ημέρα.
- Περιμένουν το θύμα τους βάζοντας τα μπροστινά τους πόδια διπλωμένα μπροστά από το κεφάλι του. Μόλις το υποψήφιο θύμα τους πλησιάσει ξεδιπλώνουν τα μπροστινά τους πόδια και το αρπάζουν.
- Γεννά εκατοντάδες αυγά σε μία ωοθήκη, την οποία κατασκευάζει με ένα αφρώδες υγρό. Τα μικρά, όταν γεννιούνται, μοιάζουν με μυρμήγκια.

Εξάπλωση

- Απαντώνται κυρίως στους τροπικούς αηλιά και στην ηπειρωτική Ελλάδα και Ευρώπη.

Απειλές

- Δεν είναι απειλούμενα είδη.
- Δεν προστατεύονται από τη νομοθεσία.



ΚΟΙΝΟΣ ΤΡΙΤΩΝΑΣ

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι αμφίβιο.

Χαρακτηριστικά

- Το μήκος του είναι 7-11 εκ.
- Το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου ο χρωματισμός του είναι γκρίζο-μαύρο.
- Κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγικής περιόδου το σώμα του αρσενικού είναι πράσινο-καφετί. Επίσης, αναπτύσσει ένα εντυπωσιακό ροφίο από το σβέρκο μέχρι σχεδόν την αρχή της ουράς του.
- Το θηλυκό είναι μεγαλύτερο από το αρσενικό.

Βιολογία

- Είναι σαρκοφάγο (τρώει έντομα και άλλα ασπόνδυλα στο νερό).
- Ζει σε δάση, σε κήπους, σε καλλιιεργούμενες εκτάσεις και κάτω από κορμούς δέντρων κοντά ή μέσα σε ρυάκια με χαμηλή ροή.
- Ζευγαρώνει την άνοιξη μέσα στο νερό.
- Γεννά 200-300 αυγά μεταξύ Μαρτίου και Ιουνίου πάνω σε φύλλα φυτών μέσα στο νερό, με συχνότητα 2-7 ανά μέρα. Τα αυγά επωάζονται μετά από 10-20 μέρες και οι νύμφες κοθυμπούν έπειτα από λίγες μέρες.
- Οι γυρίνοι μεταμορφώνονται μεταξύ Ιουλίου και Σεπτεμβρίου και αναπαράγονται 2-3 χρόνια αργότερα.

Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε όλη την Ευρώπη και την Ελλάδα.

Απειλές

- Η καταστροφή των βιοτόπων, στους οποίους αναπαράγεται, απειλεί την επιβίωσή του.
- Είναι είδος σπάνιο.
- Προστατεύεται με το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.



ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΦΡΥΝΟΣ

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι αμφίβιο.

Χαρακτηριστικά

- Το μήκος του είναι 5-12 εκ.
- Είναι ανθεκτικό στη ζέστη και μπορεί να επιβιώσει ακόμα και αν έχει χάσει το 50% των υγρών του σώματός του.
- Το θηλυκό είναι λίγο μεγαλύτερο από το αρσενικό.

Βιολογία

- Ζει 7-10 χρόνια.
- Είναι σαρκοφάγο (τρώει έντομα και άλλα ασπόνδυλα).
- Κινείται κυρίως τη νύχτα.
- Είναι ιδιαίτερος προσαρμοσμένο και ζει τόσο σε υγρά όσο και σε ξερά μέρη. Τον βρίσκουμε σε δάση, στη στέπα, σε λιβάδια, σε αλπικές περιοχές ακόμη και στην έρημο και σε αστικό περιβάλλον.
- Δεν αποφεύγει πολύ τον άνθρωπο, αφού τον βλέπουμε να κυνηγάει έντομα στην άκρη των δρόμων κάτω από φώτα.
- Γεννά τα αυγά του σε νερόλακκους, βάλτους, λίμνες, ρυάκια και ποτάμια. Ο αριθμός των αυγών που μπορεί να γεννήσει ένα θηλυκό κυμαίνεται από 2.000 ως 30.000. Τα αυγά βρίσκονται σε μακριές ζελατίνες σαν κορδόνια.
- Πηδάει με μικρά και αργά αλματάκια, στα τέσσερα σε αντίθεση με τα άλλα βατράχια.

Εξάπλωση

- Απαντάται στην εξοχή σε όλη την Ελλάδα.

Απειλές

- Κυριότερη απειλή του είναι η καταστροφή των βιοτόπων αναπαραγωγής του.
- Πολλοί φρύνοι σκοτώνονται σε δρόμους καθώς κινούνται από και προς τις θέσεις αναπαραγωγής. Για το λόγο αυτό, σε άλλες χώρες κατασκευάζουν υπόφωνα περάσματα στους δρόμους κοντά στις θέσεις αναπαραγωγής των αμφιβίων.





ΠΕΤΑΛΟΥΔΕΣ

Κατηγορία

- Είναι άγρια.
- Είναι ασπόνδυλα.

Χαρακτηριστικά

- Έχουν μήκος 3-28 εκ.
- Έχουν 2 κεραίες που σχετίζονται με την όσφρηση και την αφή.
- Έχουν 6 ισομεγέθη πόδια.
- Τα φτερά τους αποτελούνται από πολλή και πολύ μικρά λέπια, τα οποία πολλές μένουν διάφανα. Συνήθως τα πίσω φτερά καταλήγουν σε 2 λεπτές ουρές.
- Τα αρσενικά μοιάζουν πολύ με τα θηλυκά.
- Οι κεραίες του αρσενικού είναι πιο χνουδωτές. Έτσι, μπορεί να καταλάβει ότι υπάρ

Βιολογία

- Είναι φυτοφάγες (απομυζούν νέκταρ από τα λουλούδια).
- Οι πεταλούδες ζουν 3-10 μαζί σε κήπους και σε λιβάδια με δέντρα που έχουν ρ
- Κινούνται την ημέρα.
- Ως ενήλικες εμφανίζονται από το Φεβρουάριο μέχρι το Νοέμβριο.
- Γεννούν σφαιροειδή αυγά που κάποια είδη τα τοποθετούν πάνω σε φυτά.
- Αφού βγουν από το αυγό και πριν γίνουν πεταλούδες περνούν τα στάδια της κ

Εξάπλωση

- Το χειμώνα τον περνούν στη Νότια Ευρώπη και την άνοιξη μεταναστεύουν σε π
- Στην Ελλάδα απαντώνται σε πολλές περιοχές.

Απειλές

- Είναι είδος που δεν απειλείται, αλλά πολλές από αυτές είναι σπάνιες.
- Δεν προστατεύονται από τη νομοθεσία.

ΜΥΡΜΗΓΚΙ

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι ασπόνδυλο.

Χαρακτηριστικά

- Έχει μήκος από 1 χιλ. έως 3,5 εκ.
- Το σώμα του αποτελείται από το κεφάλι, το θώρακα και την κοιλιά.
- Έχει 2 κεραίες που έχουν από μία άρθρωση.
- Έχει 6 πόδια που βρίσκονται στο θώρακα.
- Το σώμα του έχει διάφορα χρώματα ανάλογα με το είδος (μαύρο, καφέ, κόκκινο ακόμη και ανοιχτό κίτρινο).
- Τα μυρμήγκια χρησιμοποιούν την αίσθηση της αφής για να επικοινωνήσουν μεταξύ τους.
- Με την όσφρηση προσανατολίζονται διανύοντας μεγάλες αποστάσεις από και προς τη φωλιά τους.
- Ένα μυρμήγκι μπορεί να σηκώνει 10-20 φορές το βάρος του.

Βιολογία

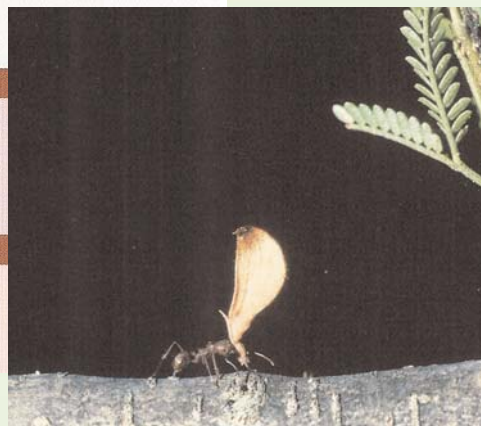
- Υπάρχουν τουλάχιστον 15.000 είδη μυρμηγκιών.
- Είναι παμφάγα.
- Κινούνται κυρίως την ημέρα.
- Φωλιάζουν συνήθως σε τρύπες μέσα στο έδαφος και δημιουργούν τις γνωστές μυρμηγκοφωλιές.
- Ζουν πολλά μαζί, πολλές φορές κατά χιλιάδες, σε οργανωμένες κοινωνίες, τις αποικίες. Η κάθε αποικία έχει συνήθως μία βασίλισσα και πολλούς εργάτες.
- Οι εργάτες δεν έχουν φτερά παρά μόνο τα άτομα που παίρνουν μέρος στο ζευγάρωμα. Στα περισσότερα είδη μεγάλος αριθμός πτερωτών αρσενικών και θηλυκών επιδίδονται σε γαμήλιες πτήσεις.
- Γεννούν αυγά.

Εξάπλωση

- Υπάρχουν σε όλο τον κόσμο.
- Στη χώρα μας απαντώνται παντού.

Απειλές

- Δεν είναι απειλούμενα είδη.
- Δεν προστατεύονται από τη νομοθεσία.



ΑΡΑΧΝΕΣ

Κατηγορία

- Είναι άγρια.
- Είναι ασπόνδυλα.

Χαρακτηριστικά

- Το μήκος τους ποικίλει ανάλογα με το είδος, από 2 χιλ. μέχρι 13 εκ.
- Το σώμα τους αποτελείται από το μπροστινό μέρος που περιλαμβάνει το κεφάλι και έναν σκληρό θώρακα και το πίσω μέρος, την κοιλιά, που είναι μαλακή.
- Έχουν 6 ή 8 μάτια.
- Δεν έχουν φτερά ή κεραίες.

Βιολογία

- Τα περισσότερα είδη είναι σαρκοφάγα (τρώνε έντομα), αλλά υπάρχουν και λίγα φυτοφάγα.
- Τα περισσότερα είδη ζουν 1 με 2 χρόνια περίπου, όμως κάποια είδη ταραντούλλας ξεπερνούν τα 20 χρόνια.
- Ζουν σχεδόν παντού σε ορεινές, πεδινές και κοντά σε κατοικημένες περιοχές ακόμη και στο νερό.
- Κάποια είδη κινούνται την ημέρα και κάποια τη νύχτα.
- Για να παγιδεύσουν τα θύματά τους συνήθως πλέκουν περίτεχνους ιστούς με μετάξι που παράγεται σε ειδικούς αδένες του σώματός τους. Υπάρχουν και ορισμένα είδη που παραμονεύουν και πιάνουν έντομα με άληματα.
- Οι περισσότερες αράχνες γεννούν αυγά πάνω σε φυτά, κορμούς δέντρων, φρούτα που τυλίγουν με μετάξι.
- Τα είδη που δεν φτιάχνουν ιστούς συνήθως έχουν 2 δηλητηριώδη δόντια. Με αυτά καρφώνουν τα θύματά τους ακριβώς πίσω από το κεφάλι, ώστε να παραλύσουν από το δηλητήριο. Ύστερα τα τυλίγουν με μετάξι για να μη χάσουν τα πολύτιμα θρεπτικά υγρά τους. Στην συνέχεια με ένα υγρό διαλύουν τους ιστούς τους και τα απορροφούν.

Εξάπλωση

- Υπάρχουν σε όλο τον κόσμο.
- Στη χώρα μας απαντώνται παντού.

Απειλές

- Δεν είναι απειλούμενα είδη.
- Δεν προστατεύονται από τη νομοθεσία.



ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΧΕΛΩΝΑ

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι ερπετό.

Χαρακτηριστικά

- Το μήκος της φτάνει τα 20-30 εκ.
- Ζυγίζει 3-4 κιλά.
- Το υλικό που είναι κατασκευασμένο το καβούκι της είναι κοκάλινο (οστέινες πλάκες).
- Περπατάει πολύ αργά και σταθερά.
- Το αρσενικό είναι μικρότερο από το θηλυκό.

Βιολογία

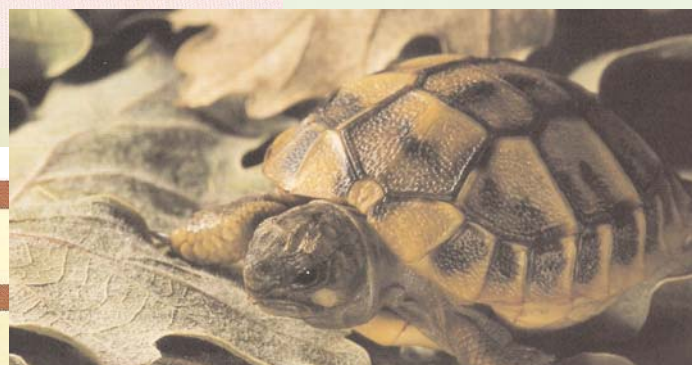
- Ζει μέχρι 50 χρόνια.
- Είναι κυρίως φυτοφάγο.
- Ζει μοναχικά σε ξηρές περιοχές με θάμνους και σε δάση.
- Κινείται κυρίως την ημέρα.
- Τη φωλιά της τη φτιάχνει στο χώμα σκάβοντας λάκκους σε ηλιόλουστα ζεστά μέρη που τους σκεπάζει.
- Πέφτει σε χειμέρια νάρκη από τον Οκτώβριο μέχρι το Μάρτιο.
- Ζευγαρώνει κάθε άνοιξη, οπότε το αρσενικό κυνηγάει το θηλυκό δαγκώνοντας τα πόδια του.
- Τον Μάιο γεννά 2-12 αυγά που τα σκεπάζει με χώμα στα λακκάκια που έχει σκάψει και τα αφήνει να εκκολαφθούν μόνα τους με τη βοήθεια της ζέσης του εδάφους.
- Τον Σεπτέμβριο τα χελωνάκια βγαίνουν από το αυγό τους και είναι ικανά να επιβιώσουν μόνα τους.

Εξάπλωση

- Τη συναντάμε σχεδόν σε ολόκληρη την Ελλάδα.
- Προστατεύεται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία.

Απειλές

- Κινδυνεύει από τις πυρκαγιές των δασών, τα τροχαία ατυχήματα και την αιχμαλωσία.
- Είναι είδος σπάνιο.





Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι ερπετό.

Χαρακτηριστικά

- Είναι από τα πιο μεγαλόσωμα φίδια της χώρας μας με μήκος 2-2,5 μ.
- Η γλώσσα του είναι διχαλωτή (χωρίζεται στα δύο). Το δέρμα του είναι ξερό και Κάθε χρόνο πέφτει και δημιουργείται καινούργιο.
- Σέρνεται αρκετά γρήγορα και ευκίνητα.
- Αντιλαμβάνεται τις δονήσεις μέσα από το έδαφος.
- Με τη βοήθεια της γλώσσας του αντιλαμβάνεται ερεθίσματα από το περιβάλλον.
- Δεν έχει δηλητήριο.

Βιολογία

- Είναι σαρκοφάγο.
- Ζει μοναχικά σε βράχους, χωράφια, υγροτόπους, πευκοδάση κοντά σε ακτές, λιμνές.
- Κινείται κυρίως την ημέρα.
- Πέφτει σε χειμέρια νάρκη.
- Ζευγαρώνει νωρίς την άνοιξη. Κατά το ζευγάρωμα τα αρσενικά αναμετρούνται με τα θηλυκά.
- Στα τέλη του Ιουνίου γεννά 7-10 αυγά που εγκαταλείπονται από τους γονείς.
- Αφού τα φιδάκια βγουν από τα αυγά τους είναι ικανά να επιβιώσουν μόνα τους.
- Δεν πλησιάζει τον άνθρωπο και όταν τρομάζει κρύβεται πίσω από θάμνους και πέτρες.
- Αποτελεί τροφή για τα αρπακτικά πουλιά.
- Αν πιαστεί, δαγκώνει δυνατά αλλά δεν βγάζει δηλητήριο.

Εξάπλωση

- Απαντάται στη Βόρεια Ελλάδα.

Απειλές

- Κινδυνεύει από τα τροχαία ατυχήματα.
- Είναι είδος τρωτό.
- Προστατεύεται από τη διεθνή και την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

ΝΕΡΟΦΙΔΟ

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι ερπετό.

Χαρακτηριστικά

- Το μήκος του φτάνει συνήθως το 1 μ. και το πάχος του μέχρι 10 εκ.
- Η γλώσσα του είναι διχαλωτή.
- Αντιλαμβάνεται δονήσεις μέσα από το έδαφος.
- Με τη βοήθεια της γλώσσας του αντιλαμβάνεται ερεθίσματα από το περιβάλλον.
- Έρπει αρκετά γρήγορα και ευκίνητα.
- Κολυμπάει πολύ καλά.
- Το θηλυκό είναι μεγαλύτερο από το αρσενικό.
- Είναι από τα πιο συνηθισμένα φίδια κοντά στο νερό.

Βιολογία

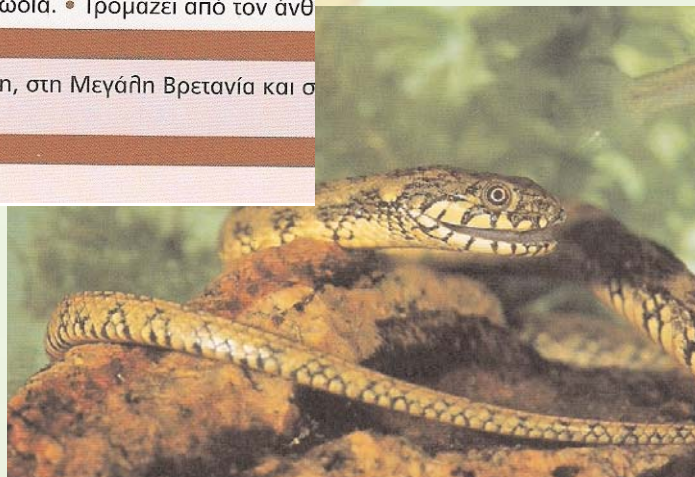
- Ζει μέχρι 15 χρόνια.
- Είναι σαρκοφάγο (τρέφεται κυρίως με αμφίβια).
- Ζει μοναχικά και την ημέρα και τη νύχτα.
- Η φωλιά του βρίσκεται είτε κάτω από πεσμένα φύλλα είτε ανάμεσα σε πέτρες, φύλλα, κ.
- Πέφτει σε χειμέρια νάρκη στη στεριά από το Νοέμβριο μέχρι τον Μάρτιο.
- Ζευγαρώνει κάθε άνοιξη και γεννά 11-70 αυγά.
- Τα φιδάκια βγαίνουν από τα αυγά τους μετά από 3-8 εβδομάδες και είναι ικανά να επιβιώσουν μόνα τους.
- Αποτελεί τροφή για τα αρπακτικά πουλιά.
- Όταν αισθανθεί κίνδυνο κάνει το πεθαμένο γυρίζοντας πλάγια ή ανάποδα με μισάνοιχτο στόμα.
- Αν δεν πιάσει αυτό το κόλπο τότε βγάζει μία απαίσια μυρωδιά.
- Τρομάζει από τον άνθρωπο.

Εξάπλωση

- Το είδος απαντάται σε όλη σχεδόν την ηπειρωτική Ευρώπη, στη Μεγάλη Βρετανία και σε ορισμένα νησιά.
- Στη χώρα μας το συναντάμε σε πολλές περιοχές.

Απειλές

- Είναι είδος τρωτό.



Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει 60-250 κιλά, ανάλογα με το φύλο και την εποχή του έτους.
- Έχει ύψος περίπου 1 μ. και μήκος μέχρι 2,5 μ.
- Είναι το μεγαλύτερο χερσαίο θηλαστικό της Ευρώπης.
- Έχει μεγάλα νύχια που τα χρησιμοποιεί και για να σημαδεύει τα δέντρα.
- Ακούει και μυρίζει πάρα πολύ καλά.
- Τρέχει πολύ γρήγορα (μέχρι και 60χλμ/ώρα), αναρριχάται και κολυμπά πολύ καλά.

Βιολογία

- Ζει 20-25 χρόνια.
- Είναι παμφάγο.
- Ζει μοναχικά σε μεγάλα και πυκνά δάση πλατύφυλλων (οξιάς, δρυός και καστανιάς).
- Κινείται κυρίως τη νύχτα.
- Επειδή μετακινείται συνεχώς και σε μεγάλες αποστάσεις αναζητώντας τροφή και νουχία, η περιοχή επικράτειάς της είναι μεγάλη, συνήθως 60-300 τετρ. χλμ.
- Τη φωλιά της τη φτιάχνει με κλαδιά σε σπηλιές ή κουφάλες δέντρων.
- Πέφτει σε χειμérico ύπνο από το Δεκέμβριο μέχρι το Μάρτιο έχοντας αποθηκεύσει άφθονο λίπος στο σώμα της. Αν ενοχληθεί ξυπνάει.
- Μετά από εγκυμοσύνη 7-8 μηνών γεννά 1-3 μικρά που ζυγίζουν μόλις 200-300 γραμ. το καθένα!
- Τα μικρά μένουν μαζί με τη μητέρα τους δύο χρόνια και εκπαιδεύονται να βρίσκουν τροφή και να αποφεύγουν τους κινδύνους.
- Η αρκούδα αποφεύγει τον άνθρωπο και δεν του επιτίθεται εκτός αν αισθανθεί πως κινδυνεύει εκείνη ή τα μικρά της.

Εξάπλωση

- Ζει σε όλο το βόρειο ημισφαίριο.
- Στη χώρα μας απαντάται στις απομονωμένες και ορεινές περιοχές της Πίνδου και της Ροδόπης.

Απειλές

- Εχθρός της είναι ο άνθρωπος, που την κυνηγάει και έχει καταφέρει να υποβαθμίσει ή και σε ορισμένες περιπτώσεις να καταστρέψει τον βιότοπό της.
- Απειλείται με εξαφάνιση.
- Προστατεύεται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία.



ΛΥΚΟΣ

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει 20-40 κιλά, ανάλογα με το φύλο και την εποχή.
- Έχει ύψος 65-90 εκ. και μήκος 1-1,5 μ. χωρίς την ουρά.
- Ακούει και μυρίζει πάρα πολύ καλά.
- Τρέχει πολύ γρήγορα (μέχρι και 45 χλμ/ώρα) και κολυμπά καλά.

Βιολογία

- Ζει 14-16 χρόνια.
- Είναι σαρκοφάγο.
- Ζει σε πυκνά δάση και σε πεδιάδες που είναι κοντά σε δάση.
- Ζει σε αγέλες για καλύτερα αποτελέσματα στο κυνήγι. Αρχηγός είναι το πιο δυνατό ζώο της αγέλης (αρσενικό ή θηλυκό) και μαζί με το ταίρι του είναι το αναπαραγωγικό ζευγάρι της αγέλης.
- Κινείται κυρίως τη νύχτα.
- Φωλιάζει σε στοές κάτω από το έδαφος ή σε κοιλότητες βράχων.
- Ζευγαρώνει κάθε Δεκέμβριο-Ιανουάριο και μετά από εγκυμοσύνη 2 μηνών γεννά 3-5 μικρά.
- Τα λυκάκια μένουν με τους γονείς τους τουλάχιστον για ένα χρόνο και εκπαιδεύονται στο κυνήγι και στην προστασία τους από κινδύνους.
- Αποφεύγει τον άνθρωπο αλλά είναι πιθανό να προσεγγίσει κατοικημένα χωριά όταν αναζητά τροφή.

Εξάπλωση

- Ζει σε όλο το βόρειο ημισφαίριο.
- Στη χώρα μας απαντάται στην Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα.

Απειλές

- Έχει κυνηγηθεί πολύ από τον άνθρωπο εξαιτίας των ζημιών που προκαλεί στην κτηνοτροφία. Η υποβάθμιση των δασών έχει μειώσει πολύ τη διαθεσιμότητα της τροφής του.
- Είναι είδος κινδυνεύον.





ΑΛΕΠΟΥ

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει 7-10 κιλά.
- Έχει ύψος 55-65 εκ. και μήκος 60-90 εκ. χωρίς την ουρά.
- Ακούει και μυρίζει πολύ καλά.
- Τρέχει πολύ γρήγορα και με τη βοήθεια της ουράς της αλληλάζει εύκολα και γρήγορα κατεύθυνση.
- Κοιμυπά καλά.

Βιολογία

- Ζει 10-12 χρόνια.
- Είναι παμφάγο.
- Ζει μοναχικά σε βουνά, πεδιάδες ή ακόμη και κοντά σε κατοικημένες περιοχές.
- Κινείται κυρίως τη νύχτα.
- Φωλιάζει σε πολύπλοκες στοές κάτω από το έδαφος που φτιάχνει μόνη της ή 'κλέβει' από τους ασβούς.
- Ζευγαρώνει κάθε Ιανουάριο-Φεβρουάριο. Μετά από εγκυμοσύνη 50 περίπου ημερών γεννά 3-6 μικρά.
- Μετά τον απογαλακτισμό ξεκινά η εκπαίδευση των μικρών για τη σύλληψη και θανάτωση της λείας.
- Τα μικρά μπορούν να ζήσουν μόνα τους από 9 μηνών.
- Γενικά αποφεύγει τον άνθρωπο, αλλά είναι δυνατό να τη δούμε κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Εξάπλωση

- Υπάρχει σχεδόν σε όλη την Ευρώπη.
- Στην Ελλάδα απαντάται παντού εκτός από την Κρήτη.

Απειλές

- Έχει κυνηγηθεί πολύ από τον άνθρωπο για τη γούνα της και για τις καταστροφές που προκαλεί σε φωλιές οικοσυστημάτων.
- Είναι μη απειλούμενο είδος.
- Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία.

ΑΓΡΙΟΓΑΤΑ

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει 4-7 κιλά.
- Έχει ύψος 35-40 εκ. και μήκος 50-80 εκ. χωρίς την ουρά.
- Οι τρίχες στο μουστάκι της τη βοηθούν να βρίσκει το δρόμο της στο σκοτάδι.
- Ακούει και βλέπει πολύ καλά την ημέρα. Αν και στο σκοτάδι δε βλέπει, αντιλαμβάνεται την παραμικρή αναταραχή.
- Είναι μεγαλύτερη από την οικόσιτη γάτα και σε αντίθεση με αυτήν, όταν περπατάει, κρατάει όρθια την ουρά της.
- Τρέχει, αναρριχάται και πηδά καλά.

Βιολογία

- Ζει 12-15 χρόνια.
- Είναι σαρκοφάγο.
- Ζει μοναχικά σε μεγάλα και πυκνά δάση πλατύφυλλων ή πλατύφυλλων και κωνοφόρων αλλιά και σε ανοικτά μέρη όπου υπάρχουν μεγάλες συστάδες δένδρων.
- Οριοθετεί περιοχή επικράτειας που την υπερασπίζεται πάντα.
- Κινείται κυρίως τη νύχτα.
- Φωλιάζει σε κουφάλες δέντρων ή κάτω από βράχους.
- Ζευγαρώνει στο δεύτερο μισό του Φλεβάρη και μετά από εγκυμοσύνη 3 μηνών γεννά 2-4 τυφλά μικρά που θηλάζουν για 1 μήνα.
- Τα μικρά μένουν με τη μητέρα τους για 5 μήνες.
- Τρώει και αποθηκεύει λίπος την περίοδο του φθινοπώρου για να αντέξει τις αντίξοες συνθήκες του χειμώνα.
- Αποφεύγει τον άνθρωπο.

Εξάπλωση

- Υπάρχει σε πολλές χώρες στον κόσμο.
- Στη χώρα μας απαντάται στα ηπειρωτικά αλλιά και στα νησιά.

Απειλές

- Είναι είδος κινδυνεύον.
- Προστατεύεται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία.



ΖΑΡΚΑΔΙ

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει 12-20 κιλά.
- Έχει ύψος περίπου 75 εκ. και μήκος 1-1,5 μ. χωρίς την ουρά.
- Τα πίσω του πόδια είναι πιο ψηλά από τα μπροστινά, ενώ έχει πολύ μικρή ουρά.
- Το αρσενικό είναι μεγαλύτερο από το θηλυκό και έχει μικρά κέρατα που ανανεώνονται κάθε χρόνο.
- Βλέπει και ακούει πολύ καλά.
- Τρέχει και αντιδρά πολύ γρήγορα σε περίπτωση κινδύνου.
- Κοιμητά πολύ καλά αλλιά δεν έχει μεγάλη αντοχή.

Βιολογία

- Ζει 10-12 χρόνια.
- Είναι φυτοφάγο και μηρυκαστικό.
- Ζει σε αραιά δάση πλατύφυλλων ή πλατύφυλλων και κωνοφόρων.
- Κινείται κυρίως την ημέρα.
- Ζει σε αγέλες (μόνο το χειμώνα), όπου αρχηγός είναι πάντα το αρσενικό.
- Τα αρσενικά έχουν περιοχές επικρατείας που τις υπερασπίζονται δίνοντας θεαματικές μάχες με τα κέρατά τους.
- Ζευγαρώνει κάθε Ιούλιο-Αύγουστο. Μετά από εγκυμοσύνη 9 μηνών, γεννά 1-2 τυφλά μικρά που θηλάζουν για 2-3 μήνες.
- Τα μικρά ξεκινούν να ακολουθούν τη μητέρα τους στην εύρεση τροφής μόλις γίνουν 2 εβδομάδων.
- Αποφεύγει τον άνθρωπο.

Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε ολόκληρη την Ευρώπη σε μεγάλους πληθυσμούς.
- Στη χώρα μας απαντάται στην Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα σε μικρούς πληθυσμούς.

Απειλές

- Ο πληθυσμός του στην Ελλάδα έχει μειωθεί πολύ λόγω του παράνομου κυνηγιού από τον άνθρωπο.
- Είναι είδος τρωτό



ΒΙΔΡΑ - *Lutra lutra*

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει 6-16 κιλά. • Έχει ύψος 30 εκ. και μήκος σώματος 65-85 εκ.
- Το σώμα της μοιάζει με της φώκιας. Τα πόδια της είναι κοντά και τα δάχτυλά της ενώνονται με μεμβράνη. Αφήνει χαρακτηριστικά ίχνη από τα πόδια και την ουρά της που σέρνονται στο έδαφος.
- Βλέπει (το ίδιο καλά και μέσα στο νερό), ακούει και μυρίζει πολύ καλά.
- Δεν τρέχει και δεν πηδά αλλιά σέρνεται. • Κοιμητά και καταδύεται άριστα.

Βιολογία

- Ζει 15-20 χρόνια. • Είναι σαρκοφάγο (τρώει κυρίως ψάρια και αμφίβια).
- Ζει μοναχικά στις όχθες ποταμών και λιμνών με πυκνή βλάστηση. • Κινείται κυρίως τη νύχτα.
- Η φωλιά της βρίσκεται σε στοά πάνω από τη στάθμη του νερού και έχει δύο εξόδους. Η μία είναι προς το έδαφος και η άλλη προς το νερό.
- Κάθε άτομο οριοθετεί την επικρατεία του αφήνοντας περιττώματα σε χαρακτηριστικές θέσεις, όπως βράχια δίπλα στο νερό.
- Ζευγαρώνει κάθε Ιανουάριο-Φεβρουάριο μέσα στο νερό. Μετά από εγκυμοσύνη 2 μηνών γεννά 2-3 τυφλά μικρά που θηλάζουν για 2 μήνες.
- Τα μικρά τα φροντίζει η μητέρα τους για 3 μήνες μέχρι να μπορούν να κοιμητήσουν και να ζήσουν μόνα τους.
- Αποφεύγει τον άνθρωπο.

Εξάπλωση

- Υπάρχει σχεδόν σε ολόκληρη την Ευρώπη.
- Στην χώρα μας απαντάται σε όλη την ηπειρωτική Ελλάδα.

Απειλές

- Κυνηγιόταν παλαιότερα πολύ από τον άνθρωπο για την ακριβή γούνα της, η οποία όμως σήμερα δεν χρησιμοποιείται στη γουνοποιία.
- Ο πληθυσμός της έχει μειωθεί σημαντικά λόγω της μόλυνσης των ποταμών και των λιμνών.
- Είναι είδος τρωτό.
- Προστατεύεται από τη νομοθεσία.



ΛΑΓΟΣ - *Lepus europaeus*



Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει 3-6 κιλά.
- Έχει μήκος σώματος 50 εκ., ύψος 20 εκ. και ουρά 7-10 εκ.
- Τα αυτιά του είναι πολύ μακριά (10 εκ.).
- Ακούει και μυρίζει πολύ καλά.
- Επειδή τα μάτια του είναι τοποθετημένα πλάγια δεν μπορεί να δει μπροστά.
- Τρέχει πολύ γρήγορα, μέχρι και 80 χλμ/ώρα.
- Πηδάει πολύ καλά και κάνει ψηλά και μακριά άλματα.
- Κοιμυπά καλά.

Βιολογία

- Ζει 7-8 χρόνια.
- Είναι φυτοφάγο.
- Ζει μοναχικά σε πεδινές και ορεινές περιοχές.
- Κινείται κυρίως την ημέρα και κάνει συχνά αμμόλουτρα.
- Έχει περιοχή επικρατείας.
- Φωλιάζει στο έδαφος κάτω από θάμνους και συνήθως κάνει 2-3 φωλιές. Πάντα πριν μπει στη φωλιά του κάνει παραπλανητικές κινήσεις διανύοντας αποστάσεις μακριά από αυτήν.
- Ζευγαρώνει από το Φεβρουάριο μέχρι το τέλος Αυγούστου.
- Γεννά 4-5 φορές το χρόνο, από 2-4 μικρά.
- Αποτελεί τροφή για τα μεγάλα σαρκοφάγα.
- Αποφεύγει τον άνθρωπο.

Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε όλη την Ευρώπη.
- Στη χώρα μας απαντάται σχεδόν παντού.

Απειλές

- Κινδυνεύει από τον άνθρωπο γιατί το κυνήγι του είναι εντατικό.
- Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία.

ΧΡΥΣΑΕΤΟΣ - *Aquila chrysaetos*

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι πτηνό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει 3-6, κιλά.
- Είναι ο μεγαλύτερος αετός της χώρας μας. Το μήκος του είναι 75-85 εκ.
- Το ράμφος του είναι μαύρο, γαμψό και πολύ δυνατό.
- Έχει καστανόμαυρα φτερά με χρυσές ανταύγειες στο κεφάλι, στον αυχένα και στο στήθος.
- Τα πόδια του είναι κίτρινα με 4 μεγάλα και γαμψά μαύρα νύχια.
- Χρησιμοποιεί τα θερμά ρεύματα αέρα για να αιωρείται, έτσι ώστε να εντοπίζει τη λεία του με την πολύ καλή όραση που έχει.

Βιολογία

- Μπορεί να ζήσει μέχρι και 32 χρόνια.
- Είναι σαρκοφάγο.
- Φωλιάζει σε απόκρημνα βράχια και σπάνια σε απομονωμένα δένδρα.
- Κινείται την ημέρα.
- Έχει περιοχή επικρατείας.
- Το ζευγάρι κατασκευάζει παραπάνω από μία φωλιές.
- Ζευγαρώνει τέλη Γενάρη με αρχές Φλεβάρη και γεννά 1-2 αυγά που εκκολάπτονται σε 44 ημέρες.
- Τα μικρά τρέφονται από το θηλυκό με την τροφή που φέρνει το αρσενικό για 40 ημέρες. Είναι ικανά να πετάξουν σε ηλικία 60-70 ημερών.
- Αποφεύγει τον άνθρωπο και τα άλλα ζώα.

Εξάπλωση

- Υπάρχει σχεδόν σε όλο το βόρειο ημισφαίριο.
- Απαντάται σε όλη την Ελλάδα αλλά οι μεγαλύτεροι πληθυσμοί βρίσκονται στα βορειότερα.

Απειλές

- Τα δηλητηριασμένα δολωμάτα (φώλες) είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει.
- Είναι είδος κινδυνεύον.
- Προστατεύεται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία.



ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΔΡΥΟΚΟΛΑΠΤΗΣ (Πρασινότσικλητάρη) - *Picus viridis*

- Είναι άγριο.
- Είναι πτηνό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει 180-220 γρ.
- Έχει μήκος 31-33 εκ.
- Ανοίγει τρύπες στους κορμούς δέντρων με ταχύτητα 15 χτύπους το δευτερόλεπτο.
- Η γλώσσα του είναι πολύ μακριά και έχει μια ουσία που κολλάει για να πιάνει έντομα.
- Πετάει κυματιστά.
- Αναρριχάται σε δέντρα με την ισορροπία που του προσφέρει η πολύ δυνατή ουρά του.

Βιολογία

- Μπορεί να φτάσει και τα 15 χρόνια ζωής.
- Είναι σαρκοφάγο (τρώει έντομα).
- Κινείται κυρίως την ημέρα.
- Ζει μοναχικά σε δάση φυλλοβόλων που έχουν ηλικιωμένα δέντρα.
- Φωλιάζει σε τρύπες που ανοίγει σε κορμούς δέντρων.
- Γεννά τον Απρίλιο-Μάιο 4-5 αυγά που οι γονείς κλωσάνε εναλλάξ.
- Τα μικρά διατρέφονται και από τους δύο γονείς για 3,5 εβδομάδες. Μπορούν να πετάξουν και να αναρριχηθούν σε τρεις εβδομάδες και να ζήσουν μόνα τους το καλοκαίρι.
- Είναι ενδημικό.
- Προστατεύει τα δάση από τα βλαβερά έντομα.
- Αποφεύγει τον άνθρωπο.

Εξάπλωση

- Υπάρχει σχεδόν σε όλο το βόρειο ημισφαίριο.
- Απαντάται σε όλη την Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα.

Απειλές

- Είναι είδος που δεν απειλείται.
- Προστατεύεται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία.

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι πτηνό.

ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΑ - *Athene noctua*

Χαρακτηριστικά

- Το αρσενικό ζυγίζει 140-220 γρ.
- Έχει μήκος 21-23 εκ.
- Βλέπει πάρα πολύ καλά τόσο την ημέρα όσο και τη νύχτα.
- Ακούει πολύ καλά καταλαβαίνοντας και τον παραμικρό ψίθυρο.
- Πετάει αθόρυβα με πλατιά και βαθιά φτερουγίσματα.
- Το θηλυκό είναι λίγο μεγαλύτερο από το αρσενικό.

Βιολογία

- Μπορεί να ζήσει μέχρι και 10 έτη.
- Είναι σαρκοφάγο.
- Ζει μοναχικά σε ανοιχτές περιοχές με λίγους θάμνους και δέντρα.
- Κινείται κυρίως τη νύχτα.
- Κυνηγάει το σούρουπο και τη νύχτα πετώντας χαμηλά πάνω από θάμνους.
- Φωλιάζει σε κουφάλες δέντρων, βράχους και εγκαταλειμμένα κτίσματα.
- Γεννά 3-4 αυγά τον Απρίλιο.
- Το θηλυκό κλωσάει τα αυγά μόνο του για ένα μήνα περίπου, ενώ το αρσενικό φροντίζει και φέρνει τροφή και για τους τρεις.
- Τα μικρά της είναι ικανά να ζήσουν μόνα τους ένα μήνα αφού βγουν από τα αυγά τους.
- Όταν αισθανθεί κίνδυνο ή ότι κάτι ύποπτο συμβαίνει γύρω της αρχίζει και κάνει κινήσεις που μοιάζουν με υπόκλιση.
- Γενικά αποφεύγει τον άνθρωπο, αλληλά τη βλέπουμε και την ακούμε και σε κατοικημένες περιοχές.

Εξάπλωση

- Υπάρχει σε όλη την Ευρώπη εκτός από τις Σκανδιναβικές χώρες.
- Στη χώρα μας απαντάται παντού.

Απειλές

- Είναι είδος τρωτό.
- Προστατεύεται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία.



ΛΕΥΚΟΣΟΥΣΟΥΡΑΔΑ - *Motacilla alba*

Κατηγορία

- Είναι άγριο.
- Είναι πτηνό.

Χαρακτηριστικά

- Ζυγίζει περίπου 25 γρ.
- Έχει μήκος 18 εκ.
- Το θηλυκό έχει πιο απαλά χρώματα από το αρσενικό.
- Όταν περπατάει φαίνεται αστεία γιατί κάνει απότομες κινήσεις αριστερά-δεξιά με το κεφάλι και κουνάει συνεχώς την ουρά της.
- Το πέταγμά της είναι κυματιστό.

Βιολογία

- Μπορεί να φτάσει σε ηλικία μέχρι 11 ετών.
- Είναι σαρκοφάγο.
- Ζει μοναχικά σε λιβάδια, σε χωριά και σε κήπους συνήθως κοντά σε νερά.
- Κινείται κυρίως την ημέρα.
- Φωλιάζει σε κουφάλες δέντρων και σε τρύπες βράχων.
- Γεννά 2 φορές το χρόνο, 5-6 αυγά.
- Τα μικρά βγαίνουν από τα αυγά τους μετά από 11-16 μέρες και μπορούν να γίνουν ανεξάρτητα μετά από 15 μέρες.
- Αποτελεί τροφή για τα αρπακτικά πτηνά.
- Τρομάζει από τον άνθρωπο αλλά δεν τον αποφεύγει και γι' αυτό τη συναντάμε πολύ συχνά.

Εξάπλωση

- Υπάρχει σχεδόν σε όλο το βόρειο ημισφαίριο.
- Στη χώρα μας απαντάται παντού.

Απειλές

- Δεν είναι απειλούμενο είδος.
- Προστατεύεται από την ευρωπαϊκή και την ελληνική νομοθεσία.



ΠΡΟΒΑΤΟ - *Ovis aries*

Κατηγορία

- Είναι εξημερωμένο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Έχει βάρος από 20-200 κιλά.
- Έχει μήκος σώματος 1,2-1,8 μ. και ύψος 0,6-1,3 μ.
- Τα θηλυκά είναι κατά 1/3 μικρότερα από τα αρσενικά.
- Κάποιες φυλές έχουν μαλλί, κέρατα και εμφανή εξωτερικά αυτιά.
- Τα πρόβατα έχουν αδένες σε διάφορα μέρη του σώματός τους που εκκρίνουν μια διάφανη ουσία που τους προσδίδει τη χαρακτηριστική τους μυρωδιά.

Βιολογία

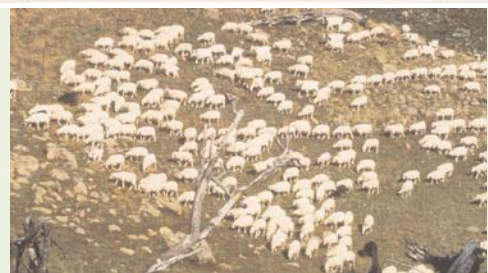
- Ζει μέχρι και 20 χρόνια.
- Είναι φυτοφάγο και μηρυκαστικό.
- Κινείται την ημέρα.
- Το θηλυκό γεννά 1-2 μικρά έπειτα από μία εγκυμοσύνη 150 ημερών περίπου.
- Τα μικρά είναι έτοιμα να θηλάσουν και ικανά να σταθούν στα πόδια τους λίγα μόλις λεπτά αφού γεννηθούν.
- Ζουν σε κοπάδια τα οποία μπορούν να ξεπεράσουν σε μέγεθος τα 1000 πρόβατα.
- Το στομάχι τους είναι ιδιαίτερα περίπλοκο. Έχει τέσσερις θαλάμους και μπορεί να διασπάσει φυτικές ίνες που άλλα είδη αδυνατούν.

Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε όλο τον κόσμο όπου υπάρχει κτηνοτροφία.
- Ζει σε όλη την Ελλάδα.

Απειλές

- Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία και δεν απειλείται καθώς ο παγκόσμιος πληθυσμός του υπολογίζεται σε ένα δισεκατομμύριο πρόβατα περίπου.



ΓΙΔΑ - *Capra hircus*

Κατηγορία

- Είναι εξημερωμένο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Έχει βάρος 9-13 κιλά.
- Έχει μήκος σώματος 1,2 μ. και ύψος 0,26-1,1 μ.
- Τα χαρακτηριστικά του ποικίλουν ανάλογα με τη φυλή στην οποία ανήκει. Το τρίχωμά του μπορεί να είναι λευκό, καφέ, κανελί, μαύρο με ή χωρίς βούλες, ρίγες και άλλους ακανόνιστους σχηματισμούς.
- Κάποιες φυλές έχουν μαλλί.
- Τα αρσενικά είναι συνήθως μεγαλύτερα από τα θηλυκά. Έχουν κέρατα και μακριές τρίχες στο πηγούνι που μοιάζουν με μούσι.



Βιολογία

- Ζει έως 22 χρόνια.
- Είναι φυτοφάγο και μηρυκαστικό.
- Κινείται την ημέρα.
- Γεννά 1-3 μικρά έπειτα από εγκυμοσύνη 150 ημερών περίπου.
- Τα κατσικάκια στέκονται στα πόδια τους και θηλάζουν λίγα μόλις λεπτά αφότου γεννηθούν και απογαλακίζονται σε ηλικία 10 μηνών.
- Τα αρσενικά ανταγωνίζονται για να ζευγαρώσουν με τα θηλυκά χτυπώντας τα κεφάλια τους.
- Ζει σε κοπάδια.
- Το γάλα τους μπορεί να διασπαστεί πιο εύκολα από το πεπτικό μας σύστημα απ' ό,τι της αγελάδας.

Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε όλο τον κόσμο και στη χώρα μας απαντάται σχεδόν παντού.

Απειλές

- Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία.

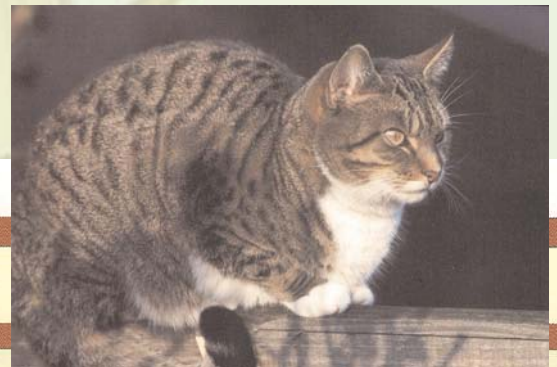
ΓΑΤΑ - *Felis catus*

Κατηγορία

- Είναι εξημερωμένο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Έχει βάρος 2-9 κιλά.
- Έχει ιδιαιτέρως ευέλικτο και μυώδες σώμα και τα χαρακτηριστικά της ποικίλουν ανάλογα με τη φυλή στην οποία ανήκει.
- Έχει πολύ καλή ακοή, όσφρηση και νυχτόβια όραση αλλά την ημέρα δεν βλέπει πολύ καλά.
- Τα νύχια της, όταν δεν τα χρησιμοποιεί, μαζεύονται σε μία εσοχή στην άκρη των δαχτύλων της και προστατεύονται παραμένοντας μυστικά.
- Η ουρά της προσφέρει ισορροπία όταν κινείται ή πηδά.
- Τα μουστάκια της χρησιμεύουν για να αντιλαμβάνεται ερεθίσματα από το περιβάλλον.



Βιολογία

- Ζει 7-8 χρόνια.
- Είναι κυρίως σαρκοφάγο.
- Κινείται κυρίως τη νύχτα.
- Είναι μοναχικό ζώο και χωροθετεί την επικράτειά του.
- Οριμάζει σεξουαλικά σε ηλικία 12 μηνών περίπου και έρχεται σε οίστρο αρκετές φορές το χρόνο. Η εγκυμοσύνη διαρκεί 65 μέρες περίπου και γεννά συνήθως 4 μικρά.
- Τα γατάκια γεννιούνται τυφλά και απογαλακίζονται σε ηλικία 6 εβδομάδων περίπου.
- Αν και συμβιώνει με τον άνθρωπο τουλάχιστον 4500 χρόνια έχει διατηρήσει ένμυτη την κυνηγετική της συμπεριφορά.
- Ζει συνήθως στους ανθρώπινους οικισμούς.

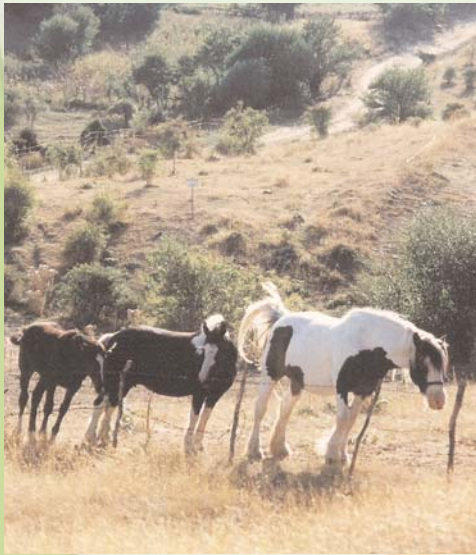
Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε όλο τον κόσμο.
- Στην χώρα μας απαντάται όπου υπάρχει ο άνθρωπος.

Απειλές

- Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία.

ΑΛΟΓΟ - *Equus caballus*



Κατηγορία

- Είναι εξημερωμένο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Έχει βάρος από 300 κιλά έως και πάνω από έναν τόνο!
- Έχει μία οπλή σε κάθε πόδι (μόνοοπλο) και τα χαρακτηριστικά του ποικίλουν ανάλογα με τη φυλή στην οποία ανήκει.
- Οι κύριες αισθήσεις που χρησιμοποιεί είναι η όραση και η ακοή.
- Έχει χρησιμοποιηθεί από τον άνθρωπο τόσο για λόγους εργασίας όσο και για λόγους αναψυχής.
- Το άλογο εξακολουθεί να συντροφεύει τους ανθρώπους και να χρησιμεύει για τις μεταφορές προϊόντων και τις μετακινήσεις τους.

Βιολογία

- Ζει 25 με 30 χρόνια.
- Είναι χορτοφάγο.
- Ζει σε στάβλους ή ελεύθερο σε κοπάδια.
- Κινείται την ημέρα.
- Ζει σε κοπάδια που αποτελούνται από ένα ενήλικο αρσενικό, πολλά θηλυκά και τα μικρά τους.
- Τα θηλυκά έρχονται σε οίστρο κάθε μήνα μέχρι να γονιμοποιηθούν και η εγκυμοσύνη τους διαρκεί 11 μήνες περίπου.
- Το πουλάρι μπορεί να σταθεί στα πόδια του έπειτα από 20 μόλις λεπτά αφότου γεννηθεί και θηλάζει μέχρι την ηλικία των 7 μηνών.
- Τα νεαρά ανήλικα σχηματίζουν μικρά κοπάδια και, όταν ενηλικιωθούν, αναζητούν κοπάδια με θηλυκά για να αναπαραχθούν.

Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε όλο τον κόσμο.
- Στη χώρα μας απαντάται όπου υπάρχει ο άνθρωπος.

Απειλές

- Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία.

ΑΓΕΛΑΔΑ - *Bos taurus*

Κατηγορία

- Είναι εξημερωμένο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Το βάρος της κυμαίνεται από 147-1.370 κιλά.
- Έχει ύψος σώματος 1,2-1,3 μ.
- Το σώμα καλύπτεται από κοντό τρίχωμα.
- Διαθέτουν μακριά ουρά με φούντα στην άκρη και δύο 'κούφια' κέρατα στο κεφάλι.
- Τα αρσενικά είναι συνήθως μεγαλύτερα από τα θηλυκά.
- Εκτός από το κρέας και το γάλα τους οι αγελάδες προσφέρουν στον άνθρωπο εργασία σε διάφορες αγροτικές δουλειές (πχ. όργωμα), στη μεταφορά βαρέων φορτίων. Η κοπριά τους χρησιμεύει ως λίπασμα και ως καύσιμη ύλη.

Βιολογία

- Μπορεί να υπερβεί τα 20 χρόνια ζωής.
- Είναι φυτοφάγο και μηρυκαστικό.
- Διαθέτει 4 στομάχια για την πέψη των φυτικών ινών.
- Κινείται την ημέρα.
- Αναπαράγεται μία φορά το χρόνο.
- Γεννά συνήθως 1, σπάνια 2, μικρά μετά από εγκυμοσύνη 9 μηνών.
- Τα νεογέννητα είναι αναπτυγμένα και μπορούν να αναγνωρίσουν τη μητέρα, να σταθούν και να περπατήσουν πολύ σύντομα.
- Είναι ικανά για αναπαραγωγή από το 1ο έτος και μέχρι το 12ο.
- Είναι κοινωνικά ζώα και ζουν σε κοπάδια που καθοδηγούνται από το κυρίαρχο αρσενικό, το μόνο που ζευγαρώνει με όλα τα θηλυκά.
- Επικοινωνούν με ήχους, σιγιάλα και μέσω επαφής.

Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε όλο τον κόσμο.
- Στην χώρα μας απαντάται όπου υπάρχει ο άνθρωπος.

Απειλές

- Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία



ΓΟΥΡΟΥΝΙ - *Sus scrofa domesticus*

Κατηγορία

- Είναι εξημερωμένο.
- Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

- Το βάρος του φτάνει τα 227 κιλά στα ενήλικα αρσενικά και 200 κιλά στα θηλυκά.
- Τα χαρακτηριστικά του ποικίλουν ανάλογα με τη φυλή.
- Το συναντούμε κυρίως σε φάρμες, όπου ζει σε ανοιχτές περιοχές κοντά σε σκιά και λήσπη.
- Στον άνθρωπο τα γουρούνια προσφέρουν το δέρμα, το λίπος, το κρέας, το τρίχωμά τους αλλιά και συντροφιά ως κατοικίδια.
- Είναι πολύ σχολαστικό ζώο, φροντίζει για την καθαριότητά του και είναι πολύ έξυπνο.

Βιολογία

- Η διάρκεια ζωής του είναι 9-15 χρόνια.
- Είναι παμφάγο.
- Αναπαράγεται 2 φορές το χρόνο (χειμώνα και καλοκαίρι).
- Είναι ικανό για αναπαραγωγή από τον 8ο μήνα.
- Γεννά 8-12 μικρά έπειτα από 114 ημέρες εγκυμοσύνης.
- Τα νεογέννητα ζυγίζουν περίπου 1 κιλό και σε 1 εβδομάδα διπλασιάζουν το βάρος τους.
- Έχουν ανεπτυγμένη όσφρηση και ακοή σε αντίθεση με την όχι και τόσο καλή όραση.
- Προσαρμόζονται εύκολα αλλιά είναι ευαίσθητα σε κλιματικές αλλαγές.
- Ζουν σε ομάδες μέχρι 10 ατόμων.

Εξάπλωση

- Εντοπίζεται σε όλο τον κόσμο εκτός από την Ανταρκτική.

Απειλές

- Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία.
- Στην χώρα μας απαντάται όπου υπάρχει ο άνθρωπος.



ΚΟΤΑ - *Gallus gallus domesticus*

Κατηγορία

- Είναι εξημερωμένο.
- Είναι πτηνό.

Χαρακτηριστικά

- Έχει βάρος από 0.5-5 κιλά.
- Στο πάνω μέρος του κεφαλιού βρίσκεται το λοφίο και κάτω από το ράμφος το λειρί.
- Το αρσενικό (κόκορας) είναι μεγαλύτερο και φέρει ένα κοκαλάκι στο πίσω μέρος του ποδιού που χρησιμοποιεί σε καβγάδες.
- Στον άνθρωπο οι κότες προσφέρουν το κρέας τους και τα αυγά τους.



Βιολογία

- Ζει από 5-10 χρόνια.
- Είναι παμφάγο ζώο (βόσκει και τρώει σπόρους και έντομα).
- Μόνο τα γονιμοποιημένα αυγά δίνουν νεοσσό (κοτοπουλάκι) που βγαίνει από το αυγό μετά από 21 μέρες. Οι νεοσσοί μπορούν να δουν, να φάνε, να πουν και να περπατήσουν αμέσως αφότου εκκολαφθούν.
- Μπορεί να γεννήσει ένα αυγό κάθε 26,5 ώρες.
- Πετά για να αποφύγει εχθρούς μόνο για μερικές εκατοντάδες μέτρα γιατί έχει κοντά πτερύγια.
- Έχει νύχια για να προστατεύεται και για να σκάβει αναζητώντας σπόρους και έντομα.
- Καταπίνει μικρές πέτρες που βοηθούν στην πέψη της τροφής.
- Ζει σε ομάδες με ιεραρχία (ένας αρχηγός) και τα μέλη επικοινωνούν με διάφορους ήχους.
- Δεν της αρέσει να βρέχεται και καθαρίζει το φτέρωμά της τρίβοντάς το στην άμμο.

Εξάπλωση

- Ζει σχεδόν σε όλο τον κόσμο.
- Στη χώρα μας απαντάται όπου υπάρχει ο άνθρωπος.

Απειλές

- Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία.

ΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΙΜΕΝΙΚΟΣ ΣΚΥΛΟΣ - *Canis lupus familiaris*

Κατηγορία

Είναι εξημερωμένο.

Είναι θηλαστικό.

Χαρακτηριστικά

Έχει βάρος 35-55 κιλά και ύψος 60-75 εκ.

Η ουρά του μπορεί να είναι μακριά ή μέτριου μήκους αν και συχνά γεννιούνται άτομα με μικρή ή χωρίς ουρά (κοιλοβά).

Το τρίχωμά του είναι πυκνό με διπλό μανδύα, για να το προστατεύει από τις ακραίες καιρικές συνθήκες.

Τα αρσενικά έχουν χαίτη.

Έχει άριστη όσφρηση, όραση και ακοή που σε συνδυασμό με τη ρωμαλέα του διάπλαση και το χαρακτήρα του,

το καθιστά ιδανικό σκύλο φύλαξης.

Είναι επιθετικός προς τα άγρια ζώα.

Έχει θάρρος, είναι πιστός στο κοπάδι και αφοσιωμένος στον τσομπάνη.

Από τους πρώτους μήνες της ανάπτυξής του, προσαρμόζεται εύκολα στην καθημερινή διαβίωση του κοπαδιού,

κινείται ελεύθερα χωρίς να ενοχλεί τα ζώα, ενώ σύντομα αναπτύσσει μαζί τους σχέσεις συμβίωσης και ένστικτο προστασίας.

Οιολογία

Ζει 8-16 χρόνια.

Είναι παμφάγο ζώο.

Κινείται και την ημέρα και τη νύχτα.

Το θηλυκό ωριμάζει σεξουαλικά στους 18 μήνες και ο αναπαραγωγικός του κύκλος, που εμφανίζεται δύο φορές το χρόνο, διαρκεί 6 με 12 μέρες. Συνήθως, 3 με 6 μικρά γεννιούνται έπειτα από μία εγκυμοσύνη 63 περίπου ημερών.

Τα κουτάβια γεννιούνται τυφλά και ανήμπορα. Τα φροντίζει η μητέρα τους, η οποία τα θηλάζει,

τα καθαρίζει και τα προστατεύει.

Ζει κοντά στους ανθρώπινους οικισμούς αηλιά και σε αγέλες στην ύπαιθρο.

Διάπλωση

Ζει σχεδόν σε όλο τον κόσμο όπου υπάρχει ζωή και άνθρωπος.

Πειλές

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει είναι τα δηλητηριασμένα δολωμάτα (φόδες).

Δεν προστατεύεται από τη νομοθεσία.



Άγρια		Εξημερωμένα	Προστατευόμενα
Αγριόγατα	Μυρμήγκι	Αγριόδα	Αγριόγατα
Αἰετού	Νανονυχτερίδα	Αἰετο	Αἰγυόφιδο
Αἰγυάκια τῆς Παναγίας	Νερόφιδο	Γάτα	Βίδια
Αἰγυόφιδο	Πεταλούδες	Γίδα	Δενδροβάτραχος
Αράχνες	Πράσινος Δρυοκοιλάντης	Γουρούνι	Ζαρκάδι
Βίδια	Πράσινος Φρύνος	Εἰληνικός Ποιμενικός Σκύλος	Καφέ Αρκούδα
Δενδροβάτραχος	Σαλαμάνδρα	Κότα	Κοινός Τρίτωνας
Ζαρκάδι	Χρυσαιός	Πρόβατο	Κουκουβάγια
Καφέ Αρκούδα			Λευκοσουςουράδα
Κοινός Τρίτωνας			Λύκος
Κουκουβάγια			Νερόφιδο
Λαγός			Πράσινος Δρυοκοιλάντης
Λευκοσουςουράδα			Πράσινος Φρύνος
Λύκος			Χρυσαιός
Μεσογειακή Χελώνα			

βοήθησε στην ανασύστασή τους

Εμπειρικές Ερωτήσεις

01. Μας κάνει παρέα;
02. Κάνει παρέα με άλλα ζώα;
03. Ζει στο νερό;
04. Ζει στην ξηρά;
05. Ζει και στο νερό και στην ξηρά;
06. Ζει στο βουνό;
07. Ζει στον κάμπο;
08. Πηδάει;
09. Πετάει;
10. Τρέχει;
11. Σέρνεται;
12. Κινείται την ημέρα ή τη νύχτα;
13. Κινείται και την ημέρα και τη νύχτα;
14. Έχει δόντια;
15. Έχει νύχια;
16. Έχει τρίχωμα;
17. Έχει κέρατα;
18. Έχει πούπουλα;
19. Έχει λείπια;
20. Γεννάει αυγά ή μικρά;
21. Κοιμάται το χειμώνα;
22. Τι χρώμα είναι συνήθως;

Γνωστικές Ερωτήσεις

01. Είναι άγριο;
02. Είναι εξημερωμένο;
03. Είναι προστατευόμενο;
04. Είναι θηλαστικό;
05. Είναι αμφίβιο;
06. Είναι ερπετό;
07. Είναι πτηνό;
08. Είναι φυτοφάγο;
09. Είναι σαρκοφάγο;
10. Είναι παμφάγο;
11. Είναι ενδόθερμο;
12. Είναι εξώθερμο;



Εηλιαστικά	Αμφίβια	Ερπετά	Πτενά	Ασπόνδυλα
Ανεηδάδα	Δενδροβάτραπεχος	Αηογόφιδο	Κότα	Αηογάκια της Παναγίας
Αηοιόγαρα	Κοινός Τρίτωνας	Μεσογειακή Χελώνα	Κουκουβάγια	Αράχνης
Αηιηπού	Πράσινος Φρύνος	Νερόφιδο	Λευκοσουσουράδα	Μυρηήγι
Αηιηγο	Σαηιαμάνοδρα		Πράσινος Αηυοκοηιάπτης	Πεταηιούδες
Βίδορα			Χρυσαιός	
Γάτα				
Γίδα				
Γουπούγι				
Εηηηηηικός Ποιηηνικός Σκύηος				
Ζαρκάδι				
Καφέ Αηκοιάδα				
Λαγός				
Λύκος				
Νανονυχτερίδα				
Πρόβατο				

παγκόσμια αδέηηα βουηού

Κριτήρια αξιολόγησης: Ζωή Υπαίθρου
β' στάδιο: να φυτέψει ένα δέντρο

Στο σταθμό αυτό θα έχουμε φωτογραφίες από δέντρα που συναντάμε στα βουνά. Εδώ τα παιδιά θα δούν πως φυτεύουμε ένα δέντρο τι προσέχουμε και πως το περιοποιούμε. Θα μπορούσαμε να έχουμε 4 μεγάλες γλάστρες όπου θα φυτεύουμε και θα ξαναφυτεύουμε τα ίδια δέντρα.

Για την παρουσίαση θα χρειαστούμε ένα δεντρύλιο, μια μεγάλη γλάστρα, χώμα , κουβά νερό.

Μετά την παρουσίαση πως φυτεύουμε το φυτό, κάθε ομάδα θα πρέπει να πάρει χώμα από ένα σακί (με παιχνίδι σκυταλοδρομίας) και να βάλει πάνω στη ρίζα και να το πατήσει (καλό είναι να χρησιμοποιηθούν γάντια μίας χρήσης.) Τέλος γεμίζοντας ένα ποτήρι νερό να το ποτίσουν ένας ένας από λίγο.

Αν έχουμε τη δυνατότητα να έχουμε δέντρα για κάθε Αγέλη θα μπορούσαμε να δόσουμε σε κάθε Αγέλη φεύγοντας ένα δέντρο να το φυτέψουν στην αυλή τους ή στο κοντινότερο δασάκι όπου μπορούν να το περιοποιούνται.

Για το παιχνίδι θα χρειαστούμε
γάντια μίας χρήσης
1 μεγάλο σακί με χώμα
κουβάδες με νερό και ποτηράκια

Ελάτο



Φηλουριά



Φράξος



Γκορτσιά



Μαυρόπευκο



Καρυδιά



Άγριοκερασιά

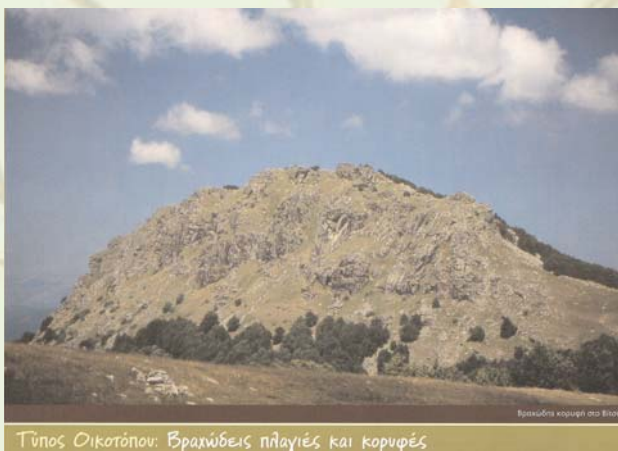


5ος σταθμός - "Οικότοποι"

Ερασιτεχνική ασχολία φίλου του περιβάλλοντος: Να γνωρίζει τουλάχιστον 4 διαφορετικούς τόπους που συνθέτουν την έννοια περιβάλλον και να μπορεί να παρουσιάσει στην εξάδα του ή να απεικονήσει τα κύρια χαρακτηριστικά τους.

Στο σταθμό αυτό θα υπάρχουν 8 φωτογραφίες οικοτόπων που θα είναι κομμένες στη μέση. Κάθε φωτογραφία θα είναι κομμένη στη μέση. Τα παιδιά θα πρέπει να βρουν το ταίρι τους. Αν η κάθε ομάδα ενδέχεται να έχει παραπάνω παιδιά μπορούμε να κάνουμε διπλά αντίγραφα από τους οικοτόπους. Όταν κάθε παιδί θα έχει βρει το ζευγάρι του σε ένα μαυροπίνακα θα ζωγραφίσουμε τα υψόμετρα που μπορούμε να βρούμε το κάθε οικοσύστημα. Τα παιδιά μετά σε ζευγάρια σε ένα χαρτόνι θα προσπαθήσουν με πλαστελίνη να παραστήσουν τον εν λόγω οικότοπο.

πλαστελίνη ή πηλό και ξύλινες πλάκες για τις μακέτες (για κάθε ζευγάρι)



Τύπος Οικοτόπου: Βραχώδεις πλαγιές και κορυφές

Υψομετρική ζώνη-θέση

Σε μεγάλα υψόμετρα και στις κορυφές (αλπική-υπαλπική ζώνη πάνω από 1800 μ.).

Περιγραφή εδαφικών συνθηκών-περιβάλλοντος

Βράχια με μεγάλες κλίσεις και ορθοπλαγιές.

Χλωρίδα και βλάστηση

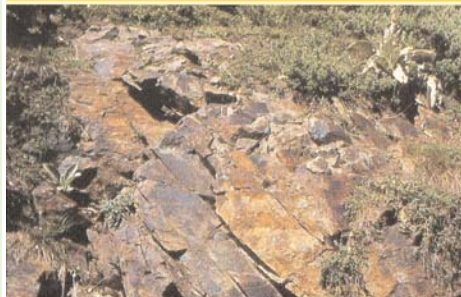
Αραιή ποώδης βλάστηση από φυτά που αναπτύσσονται στις σχισμές των βράχων. Πολλά από αυτά είναι σπάνια. Πρόκειται για πολύ σημαντική χλωρίδα με ιδιαίτερη σύνθεση σε φυτικά είδη (επιστημονικές ονομασίες: *Silene leichenfeldiana*, *Centaurea deustiformis*, *S. parnassica*, *Jovibarba heuffellii*, *Sempervivum marmoreum*, *Campanula rotundifolia*, *Allium flavum* ssp. *flavum*, *Schophularia aestivalis* κ.ά.), τα οποία είναι σπάνια στην Ελλάδα και περιορίζονται σε πυριτικά βράχια (π.χ. γρανίτες) κοντά στα βόρεια και βορειοδυτικά σύνορα της χώρας.

Πανίδα

Χρυσαετός, πετρίτης, γαϊλακούτσουφας, βραχοκίρκινεζο.

Ανθρώπινη χρήση-οικονομική εκμεταλλεύση

Η αισθητική αξία του βραχώδους τοπίου είναι σημαντική.



Γρανίτης Βαρνούντα



Βραχώδης κορυφή στο Βίτσι



Βραχοκίρκινεζο



Σημύδα (*Betula pendula*). Σπάνιο είδος δέντρου στα Βαλκάνια. Αναπτύσσεται μόνο στα μέρη του Αγίου Γεωργίου.

Γένος Οικοτόπου: Παράποταμιά δάση

Υψομετρική ζώνη-θέση

Βρίσκονται στην ημιορεινή και ορεινή ζώνη (χαμηλότερα και μέσα υψόμετρα 500-1000 μ.).

Περιγραφή εδαφικών συνθηκών-περιβάλλοντος

Αναπτύσσονται στις όχθες ορεινών ποταμών και ρεμάτων. Τα εδάφη είναι υγρά και συχνά πλημμυρίζουν. Περιέχουν άμμο και κροκαλίες που μεταφέρει το ρέμα.

Χλωρίδα και βλάστηση

Σχηματίζουν στενές και επιμήκεις συστάδες δένδρων κατά μήκος της όχθης. Συνήθως, περιλαμβάνουν σκλήθρο, ιτιές, λεύκες και κουφοξυλιές. Στις δυτικές πλαγιές του Βαρνούντα (ρέμα Αγίου Γεωργίου) εμφανίζονται και σημύδες.

Πανίδα

Πέστροφα, βάτραχος των ρυακιών, πράσινο φρύνο, χωματοφρυνός, δένδροβάτραχος, σαλαμάνδρα, νερόφιδο, βίδρα, λευκοσούσουραδα, νεροκότσαφος.

Ανθρώπινη χρήση-οικονομική εκμετάλλευση

Σημαντικός είναι ο υδρονομικός ρόλος των παραποτάμιων δασών για την προστασία των εδαφών και την αποτροπή πλημμυρών και διάβρωσης σε περίπτωση έντονων βροχών.

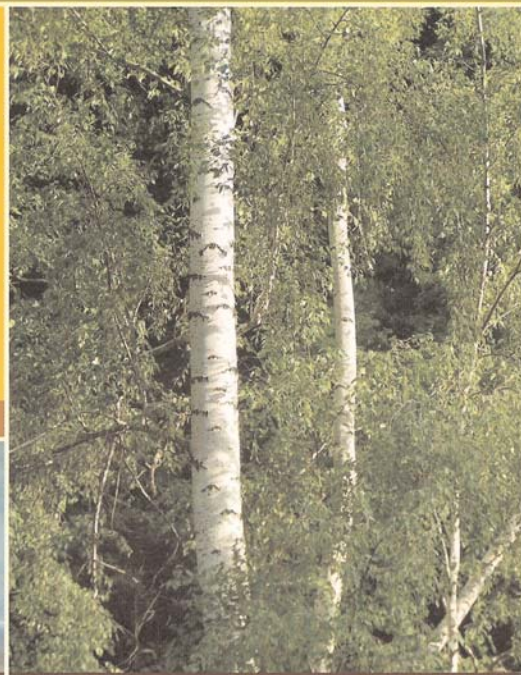
1. Μεγάλες στοργυλές πέτρες



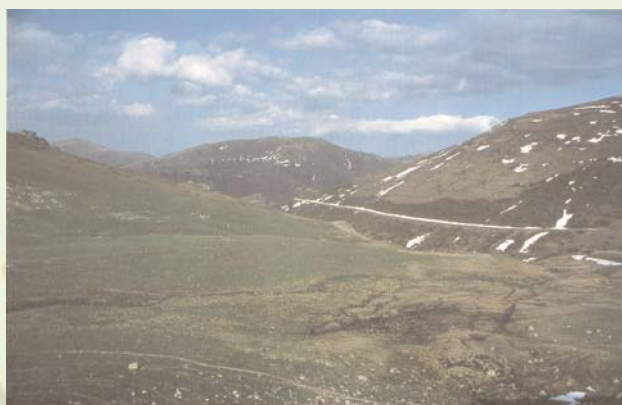
Σκλήθρο (*Alnus glutinosa*)



Λευκοσούσουραδα



Σημύδα (*Betula pendula*)



Τύπος Οικοτόπου: Υγρά λιβάδια και τέληματα

Υψομετρική ζώνη-θέση

Βρίσκονται σε διάκενα στην ορεινή και αλπική ζώνη (1000-2000 μ.).

Περιγραφή εδαφικών συνθηκών-περιβάλλοντος

Επίπεδες θέσεις ή κοιλάσματα όπου το έδαφος συγκρατεί το νερό με αποτέλεσμα να είναι πολύ υγρό ή πλημμυρισμένο. Το νερό μπορεί να προέρχεται από τις βροχές και το χιόνια ή από κοντινές πηγές, ρυάκια και ρέματα.

Χλωρίδα και βλάστηση

Στους σπάνιους αυτούς βιοτόπους συμμετέχει μεγάλος αριθμός ειδών, όπως τα βούρλα και άλλα υδρόφιλα φυτά¹, καθώς και είδη ορχεοειδών.

Πανίδα

Κοινός τρίτωνας, ευκίντος βάτραχος.

Ανθρώπινη χρήση-οικονομική εκμετάλλευση

Παλιότερα οικοτόποι με αυτά τα χαρακτηριστικά χρησιμοποιούνταν για το πότισμα των ζώων.

1. Έλη, λιβάδια με πολύ υγρασία και νερό. 2. Ξέφωτα 3. Φυτά που ευδοκούν σε υγρά ή πλημμυρισμένα εδάφη.



Ranunculus repens σε ορεινό τέλημα



Chrysosplenium alternifolium σε ορεινό τέλημα

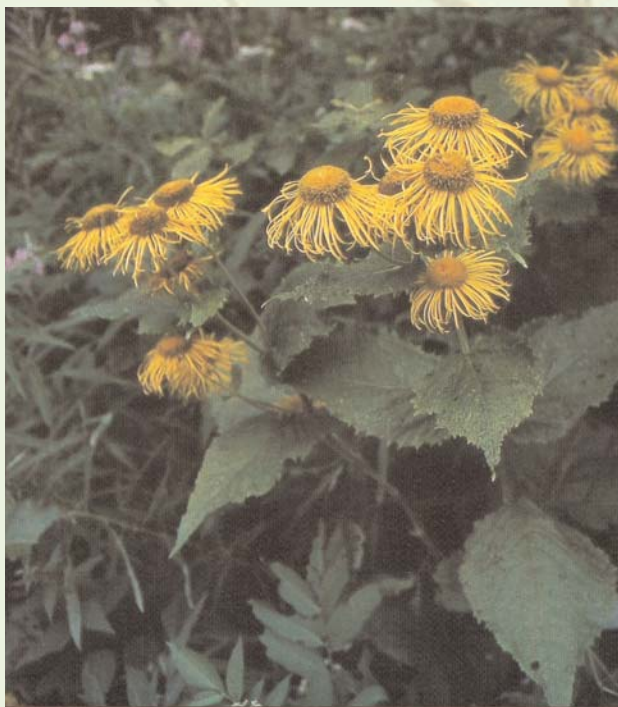


Κοινός τρίτωνας



Μικτά δάση οξιάς-έλατου στα Βαρνούντα

Τύπος Οικοτόπου: Μικτά δάση οξιάς-έλατου



Telekia speciosa Είδος που απαντάται σε γόνιμες θέσεις μέσα στα δάση οξιάς

Υψομετρική ζώνη-θέση

Βρίσκονται στην ορεινή ζώνη (σε μεγάλο υψόμετρο 1300-1600 μ.). Εξαπλώνονται σε βορινές πλαγιές, στο δυτικό τμήμα του Βαρνούντα, πάνω από τον Άγιο Γερμανό.

Περιγραφή εδαφικών συνθηκών-περιβάλλοντος

Αναπτύσσονται σε βαθιά και γόνιμα εδάφη.

Χλωρίδα και βλάστηση

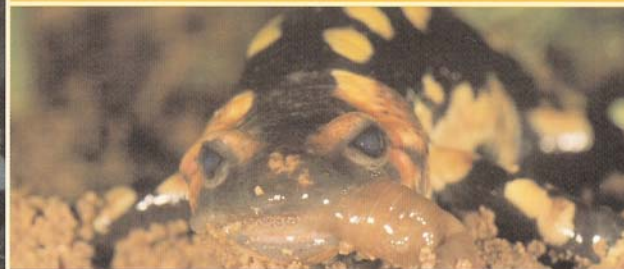
Μικτά δάσος με ψηλά δένδρα οξιάς και έλατου. Μέσα στις συνθήκες που διαμορφώνονται στα μικτά δάση της οξιάς-ελιάτης βρίσκουν καταφύγιο πολλά είδη φυτών της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης, όπως το αυστριακό δωρόνικο, η καρδαμίνη, οι ευγενείς πτέριδες, η φαρμακευτική βερονίκη, η ασπροφυτική orchidea νεύσια, η ασπερούλλα.

Πανίδα

Σαλαμάνδρα, αρκούδα, αγριογούρουνο, ζαρκάδι, κούκος, ελατοπαπαδίτσα, μαύρος δρυσκολλάπτης, σπίνος, δένδροκελλάδα, κοκκινοχάιμης, τσαρτσάρα (ταίχια).

Ανθρώπινη χρήση-οικονομική εκμετάλλευση

Παρέχουν ξυλεία καλής ποιότητας. Είναι σημαντικά για την παραγωγή καλής ποιότητας νερού.



Σαλαμάνδρα



Τύπος Οικοτόπου: Καλλιέργειες και λιβάδια στη χαμηλότερη ζώνη

Σε χαμηλά υψόμετρα (από τα 600 μ.) μέχρι τα κατώτερα όρια των δασών οξιάς (900 μ.).

Περιγραφή εδαφικών συνθηκών-περιβάλλοντος
Εδάφη με ομαλές κλίσεις που δεν συγκρατούν υγρασία.

Χλωρίδα και βλάστηση

Εκτός από τις καλλιέργειες εμφανίζονται διάσπαρτα δένδρα και θάμνοι από δρύς και άλλα πλατυφυλλία είδη. Τα είδη αυτά στη χαμηλότερη ζώνη δημιουργούν φυτοφράκτες που σχηματίζουν τα όρια μεταξύ των καλλιιεργειών. Τα λιβάδια στη χαμηλότερη ζώνη συχνά καλύπτονται από φτέρη (φτεριάδες).

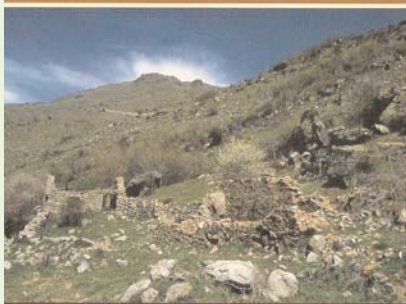
Πανίδα

Χελώνα, λύκος, κουναβί, νυφίτσα, αλεπού, κερκινέζι, βραχοκρκινέζο, λιβαδόκρκος, αετομάχος, κοκκινοκεφαλάς, καρδερίνα, τσιφτά, κότσυφας.

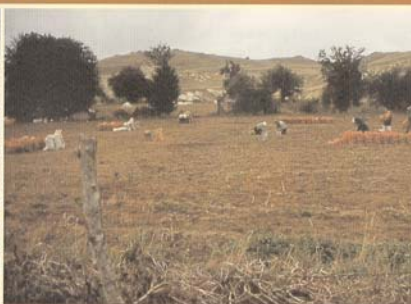
Ανθρώπινη χρήση-οικονομική εκμετάλλευση

Αποτελεί την κύρια ζώνη της ανθρώπινης δραστηριότητας και κυρίως της γεωργικής.

1. Φυσικοί φράκτες από θάμνους: δρύς, κρانيές, φράξοι κλπ.



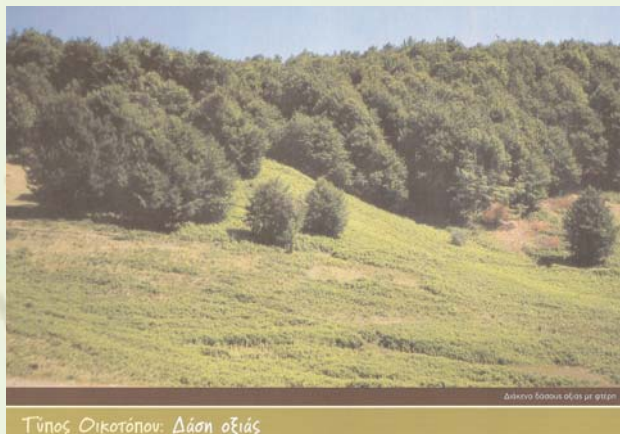
Ερείπια αγροικιών στο Βαρνούντα



Συγκομιδή πατάτας στη Περίκοπή Βένου



Αετομάχος



Τύπος Οικοτόπου: Δάση οξιάς

Υψομετρική ζώνη-θέση

Βρίσκονται στην ορεινή ζώνη (σε μεσαία και μεγάλα υψόμετρα 800-1700 μ.). Εξαπλώνονται κυρίως σε βορινές πλαγιές.

Περιγραφή εδαφικών συνθηκών-περιβάλλοντος

Αναπτύσσονται σε βαθιά (1 μ. και περισσότερο) και γόνιμα εδάφη.

Χλωρίδα και βλάστηση

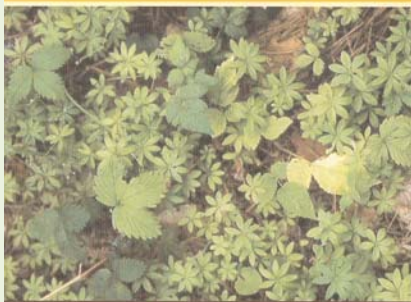
Πρόκειται για δάση πυκνά και σκιερά που είναι αμιγή, αποτελούνται μόνο από οξιά. Μέσα στις συνθήκες που διαμορφώνονται στα δάση της οξιάς βρίσκουν καταφύγιο πολλά είδη φυτών της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης, όπως το αυστριακό δωρόνικο, η καρδαμίνη, οι ευγενείς πτέριδες, η φαρμακευτική βερονίκη, η ασπροφυτική orchidea νεόσια, η ασηπερούλα.

Πανίδα

Σαλαμάνδρα, αρκούδα, αγριογούρουνο, ζαρκάδι, μαύρος δρυοκοίλαπτης, σπίνος, κοκκινοχάιμης, δένδροφυλλοσκόπος.

Ανθρώπινη χρήση-οικονομική εκμεταλλεύση

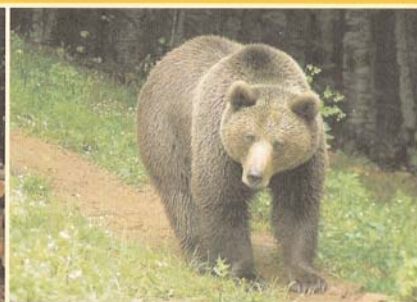
Τα δάση οξιάς παρέχουν ξυλεία καλής ποιότητας αλλιά και καυσόξυλα. Είναι σημαντικά για την παραγωγή καλής ποιότητας νερού (φιλτράρουν το νερό της βροχής και το αποδίδουν καθαρό για άρδευση και ύδρευση).



Ποώδης βλάστηση στο δάσος οξιάς



Υλτομοτικές εργασίες σε δάσος οξιάς στο Βέρνο



Αρκούδα



Δάσος δρυός



Λύκος

Τύπος Οικοτόπου: Δάση δρυός

Υψομετρική ζώνη-θέση

Βρίσκονται συνήθως στην ημιορεινή και λιγότερο στην ορεινή ζώνη (χαμηλά και μεσαία υψόμετρα 500-900 μ.). Εξαπλώνονται περισσότερο σε νότιες πλαγιές.

Περιγραφή εδαφικών συνθηκών-περιβαλλόντος

Αρκετά βαθιά ή λιγότερο βαθιά (40 εκ. και περισσότερο) εδάφη που δεν συγκρατούν υγρασία.

Χλωρίδα και βλάστηση

Τα δρυοδάση αποτελούνται από φυλλοβόλα είδη δρυός που στην περιοχή είναι η πλατυφυλλή και η απόδοσχη δρυς («δέντρο» ή «μεσές»).

Μέσα στα δρυοδάση απαντώνται είδη όπως η αγριοσαρβιά, ο μελίδας, ο γαύρος, η αγριοτριανταφυλλιά, η μουρτζιά, ο βάτος κ.ά.

Πανίδα

Μεσογειακή χελώνα, σμαραγδόσαυρα, ασινόφιδο, λαφιάτης του ασκληπιοφύ, δασομυωξός, αλεπού, αρκούδα, κουνάβι, αγριόγατο, αγριογούρουνο, ζαρκαδί, λύκος, γερακίνα, σφηκιάρης, ξεφτερί, διπλοσάινο, τριγόνι, κούκος, παρδαλός δρυοκοιλότης, πράσινο δρυοκοιλότης, σπίνος, κοκκινοχάιμης, τσαρτσάρα (ταίχια), δενδροφυλλοσκόπος, κίτσα.

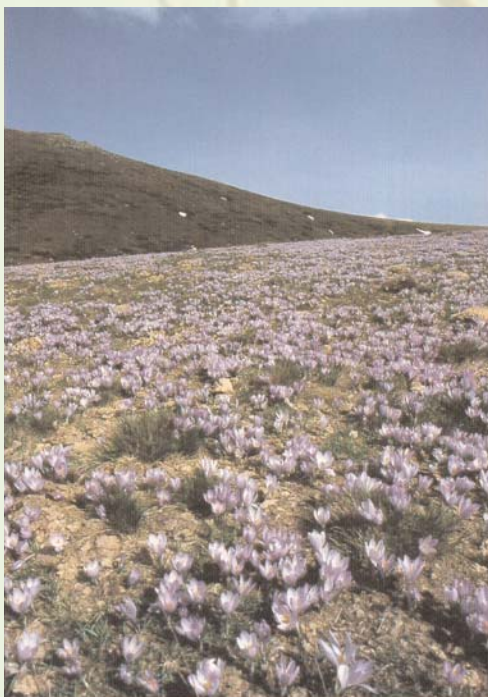
Ανθρώπινη χρήση-οικονομική εκμετάλλευση

Η βασική χρήση των δρυοδασών είναι η υλοτόμηση μεγάλων επιφανειών για την παραγωγή καυσόξυλων.



Αθήνα: Αθήνα στο Βαρνούντα

Τύπος Οικοτόπων: Αθηναϊκά και υπαθηναϊκά λιβάδια



Αθηναϊκά ποσλίβδα την άνοιξη με κρόκους

Υψομετρική ζώνη-θέση

Σε μεγάλα υψόμετρα πάνω από τα δάση της ορεινής ζώνης (αθηναϊκή-υπαθηναϊκή ζώνη πάνω από 1500 μ.).

Περιγραφή εδαφικών συνθηκών-περιβάλλοντος

Αρκετά βαθιά ή λιγότερο βαθιά εδάφη που δε συγκρατούν υγρασία. Μεγάλο μέρος τους αποτελείται από εγκαταλειμμένες καλλιέργειες (κυρίως στο Βαρνούντα).

Χλωρίδα και βλάστηση

Καλύπτονται από χαμηλούς και έρποντες θάμνους, όπως ο νανώδης αρκευθος και το μύρτιλλο που σε πυκνή ανάπτυξη σχηματίζουν επίπεδους τάπητες, ύψους 30-40 εκ., ή από χαμηλές πόες, που σχηματίζουν ποσλίβδα. Σε χαμηλότερα υψόμετρα καλύπτονται από φτέρη (φετεριάδες).

Πανίδα

Αθηναϊκή οκιά, αμμόσαυρα, χρυσαετός, πετρίτς, πετροκότση, πετροπέρδικα, χαμοκελάδα, δένδρο-σταρπηθρα, σταρπηθρα, χρυσόστοιχίλονο.

Ανθρώπινη χρήση-οικονομική εκμετάλλευση

Κατά τη θερινή περίοδο χρησιμεύουν ως βοσκότοποι.

1. Θάμνοι που αναπτύσσονται επιφανειακά στο έδαφος, ύψους έως 50 εκ.



Μύρτιλλο (*Vaccinium myrtillus*) με καρπούς.
Είδος των υποαθηναϊκών οικοτόπων.



Αμμόσαυρα

Ειδική ερασιτεχνική ασχολία προστασίας περιβάλλοντος: Να συλλέξει και να παρουσιάσει στην εξάδα του ή την Αγέλη του πληροφορίες σχετικά με ένα ζώο της ελληνικής υπαίθρου: πώς είναι, ποια τα είδη του, που ζει, ποιες οι συνήθειές του, τι τρώει, ποιος ο ρόλος του, πώς μπορούμε να το προστατεύσουμε, σε ποια μέρη της περιοχής μας ή της πατρίδας μας απειλείται

Στο σταθμό αυτό τα παιδιά θα γνωρίσουν το απειλούμενο είδος -καφέ αρκούδα. Στόχος είναι η γνωριμία με το είδος αυτό και η ευαισθητοποίηση τους σχετικά με την προστασία της.

Υπάρχουν 3 στάδια στο σταθμό αυτό. Στην αρχή θα έχουμε μία παρουσίαση της καφέ αρκούδας (βλέπε σκαναρισμένα αρχεία) και των τροφικών προτιμήσεων της αρκούδας. Η φωτογραφία της αρκούδας και η σελίδα γνωριμίας με τα εξωτερικά χαρακτηριστικά της σε Α3. Στη συνέχεια θα μιλήσουμε για τις τροφικές της προτιμήσεις βάζοντας στα κουτάκια της κοιλιάς της τι τρώει κάθε εποχή παίρνοντας τα κουτάκια από τη στήλη. Αυτά θα γίνουν σε μορφή παρουσίασης με συζήτηση και συμμετοχή των παιδιών όλα σε κύκλο. Τα κουτάκια της στήλης θα είναι κομμένα και υπολογισμένα να υπάρχουν για όλα τα παιδιά που θα παίζουν.

Στο επόμενο στάδιο θα είναι χωρισμένα σε εξάδες. Κάθε εξάδα θα έχει 1 σκαναρισμένη φωτογραφία με 1 αρκούδα χαρούμενη και τα παζλ που θα είναι κομμένα που όταν φτιαχτεί θα δείχνει πώς μπορεί να επηρεαστεί προς το κακό η ζωή της καφέ αρκούδας από την επίδραση του ανθρώπου και την καταστροφή των βιοτόπων της και τα παζλ της σελίδας που θα είναι κομμένα και αυτά τα οποία σε μία λευκή σελίδα με πλαίσιο θα δείχνει πώς μπορούμε με διάφορους τρόπους να την βοηθήσουμε να επιβιώσει και να γίνει πάλι... χαρούμενη προσέχοντας το περιβάλλον στο οποίο ζει.

Στο 3ο στάδιο τα παιδιά θα φτιάξουν όλα μαζί μία αρκούδα σε φυσικό μέγεθος με 32 Α4 καρτέλες. Βάση του σκαναρισμένου αρχείου μπορούμε να φτιάξουμε βοηθούμενη από τα κουτάκια που φαίνονται από το σκαναρισμένο αρχείο μία γιγαντοαφίσα που στη συνέχεια μπορούμε να το κόψουμε σε κομμάτια.

Περισσότερες λεπτομέρειες και πληροφορίες για τα παραπάνω θα βρείτε πριν τα σκαναρισμένα αρχεία που αφορούν τις δραστηριότητες κάθε σταδίου.





Καφέ αρκούδα

(επιστημονική ονομασία: *Ursus arctos*)

2.1

Ζυγίζει από 65 ως 250 κιλά,
ανάλογα με το φύλο
και την εποχή του έτους.

Έχει χρώμα καστανό
με διάφορες αποχρώσεις.

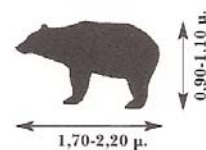
Ακούει
πολύ καλά.

Βλέπει
μέτρια.

Μυρίζει
εξαιρετικά καλά.

Σκάβει γρήγορα,
χάρη στα μεγάλα
και κυρτά νύχια της.

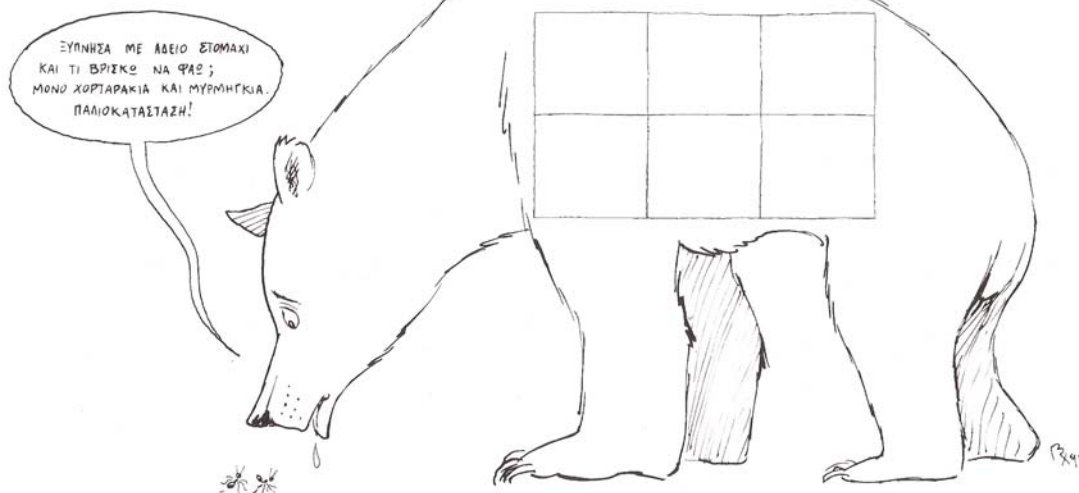
Ζει 25 ως 30 χρόνια
σε δάση με οξιές, δρυς, καστανιές, πεύκα, έλατα κ.ά.



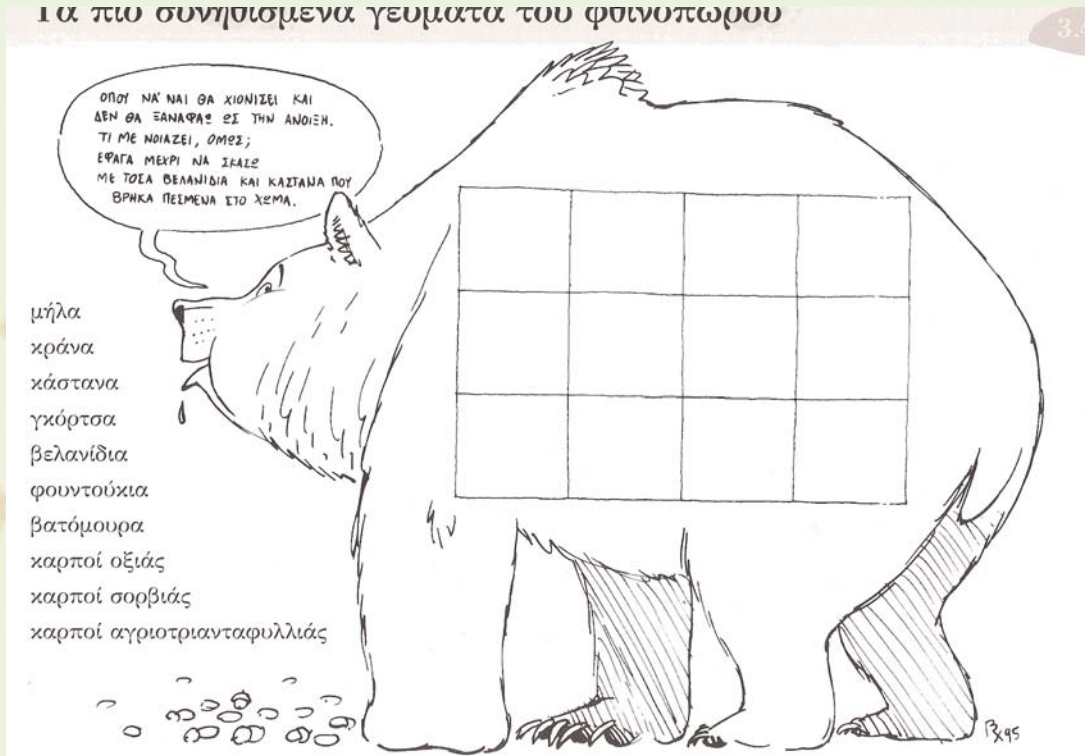
Τα πιο συνηθισμένα γεύματα της άνοιξης

3.2

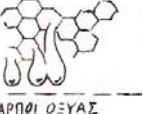
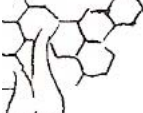
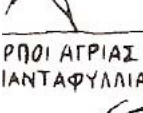
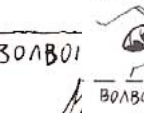
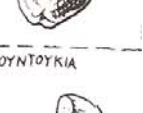
περσινοί καρποί αγριοτριανταφυλλιάς
περσινοί καρποί μηλιάς
μυρμήγκια
χορτάρια
βολβοί



1α πιο συνηθισμένα γευμάτα του φθινοπώρου

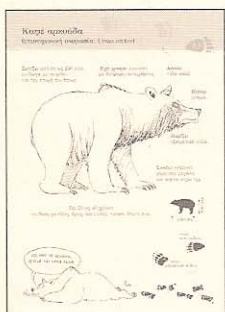


Δίαιτα... για

ΚΑΡΠΟΙ ΑΓΡΙΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑΣ 	ΚΟΡΟΜΗΛΑ 
ΧΕΛΩΝΕΣ 	ΑΓΡΙΟΜΕΛΟ 
ΑΓΡΙΟΦΡΑΟΥΛΕΣ 	ΚΑΡΠΟΙ ΟΞΥΑΣ 
ΚΑΣΤΑΝΑ 	ΜΗΛΑ 
ΒΕΛΑΝΙΔΙΑ 	ΧΟΡΤΑΡΙΑ 
ΡΙΟΜΕΛΟ 	ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ 
ΚΡΑΝΑ 	ΚΡΑΝΑ 
ΒΑΤΟΜΟΥΡΑ 	ΜΥΡΜΗΚΙΑ 
ΧΟΡΤΑΡΙΑ 	ΚΟΡΟΜΗΛΑ 
ΑΓΡΙΟΜΕΛΟ 	ΚΑΡΠΟΙ ΑΓΡΙΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑΣ 
ΡΗΟΙ ΑΓΡΙΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑΣ 	ΑΓΡΙΑ ΚΕΡΑΣΙΑ 
ΒΟΛΒΟΙ 	ΚΕΡΑΣΙΑ 
ΓΚΟΡΤΣΑ 	ΜΗΛΑ 
ΚΑΡΠΟΙ ΣΟΡΒΙΑΣ 	ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑ 

Τα βιολογικά χαρακτηριστικά της καφέ αρκούδας (τρεις δραστηριότητες)

2. Μορφολογικά χαρακτηριστικά της αρκούδας (καρτέλα 2.1)



Καρτέλα 2.1
Καφέ αρκούδα
(*Ursus arctos*)

Στόχος

Να εξοικειωθούν τα παιδιά με τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της αρκούδας.

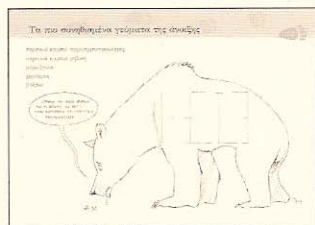
Οδηγίες σχολιασμού

Προτείνουμε να σχολιαστούν τα μορφολογικά χαρακτηριστικά της αρκούδας, όπως παρουσιάζονται στην καρτέλα 2.1 με την προσθήκη σχετικών πληροφοριών από το τεύχος *Η καφέ αρκούδα στην Ελλάδα: βιολογία, οικολογία, προστασία*, σσ. 9-10.

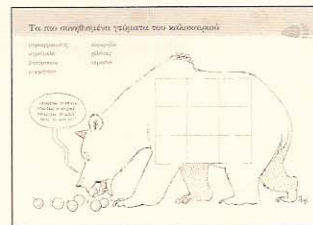
3. Τροφικές συνήθειες της αρκούδας (καρτέλες 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6)



Καρτέλα 3.1
Δίαιτα...
για αρκούδες



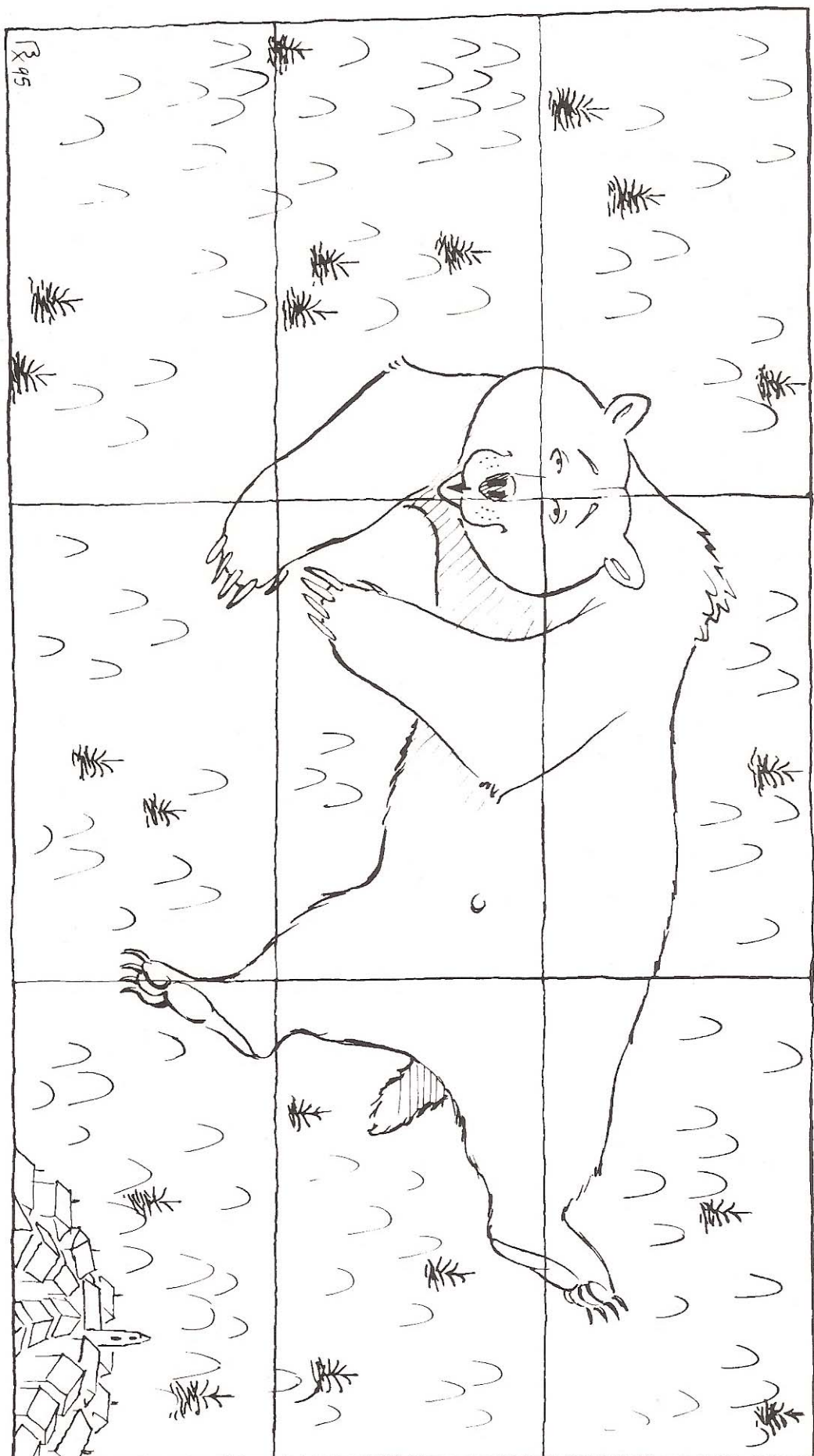
Καρτέλα 3.2
Τα πιο συνηθισμένα
γεύματα της άνοιξης



Καρτέλα 3.3
Τα πιο συνηθισμένα
γεύματα
του καλοκαιριού

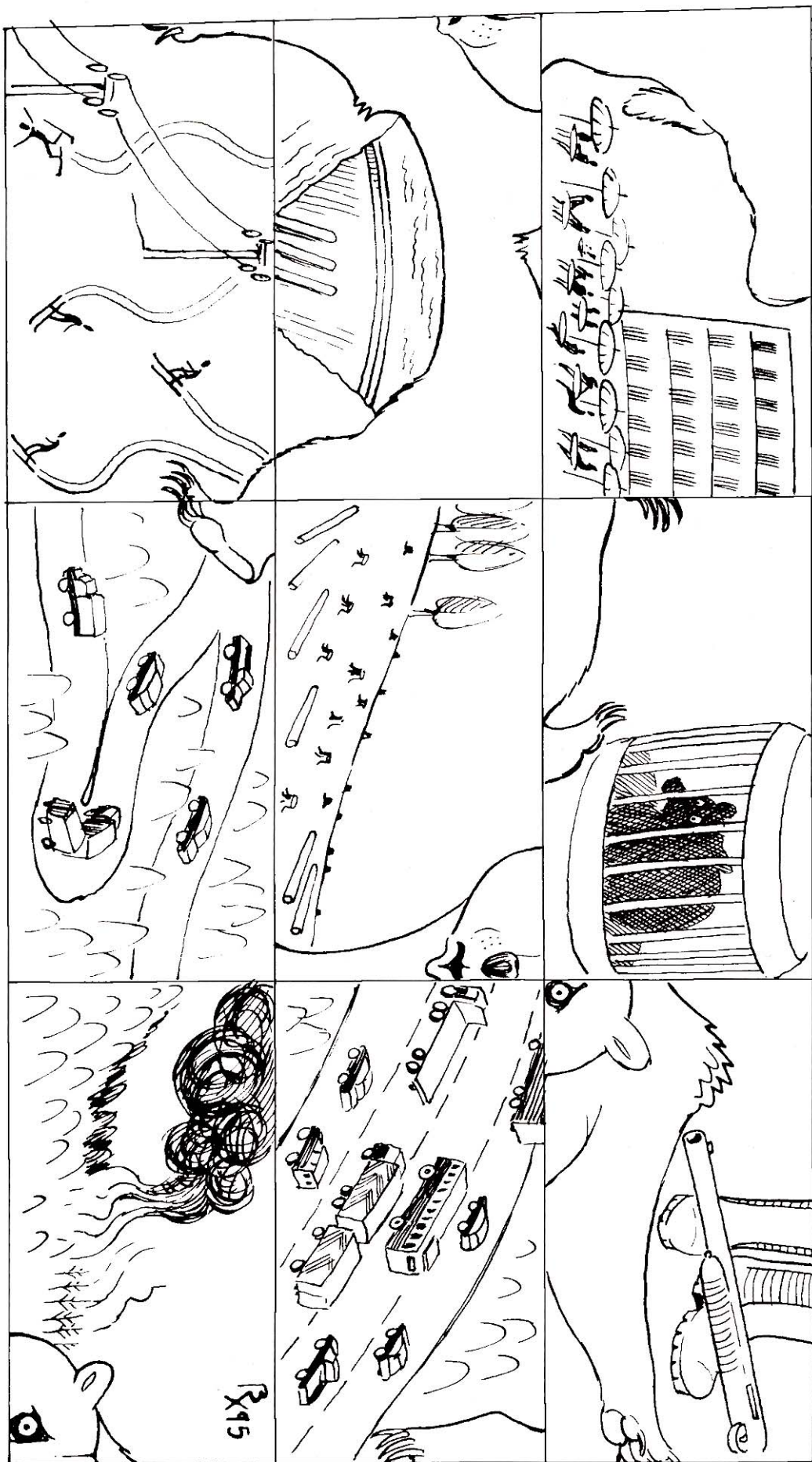
παγκόσμια ημέρα βουνού

Υπολόγισε: Τι μπορεί να συμβεί μελλοντικά στις αλποειδείς και στους βιοτόπους τους;

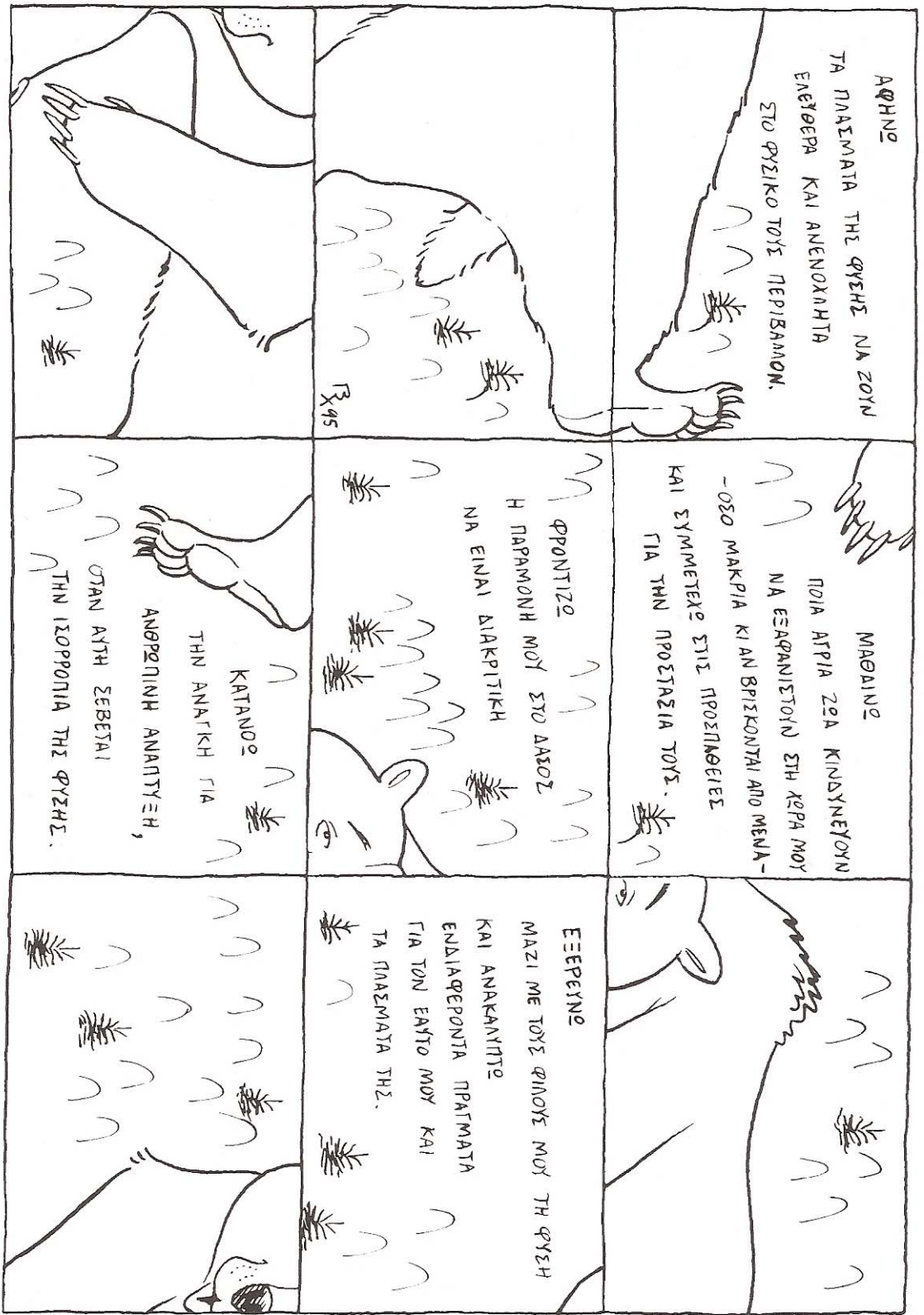


1345

παγκόσμια ημέρα βουνού



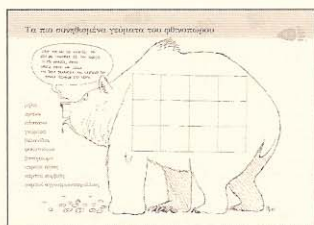
Η μια δίπλα στην άλλη και όλες μαζί
σκέψεις για τη φύση και τη ζωή...



παγκόσμια ημέρα βουνού

- η ανάγκη ύπαρξης εκτεταμένων και πλούσιων βιοτόπων για την ικανοποίηση των τροφικών αναγκών της αρκούδας.

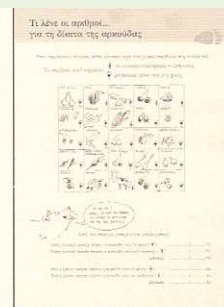
Από τους αριθμούς που υπολογίστηκαν στην καρτέλα 3.6, φαίνεται ότι η αρκούδα είναι κυρίως φυτοφάγο ζώο και τρέφεται με τροφές που προσφέρει η ίδια η φύση. Με τα συμπεράσματα αυτά μπορεί να αποκατασταθεί η πλασματική εικόνα της αρκούδας, που θεωρείται από πολλούς επικίνδυνη για τα ζώα που εκτρέφει ο άνθρω-



Καρτέλα 3.4
Τα πιο συνηθισμένα γεύματα του φθινοπώρου



Καρτέλα 3.5
Τα πιο συνηθισμένα... όνειρα του χειμώνα



Καρτέλα 3.6
Τι λένε οι αριθμοί... για τη διαίτα της αρκούδας

Στόχος

Να γνωρίσουν τα παιδιά τις τροφικές συνήθειες της αρκούδας και να κατανοήσουν ότι πρόκειται για ένα ζώο κυρίως φυτοφάγο.

Υλικά

φωτοτυπίες των καρτελών ισάριθμες με τα παιδιά της τάξης
ψαλίδια, κόλλα στιγμής, χρωματιστά μολύβια ή/και μαρκαδόροι.

Οδηγίες χρήσης

Στο κάτω μέρος της καρτέλας 3.1 δίνονται στα παιδιά οδηγίες για τον τρόπο με τον οποίο θα γεμίσουν τις «αρκουδοκοιλίες».

Στην καρτέλα 3.6 οι σωστές απαντήσεις είναι:

Πόσες φυτικές τροφές παίρνει η αρκούδα από τη φύση (♀) ;	17..... (.....68...%)
Πόσες φυτικές τροφές παίρνει η αρκούδα από καλλιέργειες (🌾) ;	4..... (.....16...%)
Σύνολο	21..... (.....84...%)
Πόσες ζωικές τροφές παίρνει η αρκούδα από τη φύση (🐾) ;	3..... (.....12...%)
Πόσες ζωικές τροφές παίρνει η αρκούδα από τον άνθρωπο (🧑) ;	1..... (.....4...%)
Σύνολο	4..... (.....16...%)*

* Τα ποσοστά αυτά αντιπροσωπεύουν μια πραγματική εικόνα των τροφικών προτιμήσεων της αρκούδας, η οποία βασίζεται σε επιστημονικές παρατηρήσεις στον ελληνικό χώρο. Ανάλογα με την περιοχή όπου ζει κάθε αρκούδα, τα ποσοστά αυτά μπορεί να μεταβάλλονται ελαφρώς, κυρίως όσον αφορά το ποσοστό προτίμησης σε ζωικές τροφές.

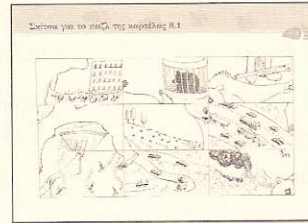
8. Η εξάρτηση της επιβίωσης της αρκούδας από το είδος των ανθρώπινων επιλογών

(καρτέλες 8.1, 8.2, 8.3, 8.4)



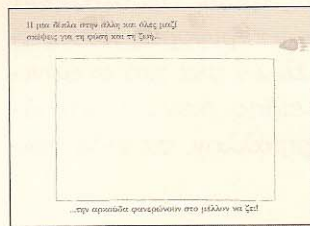
Καρτέλα 8.1

Πρόβλημα:
Με πράξεις
όσοχι
αριθμητικές...



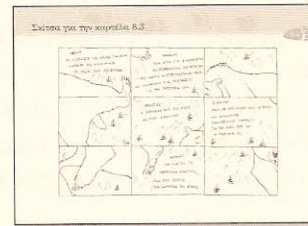
Καρτέλα 8.2

Σκίτσα για
το παζλ
της καρτέλας 8.1



Καρτέλα 8.3

Η μια δίπλα
στην άλλη
και όλες
μαζί...



Καρτέλα 8.4

Σκίτσα για
την καρτέλα 8.3

Στόχος

Με αφορμή την επισήμανση μιας πληθώρας κινδύνων που καθιστούν προβληματική την επιβίωση της αρκούδας:

- να σκεφτούν τα παιδιά τις συνέπειες που προκύπτουν από την αλόγιστη εκμετάλλευση της άγριας φύσης
- να φανταστούν τρόπους με τους οποίους τώρα, αλλά και στο μέλλον, μπορούν τα ίδια να συμβάλουν στην προστασία της φύσης.

Υλικά

φωτοτυπίες των καρτελών 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 ισάριθμες με τα παιδιά της τάξης
φαλίδια, κόλλα στιγμής, χρωματιστά μολύβια ή/και μαρκαδόροι.

Οδηγίες χρήσης

Η δραστηριότητα προβλέπει τη σύνθεση δύο παζλ.

- Για να συνθέσουν το παζλ της καρτέλας 8.1, τα παιδιά κόβουν τα κουτάκια της καρτέλας 8.2 και τα κολλούν επάνω στην προηγούμενη. Τη θέση της «χαρούμενης» αρκούδας παίρνει μια «καταπιεσμένη» αρκούδα, η οποία περιβάλλεται από ένα πλήθος ανθρώπινων δραστηριοτήτων που απειλούν την ύπαρξή της. Η εικόνα αυτή προτείνεται να σχολιαστεί προτού τα παιδιά περάσουν στην κατασκευή του δεύτερου παζλ, με το οποίο ολοκληρώνεται η δραστηριότητα.
- Τα παιδιά κόβουν τα κουτάκια της καρτέλας 8.4 και τα κολλούν στην καρτέλα 8.3, όπου εμφανίζουν τη «χαρούμενη» αρκούδα – που στο προηγούμενο στάδιο της δραστηριότητας είχαν εξαφανίσει.

Οδηγίες σχολιασμού

1. Στην καρτέλα 8.2 παρουσιάζονται οι παράγοντες που απειλούν είτε την ίδια τη ζωή της αρκούδας (κυνήγι, αιχμαλωσία) είτε τους βιοτόπους της (δασικές πυρκαγιές, αποφιλωτικές υλοτομίες, μεγάλα φράγματα, μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες, δρόμοι μεγάλης κυκλοφορίας, χιονοδρομικά κέντρα, δασικοί δρόμοι).

Με τα παιδιά μπορούν να συζητηθούν:

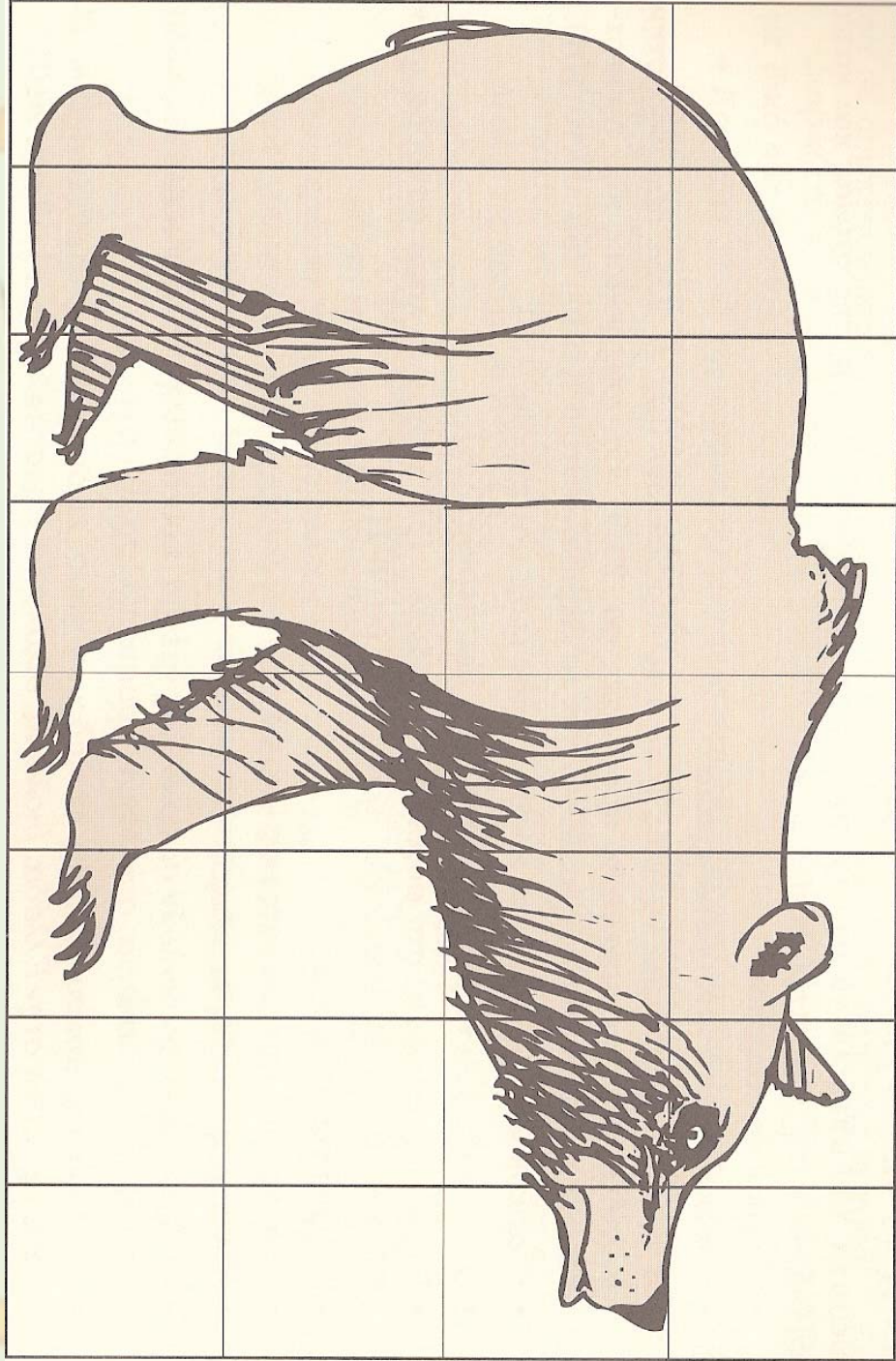
- οι λόγοι για τους οποίους η αρκούδα κυνηγιέται ή αιχμαλωτίζεται (βλ. *Η καφέ αρκούδα στην Ελλάδα: βιολογία, οικολογία, προστασία*, σσ. 22-23 και 41-42)
- η νομοθεσία που προστατεύει την αρκούδα από το κυνήγι και την αιχμαλωσία (βλ. *Η καφέ αρκούδα στην Ελλάδα: βιολογία, οικολογία, προστασία*, σσ. 29-33)
- οι ανθρώπινες δραστηριότητες και η υποβάθμιση των βιοτόπων της αρκούδας.

2. Στο παζλ των καρτελών 8.3 και 8.4, οι «σκέψεις» που επαναφέρουν την αρκούδα «χαρούμενη» μέσα στο φυσικό της χώρο αφορούν στάσεις και συμπεριφορές που ενισχύουν την προσπάθεια του ανθρώπου να εξασφαλίσει για το μέλλον μια πιο αρμονική σχέση με τη φύση συνολικά και όχι επιλεκτικά με ένα μόνο είδος, όπως η αρκούδα. Γιατί μόνο αν προστατεύσουμε συνολικά το φυσικό μας περιβάλλον, τα είδη που κινδυνεύουν να εξαφανιστούν θα μπορέσουν να επιβιώσουν.

Οι «σκέψεις για τη φύση και τη ζωή», που υπάρχουν στις καρτέλες 8.3 και 8.4, μπορούν να αποτελέσουν αφορμή για:

- να ενθαρρυνθούν τα παιδιά στο να κατευθύνουν την έμφυτη διάθεση για εξερεύνηση και περιπέτεια που διαθέτουν και στην άμεση γνωριμία με τη φύση. Οι εμπειρίες που αποκτούν, είτε με δική τους πρωτοβουλία είτε σε μια εκδρομή, που οργανώνεται για χάρη τους από το δάσκαλο ή από κάποιο φορέα προστασίας του περιβάλλοντος, έχουν καθοριστική σημασία. Αν γοητευτούν και αγαπήσουν ό,τι είναι ανάγκη να προστατεύσουν, υπάρχουν περισσότερες πιθανότητες να ανακαλύψουν, και τώρα και στο μέλλον, τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για να το πετύχουν.
- να επισκεφθούν περιοχές όπου αναπτύσσονται πρωτοβουλίες προστασίας άγριων ζώων, όπως: Περιβαλλοντικό Κέντρο ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ (Αετός, Νυμφαίο Φλώρινας), Περιοχή Προστασίας Αρπακτικών Πουλιών (Δάσος Δαδιάς Έβρου), Εθνικός Δρυμός Πρεσπών (Άγιος Γερμανός Φλώρινας), Περιοχές Προστασίας Θαλάσσιας Χελώνας (Ζάκυνθος, Κρήτη, Δ. Πελοπόννησος), Περιοχές Προστασίας Μεσογειακής Φώκιας (Σποράδες, Ζάκυνθος), Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων και Πουλιών (Αίγινα) κ.ά.

παγκόσμια ημέρα βουνού



Κριτήρια αξιολόγησης: Υπαίθρια ζωή

β' στάδιο: "να γνωρίζει να ετοιμάζει το σακίδιό του για μια μονοήμερη εκδρομή

Κριτήρια αξιολόγησης: Τεχνική δεξιότητα

α' στάδιο: "να βάψει κάτι απλό και να καθαρίσει τα πινέλα"

Στο σταθμό αυτό τα παιδιά θα δούν πράγματα που χρειάζεται κάποιος για να περπατήσει και για να ζήσει στο βουνό

τι περιέχει ένα σακίδιο

Σε ένα μεγάλο σακίδιο ζωγραφισμένο τα παιδιά χωρισμένα σε ομάδες θα πρέπει να τοποθετήσουν τα κομμάτια του παζλ που φτιάχνουν το εσωτερικό του σακιδίου και εκεί θα εξηγηθεί γιατί κάθε πράγμα μπαίνει σ' αυτή τη θέση

Τέλος κάθε παιδί θα πάρει ένα μπαστούνι για περπάτημα στο βουνό. (μπορεί να είναι ένα καλάμι το οποίο θα έχουν χρόνο να το διακοσμήσουν όπως αυτοί θέλουν) Είναι σημαντικό το κάθε μπαστούνι να είναι στο γοφό του κάθε παιδιού.

καλάμια, ένα μαχαίρι με το οποίο ένας βαθμοφόρος θα κόβει το καλάμι στο ύψος του κάθε παιδιού, πινέλα και μπογιές



Επενδύστε το σακίδιό σας με δύο μεγάλες πλαστικές σακούλες σκουπιδιών για να στεγανοποιηθεί.

Η προετοιμασία του σακιδίου

Σιγουρευτείτε ότι κάθε αντικείμενο είναι στεγανοποιημένο μέσα σε πλαστική σακούλα πριν μπει στο σακίδιο. Ομαδοποιήστε τα αντικείμενα που πρόκειται να χρησιμοποιήσετε μαζί, έτσι ώστε να τα βρείτε εύκολα. Τοποθετήστε όλες αυτές τις πλαστικές σακούλες μέσα στο σακίδιό σας· αν κρέμονται απέξω, μπορεί να χαθούν ή να καταστραφούν.



Εκδρομικά σακίδια
Τα μικρά σακίδια είναι πιο εύχρηστα στις μικρές εκδρομές, όπου δε χρειάζεστε πολύ εξοπλισμό.



Σακίδια
Επιλέξτε ένα σακίδιο που δεν είναι τεράστιο, αλλιώς θα παρασυνθηθείτε να πάρετε πολύ εξοπλισμό, και θα ταλαιπωρηθείτε να τον σηκώσετε.

Η διαρρύθμιση του σακιδίου

Οι βασικοί κανόνες που πρέπει να θυμάστε είναι να βάζετε τα βαρύτερα αντικείμενα στο πάνω μέρος του σακιδίου, τα ελαφρύτερα και πιο ογκώδη στο κάτω και όσα χρησιμοποιείτε συχνά στις εξωτερικές τσέπες. Βάλτε πρώτα τον υπνόσακκο στο κάτω μέρος του σακιδίου, αφού τον τυλίξετε με μια πλαστική σακούλα. Ύστερα βάλτε τα ρούχα σας και συνεχίστε, κρατώντας τα βαρύτερα αντικείμενα, όπως τους πασσάλους της σκηνής, για το πάνω μέρος του σακιδίου.

Η κατσαρόλα του μαγειρέματος είναι αρκετά βαριά και τοποθετείται ψηλά.

Το κιτ πρώτων βοηθειών πρέπει να βρίσκεται εύκολα κάθε στιγμή.

Τοποθετήστε το κιτ επιβίωσης στις πλαϊνές τσέπες, για να το βρείτε εύκολα.

Γεμίστε πλήρως το σακίδιό σας, έτσι ώστε τα βαριά αντικείμενα να συγκρατούνται στην κορυφή.

Οι πασσάλους της σκηνής και οι ορθοστάτες πρέπει να συσκευάζονται στην ίδια σακούλα.

Πάρτε σπάγκο και σκοινί για κατασκευή πρόσθετων εξοπλισμών.

Πακετάρετε τα αθλητικά παπούτσια με τις σόλες προς τα έξω.

Στο κάτω μέρος του σακιδίου τοποθετείται ο υπνόσακος.

Χαρτί υγιείας

Φυλάξτε το κιτ ατομικής υγιεινής σε μια πλαστική σακούλα.

Πιάτα

Παγούρι

Σουγιάς

Σφουρίχτρα

Τοποθετήστε τους βαριούς πασσάλους της σκηνής ψηλότερα από τα ρούχα σας, που είναι ελαφρύτερα.

Τοποθετήστε τα αντικείμενα το ένα μέσα στο άλλο για εξοικονόμηση χώρου.

Τα εύκαμπτα αντικείμενα μαλακώνουν τη ράχη του σακιδίου.

Κάντε τα ρούχα ρολό και τοποθετήστε τα σε πλαστικές σακούλες.

★ Σιγουρευτείτε ότι κανένα αιχμηρό αντικείμενο δεν πρόκειται να διαπεράσει το ύφασμα του σακιδίου και να τραυματίσει την πλάτη σας.

ερασιτεχνική ασχολία: φίλου του δάσους

Να γνωρίζει την αξία του δάσους

Κάθε Αγέλη περνώντας από τους σταθμούς θα πρέπει να έχει μαζέψει κομμάτια παζλ που θα φτιάχνουν μία φωτογραφία βουνού (προτείνω αυτή με τις χιονισμένες βουνοκορφές(από το φάκελο φωτος , η φωτογραφία ff-good weather ή activities(O)) γιατί μπορεί να βγάλει μία ενιαία εικόνα). Πίσω από τη φωτογραφία αυτή μπορούν να υπάρχουν λέξεις από το ρεφραίν κάποιου τραγουδιού (να η ζωή που δεν τη νιώθει,ή μας λένε τρελούς μες στην πόλη κλη) όποιο επιλέξουν από τα προτεινόμενα ή όποιο άλλο νομίζουν πως ταιριάζει. Στο τέλος κάθε Αγέλη θα ανεβάσει σε στήριγμα - πλακάτ- τη φωτογραφία της και θα στείλει έναν εκπρόσωπο να το κρατάει. Όλα τα υπόλοιπα παιδιά θα τραγουδήσουν καθισμένα κάτω το τραγούδι που θα έχει επιλεγεί.

παγκόσμια ημέρα βουνού





ΕΠΙΔΑΠΕΔΙΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΓΙΑ ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Υλικά παιχνιδιού:

- ❖ Ένας μουσαμάς 2,5*3,5 μέτρα με τετράγωνα (Κάνναβος με 4 τετράγωνα οριζόντια, το καθένα με άλλο χρώμα π.χ. κόκκινο, μπλε, πράσινο, κίτρινο και 5 τετράγωνα κάθετα όπως περιγράφονται παρακάτω). Σε περίπτωση που δεν υπάρχει μουσαμάς μπορεί να σχηματιστεί ο κάνναβος και στο προαύλιο ή πάτωμα με κιμωλία.
- ❖ 4 πιόνια. Αν δεν υπάρχουν πιόνια μπορούν τα ίδια τα παιδιά να επιλέξουν ένα άτομο από την ομάδα τους να κάνει το πιόνι.
- ❖ Ένα ζάρι που θα έχει όμως μόνο τις επιλογές 1 & 2 εναλλάξ στις πλευρές του.
- ❖ Χαρτί του μέτρου.
- ❖ Μαρκαδόροι.
- ❖ Οι κάρτες ταμπού όπως περιγράφονται στη συνέχεια.
- ❖ Οι κάρτες των ζώων.
- ❖ Αλυσίδες για το δάσος.
- ❖ Μια κλεψύδρα.

ΑΦΕΤΗΡΙΑ			
1			
2			
3			
4			
5			
ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΣ			

1ο τετράγωνο

Απάντησε σωστά! (Κάθε ομάδα έχει 1' για να απαντήσει, η ομάδα κερδίζει αν βρει τις σωστές απαντήσεις)

Ερώτηση:

Ποιά από τα παρακάτω φυτά ΔΕΝ ανήκουν στους μεσογειακούς θάμνους;
ρίγανη
θυμάρι
μυρτιά
δάφνη
έλατο
λαδανιά

Ερώτηση:

Πείτε δύο δέντρα που απαντούν σε όλη την Ελλάδα.

Ερώτηση:

Τι μας προσφέρει το δάσος; Ονομάστε τουλάχιστον δύο οφέλη.

Ερώτηση:

Βρείτε 4 "δώρα" που προσφέρουν τα δέντρα στον άνθρωπο.
Τα δέντρα προστατεύουν το έδαφος από
Τα δέντρα απορροφούν
Τα δέντρα κατακρατούν
Τα δέντρα ελευθερώνουν στην ατμόσφαιρα

Απάντηση:

Το έλατο

Απάντηση:

πεύκα
κυπαρίσσια

Απάντηση:

οξυγόνο
δροσιά
αναψυχή
προστασία από πλημμύρες
προστασία του κλίματος

Απάντηση:

Τα δέντρα προστατεύουν το έδαφος από τη διάβρωση.
Τα δέντρα απορροφούν διοξείδιο του άνθρακα.
Τα δέντρα κατακρατούν αέριους ρύπους.
Τα δέντρα ελευθερώνουν στην ατμόσφαιρα οξυγόνο.

2

2ο τετράγωνο

Taboo - Περιγράψτε τη λέξη, χωρίς να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις στην παρένθεση! (Κάθε ομάδα έχει 1' για να απαντήσει, η ομάδα κερδίζει αν βρει τη λέξη)

ΑΝΑΔΑΣΩΣΗ

καίω
δέντρο
πυρκαγιά
εμπρηστής

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ

σκουπίδια
χαρτιά
εφημερίδες
αλουμίνιο

ΠΛΑΝΗΤΗΣ

γη
γαλαξίας
διάστημα
ήλιος

ΞΗΡΑΣΙΑ

καλοκαίρι
ήλιος
άνυδρο
διάβρωση

ΠΛΗΜΜΥΡΑ

νερό
καμένα
καταστροφή
βροχή

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

πολιτιστικό
φυσικό
δέντρα
ζώα

ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ

φωτιά
δάσος
πυρκαγιά
καλοκαίρι

ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗ

σαπίζω
λίπασμα
φυτά
έδαφος

ΣΑΡΚΟΦΑΓΑ ΖΩΑ

λιοντάρι
λύκος
κρέας
κυνήγι

ΒΛΑΣΤΗΣΗ

δάσος
δέντρα
πράσινο
φυτά

ΣΚΑΤΖΟΧΟΙΡΟΣ

αγκάθια
έντομα
μπάλα
απειλή

ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ

δάσος
λίμνη
χλωρίδα
πανίδα

3

3ο τετράγωνο

Πανίδα -Βρείτε τον βióτοπο, τη διατροφή και τις συνήθειες κάθε είδους
(Κάθε ομάδα έχει 3' για να απαντήσει, η ομάδα κερδίζει αν βρει τουλάχιστον τα μισά)



Τσακάλι



Αγριόγιδο



Μαυρόγυπας



Καρέτα

4



4ο τετράγωνο

Σκιτσομαχίες -Ζωγραφίστε τη λέξη που δείχνει τις αιτίες καταστροφής του δάσους (Κάθε ομάδα έχει 2' για να απαντήσει, η ομάδα κερδίζει αν βρει τη λέξη)

1. υπερβόσκηση (ή υπερβολική βόσκηση)
2. σκουπίδια
3. καταπάτηση
4. πυρκαγιά

5



5ο τετράγωνο

Αλυσίδα του δάσους: Το δάσος μετά τη φωτιά - Βάλτε τις εικόνες στη σωστή σειρά έτσι ώστε κάθε εικόνα να συνδέεται με την επόμενη! (Κάθε ομάδα έχει 3' για να απαντήσει, τους δίνουμε ανακατεμένες τις εικόνες, η ομάδα κερδίζει αν βάλει τις εικόνες στη σωστή σειρά)



Λύση: Δάσος-φωτιά-καμένο δάσος-κορμοδέματα-κορμοφράγματα-αγριολούλουδα-αρτίφουτρα-αναδάσωση-δάσος.

2. ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΔΑΣΟΣ - ΦΥΣΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ





Λύση: Δάσος μακίας βλάστησης: δάσος-φωτιά-καμμένο δάσος-έδαφος-πρεμνοβλαστήματα-φυσική αναγέννηση-νεαρά δέντρα.

3. Συνέπειες πυρκαγιάς



Λύση: Δάσος-φωτιά-διάβρωση-πλημμύρες-αλλαγή θερμοκρασίας στο μικροκλίμα-σκουπίδια-εκχερνώσεις-καταπατήσεις-βόσκηση

4. Δάσος-βιοποικιλότητα



Λύση: Δάσος-φωτιά-καμένοι κορμοί-έντομα-ερπετά-νησίδες-πουλιά-σπόροι-φυσική αναγέννηση-δάσος

Σχολιάζουμε τη διαφορά της διαδικασίας φυσικής αναγέννησης στα μεσογειακά δάση και στα δάση ψυχρόβιων κωνοφόρων καθώς και τις ωφέλιμες και βλαβερές επεμβάσεις του ανθρώπου.

Αν θέλετε να πρωτοτυπήσετε μπορείτε αντί για τον παραδοσιακό μουσαμά με τα τετράγωνα να ζωγραφίσετε σε μουσαμά ένα έλατο και να αριθμήσετε τα αντίστοιχα κλαδιά. Το μόνο πρόβλημα είναι ότι έτσι μπορούν να παίξουν μόνο 2 ομάδες αντί για 4 αλλά οι οδηγίες ισχύουν ως έχουν.



ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΒΟΥΝΑ

Μας λένε τρελούς μεσ' στην πόλη
γιατί τριγυρνάμε στα βουνά
μας λένε πως είμαστε όλοι
φτιαγμένοι για την ερημιά.

(Να 'βλεπαν πώς μακριά απ' την πόλη
μες' τα βουνά είν' η ζωή). (2)

Ας έλθουν ν' ανέβουν μαζί μας
ψηλά πάνω στα βουνά
να δουν πως περνά η ζωή μας
απλή μ' αγάπη και χαρά.

(Να δουν πως όλοι είμαστε αδέρφια
με μια και δυνατή καρδιά). (2)

Βουνίσσιος αέρας μας παίρνει
μας ανεβάζει πιο ψηλά
μας κάνει πνευμόνια ατσαλένια
χέρια και πόδια πιο γερά.
(Για ν' ανέβουμε όλοι επάνω
όλοι επάνω στα βουνά). (2)

Στην Κατασκήνωση, στις εκδρομές παιδιά,
στου στρατοπέδου γύρω - γύρω τη φωτιά,
μακριά απ' την πόλη και απάνω στα βουνά
τραγουδάμε με χαρά.

Ρεφρέν: Να η ζωή που δεν την νιώθει
όποιος δεν έζησε μαζί μας
όποιος δεν είδε την ζωή μας
πάνω στα ψηλά βουνά

Πάλι θα φύγουμε να πάμε μακριά
κει που δεν βρίσκεται ανθρώπου πατησιά
στ' άγρι' Ολύμπου και στου Χορτιάτη τις κορφές
στα λαγκάδια, στις πλαγιές

Ρεφρέν

Τα ελάτια μας χαρίζουν
την ψηλή κορμοστασιά
και τα χιόνα της ξεπλένουν
από της πόλης τη βρωμιά

Κι ανεβαίνοντας ξανά
πάνω στα βουνά
η ψυχή μας παίρνει δύναμη κι αέρα
κι η καρδιά μας λαχταρά
ν' ανέβουμε πιο ψηλά
πάνω στα Ελληνικά βουνά.

Βουνά ψηλά, βουνά αιώνια
παιδιά γιγάντια της γης
για στολίδια σας τα χιόνα,
χαμόγελο σας η λάμψη της αυγής.

Την Πάρνηθα έχετε μητέρα
και τον Όλυμπο παππού,
τον Τάυγετο πατέρα,
φίλη την Οίτη τη ναζού.

Η Πεντέλη είν' αδερφή σας
κι ο τρελός ο Υμηττός
και μπαρμπάδες οι δικοί σας
ο Τυμφρηστός και ο Παρνασσός

Στο βουίσιο τον αέρα
υποκρισίες δε χωρούν,
όλοι αδέρφια πέρα ως πέρα,
όλοι εμπρός μα καρδιά προχωρούν

έντυπα προς τους φορείς



Γενικές οδηγίες και σημεία προσοχής

- Περί δράσεων:

Το πρόγραμμα δράσης που ακολουθεί είναι αποτέλεσμα εργασίας των μελών της πανελλήνιας ομάδας εργασίας του Κλάδου Λυκόπουλων Γ.Ε./Σ.Ε.Π. για τις παγκόσμιες ημέρες που απαιτούνται για την ΑΓΕΛΗ 100% και αποτελεί την πρόταση του Κλάδου προς τις Αγέλες της Ελλάδας.

Αυτό σημαίνει πως πρέπει να πραγματοποιήσετε τις δράσεις ως έχουν (όπως περιγράφονται δηλαδή). Μπορείτε όμως και να προσαρμόσετε **το συγκεκριμένο πρόγραμμα** δράσης σε δικά σας δεδομένα τα οποία εξυπηρετούν τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των Αγελών σας ή ακόμα και των πόλεών σας.

Πριν προχωρήσετε στην όποια προσαρμογή να έρχεστε πρώτα σε συνεννόηση με τον υπεύθυνο της έκαστης ημέρας, στοιχεία του οποίου θα βρίσκετε στο kit της παγκόσμιας ημέρας που κρατάτε στα χέρια σας.

- Περί υλοποίησης των δραστηριοτήτων

Για κάθε παγκόσμια ημέρα που θα πραγματοποιείται το πρόγραμμά σας, παρακαλούμε να ενημερώνετε τον εκάστοτε υπεύθυνο για την ημέρα από την Ομάδα Εργασίας του Κλάδου, έτσι ώστε να υπάρχει “εικόνα” στον Κλάδο, τι γίνεται ανά την Ελλάδα όταν έρχεται η στιγμή της κάθε παγκόσμιας ημέρας. Επίσης οποιαδήποτε άλλη βοήθεια, θα την έχετε από μεριάς του Κλάδου, μέσω του συγκεκριμένου ατόμου.



- **Περί επιστολών**

Οι επιστολές που ακολουθούν δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα παράδειγμα που θα πρέπει να έχετε για το πώς θα γράψετε και θα αποστείλετε μία επιστολή. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε το επίσημο Επιστολόχαρτο το οποίο υπάρχει στο kit και βρίσκεται σε μορφή word για να μπορείτε να το επεξεργαστείτε.

Το κείμενο που είναι ήδη γραμμένο στο επίσημο επιστολόχαρτο της εκατονταετίας του Σ.Ε.Π. θα είναι **πάντα** ο πρόλογος της κάθε σας επιστολής.

Στο σημείο που υπάρχουν (Προς το τέλος) τα αποσιωπητικά θα αρχίσετε να γράφετε το αίτημά σας προς τις αρχές και τους Φορείς ζητώντας τους ότι χρειάζεται για να εξυπηρετηθεί η δράση σας.(παραδείγματα κειμένου θα βρείτε μέσα στο kit)

Παρακάτω θα δείτε παράδειγμα για το πώς μπορείτε να επεξεργαστείτε το επίσημο επιστολόχαρτο της εκατονταετίας για να το προσαρμόσετε στα δικά σας δεδομένα (Κλιμάκια στοιχεία κλπ)

Προσοχή! Στο τέλος της κάθε επιστολής υπογράφει μόνο ο Αρχηγός Συστήματος, ο Τοπικός Έφορος ή ο Περιφερειακός Έφορος. Όχι ο αρχηγός τμήματος.

Σε περίπτωση αποστολής επιστολής σε χορηγούς, παρακαλείστε να επικοινωνήσετε πρώτα με το Σ.Ε.Π. για αλληλοενημέρωση.



ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΟΧΑΡΤΟΥ ΜΕ Header and Footer

στην Ελλάδα, αριθμώντας σήμερα περισσότερα από 25.000 μέλη και προσκοπικές οικογένειες σε όλη την επικράτεια. Οι πρόσκοποι από το 1915 έως σήμερα έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους - και πολλές φορές την ίδια τους τη ζωή - στην πατρίδα, και βρίσκονται πάντοτε στην πρώτη γραμμή ως εθελοντές παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους το έχουν ανάγκη, αποτελώντας φωτεινό παράδειγμα για την ενδυνάμωση του συναισθήματος κοινωνικής αλληλεγγύης και των δεσμών κοινωνικής συνοχής.

Θα θέλαμε να σας ζητήσουμε σε αυτή την εξέχουσα επέτειο των 100 χρόνων από την ίδρυση της ελληνικής προσκοπικής κίνησης, η οποία αποτέλεσε σημαντικό κενόκοιτο για το παιδί.

Είμαστε

Με εκτίμηση,

Ωναρία και τίτλος (Εφόρου Α.Σ.)

1. Στοιχεία Συστήματος, ή Τ.Ε. ή Π.Ε.

2. Πατήστε close και τελειώνει η επεξεργασία

First Page Footer

3^ο ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΥΜΗΤΤΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 46...

ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους το έχουν ανάγκη, αποτελώντας φωτεινό παράδειγμα για την ενδυνάμωση του συναισθήματος κοινωνικής αλληλεγγύης και των δεσμών κοινωνικής συνοχής.

Θα θέλαμε να σας ζητήσουμε σε αυτή την εξέχουσα επέτειο των 100 χρόνων από την ίδρυση της ελληνικής προσκοπικής κίνησης, η οποία αποτελεί σημαντικό γεγονός για το πανελλήνιο, να υποστηρίξετε τον εορτασμό με

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινήσεις.

Με εκτίμηση,

Όνομα και τίτλος (Εφόρου Α.Σ.)

Διπλό κλικ εδώ....

ΕΔΩ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΡΑΨΕΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΑΣ (ΟΔΟ, ΤΗΛΕΦΩΝΟ FAX ΜΑΛ ΚΑΠ)





ΣΩΜΑ
ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

...ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ.....

Ιωάννινα, Καβάλα, Ξάνθη κλπ κλπ, 2010

Προς
Δήμο.....
Τομέας Πολιτισμού

ΘΕΜΑ: (Δεν είναι υποχρεωτικό...)

Αξιότιμε κύριε...

Το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων (Σ.Ε.Π.) που ιδρύθηκε το 1910 από τον Αθανάσιο Λευκαδίτη, συμπληρώνει το 2010 **100 χρόνια** αδιάλειπτης παρουσίας και συστηματικής προσφοράς στην ελληνική κοινωνία.

Είναι μια σύγχρονη Κίνηση για τους σημερινούς νέους, τους αυριανούς πολίτες, που ανταποκρίνεται σε όλες τις προκλήσεις των σύγχρονων καιρών, με αντικείμενο την ενεργό συμμετοχή στην παροχή υπηρεσιών και ανάληψης πρωτοβουλιών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Το Σ.Ε.Π. είναι Ίδρυμα Ιδιωτικού Δικαίου, λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τελεί υπό την Αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας. Αποτελεί τη μεγαλύτερη κοινωνική οργάνωση στην Ελλάδα, αριθμώντας σήμερα περισσότερα από 25.000 μέλη και προσκοπικές οικογένειες σε όλη την επικράτεια. Οι πρόσκοποι από το 1915 έως σήμερα έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους - και πολλές φορές την ίδια τους τη ζωή - στην πατρίδα, και βρίσκονται πάντοτε στην πρώτη γραμμή ως εθελοντές παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους το έχουν ανάγκη, αποτελώντας φωτεινό παράδειγμα για την ενδυνάμωση του συναισθήματος κοινωνικής αλληλεγγύης και των δεσμών κοινωνικής συνοχής.

Θα θέλαμε να σας ζητήσουμε σε αυτή την εξέχουσα επέτειο των 100 χρόνων από την ίδρυση της ελληνικής προσκοπικής κίνησης, η οποία αποτελεί σημαντικό γεγονός για το πανελλήνιο, να υποστηρίξετε τον εορτασμό με την παραχώρηση του χώρου..... Την μέρα..... κατά τις ώρες..... για να υλοποιήσουμε μια σειρά σταθμών που θα αφορούν την ευαισθητοποίηση των παιδιών και του κοινού για θέματα που αφορούν την προστασία του βουνού κατά τον εορτασμό της παγκόσμιας μέρας του βουνού(11^η Δεκεμβρίου).

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινήσεις.

Με εκτίμηση,

Όνομα και τίτλος (Εφόρου Α.Σ.)





ΣΩΜΑ
ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

...ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ.....

Ιωάννινα, Καβάλα, Ξάνθη κλπ κλπ, 2010

Προς
Πυροσβεστική Υπηρεσία
Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων
(στον πλησιέστερο Πυροσβεστικό σταθμό της περιοχής που θα πραγματοποιηθεί η
δράση)

ΘΕΜΑ: (Δεν είναι υποχρεωτικό...)

Αξιότιμε κύριε...

Το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων (Σ.Ε.Π.) που ιδρύθηκε το 1910 από τον Αθανάσιο Λευκαδίτη, συμπληρώνει το 2010 **100 χρόνια** αδιάλειπτης παρουσίας και συστηματικής προσφοράς στην ελληνική κοινωνία.

Είναι μια σύγχρονη Κίνηση για τους σημερινούς νέους, τους αυριανούς πολίτες, που ανταποκρίνεται σε όλες τις προκλήσεις των σύγχρονων καιρών, με αντικείμενο την ενεργό συμμετοχή στην παροχή υπηρεσιών και ανάληψης πρωτοβουλιών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Το Σ.Ε.Π. είναι Ίδρυμα Ιδιωτικού Δικαίου, λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τελεί υπό την Αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας. Αποτελεί τη μεγαλύτερη κοινωνική οργάνωση στην Ελλάδα, αριθμώντας σήμερα περισσότερα από 25.000 μέλη και προσκοπικές οικογένειες σε όλη την επικράτεια. Οι πρόσκοποι από το 1915 έως σήμερα έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους - και πολλές φορές την ίδια τους τη ζωή - στην πατρίδα, και βρίσκονται πάντοτε στην πρώτη γραμμή ως εθελοντές παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους το έχουν ανάγκη, αποτελώντας φωτεινό παράδειγμα για την ενδυνάμωση του συναισθήματος κοινωνικής αλληλεγγύης και των δεσμών κοινωνικής συνοχής.

Θα θέλαμε να σας ζητήσουμε σε αυτή την εξέχουσα επέτειο των 100 χρόνων από την ίδρυση της ελληνικής προσκοπικής κίνησης, η οποία αποτελεί σημαντικό γεγονός για το πανελλήνιο, να υποστηρίξετε τον εορτασμό με την αποστολή εκπροσώπου για να συμμετέχει σε σταθμό που αφορά την Πυρόσβεση, που αποτελεί μέρος των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του πυροσβεστικού σώματος, το οποίο θέλουμε να υλοποιήσουμε σ' έναν σταθμό κατά τον εορτασμό της παγκόσμιας μέρας του βουνού που θα πραγματοποιηθεί (τόπος.....ημερομηνία.....)

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινήσεις.

Με εκτίμηση,



Όνομα και τίτλος (Εφόρου Α.Σ.)



ΣΩΜΑ
ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

...ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ.....

Ιωάννινα, Καβάλα, Ξάνθη κλπ κλπ, 2010

Προς
WWF ΕΛΛΑΣ
Υπεύθυνη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
Κ.Κουταβά
n.coutava@wwf.gr , τηλ. 210 3314893

ΘΕΜΑ: (Δεν είναι υποχρεωτικό...)

Αξιότιμη κυρία Κουταβά,

Το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων (Σ.Ε.Π.) που ιδρύθηκε το 1910 από τον Αθανάσιο Λευκαδίτη, συμπληρώνει το 2010 **100 χρόνια** αδιάλειπτης παρουσίας και συστηματικής προσφοράς στην ελληνική κοινωνία.

Είναι μια σύγχρονη Κίνηση για τους σημερινούς νέους, τους αυριανούς πολίτες, που ανταποκρίνεται σε όλες τις προκλήσεις των σύγχρονων καιρών, με αντικείμενο την ενεργό συμμετοχή στην παροχή υπηρεσιών και ανάληψης πρωτοβουλιών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Το Σ.Ε.Π. είναι Ίδρυμα Ιδιωτικού Δικαίου, λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τελεί υπό την Αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας. Αποτελεί τη μεγαλύτερη κοινωνική οργάνωση στην Ελλάδα, αριθμώντας σήμερα περισσότερα από 25.000 μέλη και προσκοπικές οικογένειες σε όλη την επικράτεια. Οι πρόσκοποι από το 1915 έως σήμερα έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους - και πολλές φορές την ίδια τους τη ζωή - στην πατρίδα, και βρίσκονται πάντοτε στην πρώτη γραμμή ως εθελοντές παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους το έχουν ανάγκη, αποτελώντας φωτεινό παράδειγμα για την ενδυνάμωση του συναισθήματος κοινωνικής αλληλεγγύης και των δεσμών κοινωνικής συνοχής.

Θα θέλαμε να σας ζητήσουμε σε αυτή την εξέχουσα επέτειο των 100 χρόνων από την ίδρυση της ελληνικής προσκοπικής κίνησης, η οποία αποτελεί σημαντικό γεγονός για το πανελλήνιο, να υποστηρίξετε τον εορτασμό με την αποστολή εκπροσώπου για να πραγματοποιήσει το επιδαπέδιο παιχνίδι για το δάσος που αποτελεί μέρος των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της WWF, το οποίο θέλουμε να υλοποιήσουμε σ' έναν σταθμό κατά τον εορτασμό της παγκόσμιας μέρας του βουνού που θα πραγματοποιηθεί (τόπος.....ημερομηνία.....)

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινήσεις.

Με εκτίμηση,



Όνομα και τίτλος (Εφόρου Α.Σ.)



**ΣΩΜΑ
ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ**

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

...ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ.....

Ιωάννινα, Καβάλα, Ξάνθη κλπ κλπ, 2010

Προς
Περιβαλλοντική Οργάνωση Αρκτούρος
Υπεύθυνη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
Χαρούλα Κρομιάδου
Ρογκότη 3, Θεσσαλονίκη 54624
Τηλ: 2310 555920
e-mail: hkromiadou@arcturos.gr Κ.Κουταβά

ΘΕΜΑ: (Δεν είναι υποχρεωτικό...)

Αξιότιμη κυρία Κρομιάδου,

Το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων (Σ.Ε.Π.) που ιδρύθηκε το 1910 από τον Αθανάσιο Λευκαδίτη, συμπληρώνει το 2010 **100 χρόνια** αδιάλειπτης παρουσίας και συστηματικής προσφοράς στην ελληνική κοινωνία.

Είναι μια σύγχρονη Κίνηση για τους σημερινούς νέους, τους αυριανούς πολίτες, που ανταποκρίνεται σε όλες τις προκλήσεις των σύγχρονων καιρών, με αντικείμενο την ενεργό συμμετοχή στην παροχή υπηρεσιών και ανάληψης πρωτοβουλιών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

Το Σ.Ε.Π. είναι Ίδρυμα Ιδιωτικού Δικαίου, λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και τελεί υπό την Αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας. Αποτελεί τη μεγαλύτερη κοινωνική οργάνωση στην Ελλάδα, αριθμώντας σήμερα περισσότερα από 25.000 μέλη και προσκοπικές οικογένειες σε όλη την επικράτεια. Οι πρόσκοποι από το 1915 έως σήμερα έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους - και πολλές φορές την ίδια τους τη ζωή - στην πατρίδα, και βρίσκονται πάντοτε στην πρώτη γραμμή ως εθελοντές παρέχοντας ανθρωπιστική βοήθεια σε όσους το έχουν ανάγκη, αποτελώντας φωτεινό παράδειγμα για την ενδυνάμωση του συναισθήματος κοινωνικής αλληλεγγύης και των δεσμών κοινωνικής συνοχής.

Θα θέλαμε να σας ζητήσουμε σε αυτή την εξέχουσα επέτειο των 100 χρόνων από την ίδρυση της ελληνικής προσκοπικής κίνησης, η οποία αποτελεί σημαντικό γεγονός για το πανελλήνιο, να υποστηρίξετε τον εορτασμό με την αποστολή εκπροσώπου για να μας βοηθήσει στην εκπόνηση παιχνιδιού για την καφέ αρκούδα, παιχνίδι που αποτελεί μέρος των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Αρκτούρου, το οποίο θέλουμε να υλοποιήσουμε σ' έναν σταθμό κατά τον εορτασμό της παγκόσμιας μέρας του βουνού που θα πραγματοποιηθεί (τόπος.....ημερομηνία.....)

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινήσεις.

Με εκτίμηση,

Όνομα και τίτλος (Εφόρου Α.Σ.)

ΕΔΩ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΡΑΨΕΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΑΣ (ΟΔΟ, ΤΗΛΕΦΩΝΟ FAX ΜΑΛ ΚΛΠ)



